

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 8 maja 2026 r.

Poz. 4501

Podpisany przez:
Dorota Zawadzka
Data: 08.05.2026 15:13:32

UCHWAŁA NR XXVII/186/2026 RADY GMINY PŁOŃSK

z dnia 29 kwietnia 2026 r.

w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Gminy Płońsk na lata 2025-2035"

Na podstawie art. 10 e i 18 ust. 2 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.) oraz art. 18 pkt 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198 ze zm.) Rada Gminy Płońsk uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Płońsk na lata 2025-2035, która stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Płońsk.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Przewodniczący Rady Gminy Płońsk

Włodzimierz Kędzik

Gmina Płońsk
BLISKO LUDZI

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PŁOŃSK NA LATA 2025-2035

Opracowanie:

Urząd Gminy w Płońsku

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości, przy wsparciu specjalistów:

- Irma Kuznetsova – Dyrektor Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Iwona Nowacka – Zastępca Dyrektora Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Nina Jędrusik – Ekspert ds. strategii i rozwoju lokalnego,
- Klaudia Świrski – Starsza specjalistka ds. strategii i rozwoju lokalnego,
- Natalia Szarzyńska – Specjalistka ds. strategii i rozwoju lokalnego,
- Dominik Heydrych – Specjalista ds. strategii i rozwoju lokalnego,
- Aleksander Orbach – Specjalista ds. strategii i rozwoju lokalnego,
- Bartosz Pluciński – Młodszy specjalista ds. strategii i rozwoju lokalnego.

Strategię Rozwoju Gminy Płońsk na lata 2025-2035 opracowano w oparciu o materiały źródłowe Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY PŁOŃSK.....	7
1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej	8
2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej	12
3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej.....	16
4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych	21
4.1. Ocena sytuacji Gminy	22
4.2. Pożądane priorytety rozwojowe	25
5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej.....	28
CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY PŁOŃSK	31
1. Misja i wizja.....	32
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym.	33
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.....	46
4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie	48
5. Spójność kierunków rozwoju gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań	60
6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych	64
7. Ramy finansowe i źródła finansowania.....	66
ZAŁĄCZNIKI	68
Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Płońsk	68
CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY	70
1.1. Informacje ogólne.....	70
1.2. Sieć transportowa	72
1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne.....	74
1.4. Walory przyrodnicze i kulturowe.....	80
CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY	84
2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy.....	84
2.2. Infrastruktura i środowisko	88
Urządzenia sieciowe.....	88
Gospodarka odpadami	90
Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska.....	91

2.3. Stan finansów samorządowych.....	93
<i>Wykonanie budżetu</i>	<i>93</i>
<i>Struktura dochodów i wydatków.....</i>	<i>95</i>
<i>Potencjał inwestycyjny</i>	<i>97</i>
<i>Zewnętrzne źródła finansowania</i>	<i>98</i>
 CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY	101
3.1. Demografia.....	101
3.2. Kapitał społeczny	105
<i>Przedszkola i żłobki.....</i>	<i>105</i>
<i>Szkoły</i>	<i>106</i>
<i>Kultura i sport.....</i>	<i>110</i>
<i>Bezpieczeństwo publiczne</i>	<i>111</i>
<i>Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy.....</i>	<i>112</i>
3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	114
Spis rycin	117
Spis tabel	118
Załącznik 2: Wzór ankiety.....	119
Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna	125
Załącznik 4: Wieloletni plan inwestycji i działań Gminy Płońsk z udziałem środków zewnętrznych na lata 2025-2035	133

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Płońsk na lata 2025-2035 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2035 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne i środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Płońsk na lata 2025-2035 jest dokumentem spójnym z dokumentami wyższego rzędu – Strategią rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Będzie ona wyznaczała również ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania.

Ważnym elementem w pracach nad Strategią była partycypacja społeczna. Diagnoza strategiczna została uzupełniona o analizę wyników ankiet wypełnionych przez mieszkańców. Ważnym źródłem informacji byli członkowie Zespołu Strategicznego, w skład, którego wchodziłi reprezentanci władz, jednostek organizacyjnych Gminy i społeczności lokalnej:

- Aneta Brzozowska – Przewodnicząca Zespołu,
- Ilona Sklepińska – Członek Zespołu,
- Ewa Stawska – Członek Zespołu,
- Grzegorz Zientarski – Członek Zespołu,
- Edyta Chludzińska – Członek Zespołu,
- Monika Wyszczelska – Członek Zespołu.

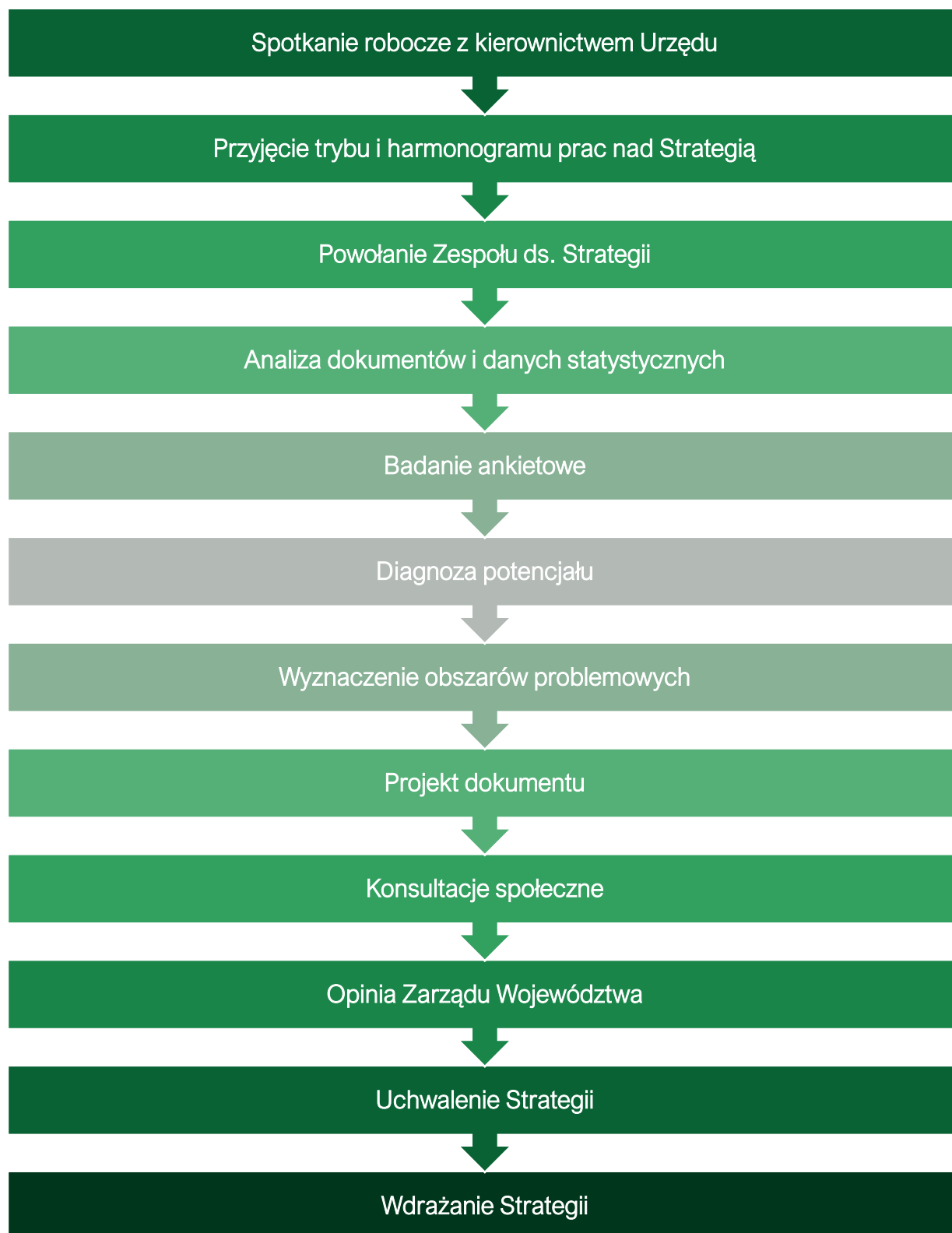
Prace nad Strategią rozpoczęto w sierpniu 2023 roku, kiedy to Wójt Gminy Płońsk podjął decyzję o przystąpieniu do opracowywania dokumentu. Kolejnym krokiem było podjęcie Uchwały nr LXV/452/2023 Rady Gminy Płońsk z dnia 8 sierpnia 2023 r. zmieniającej Uchwałę Nr XLIII/316/2022 Rady Gminy Płońsk z dnia 25 lutego 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Płońsk na lata 2023-2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji.

Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy, przeprowadzając badanie ankietowe wśród mieszkańców. Na tej podstawie wyznaczono obszary problemowe. Następnie wyznaczono cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań, których realizacja wpłynie na osiągnięcie podstawowych celów. W styczniu 2024 roku przygotowano projekt Strategii. Następnie projekt dokumentu strategicznego został poddany konsultacjom społecznym, a w późniejszym etapie zaopiniowany przez Zarząd Województwa Mazowieckiego.

Jednocześnie na podstawie uchwały nr VIII/56/2024 Rady Gminy Płońsk z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Płońsk na lata 2025-2035 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji, rozpoczęto aktualizację Strategii w celu dostosowania jej zapisów do nowych uwarunkowań prawnych, na skutek czego zaktualizowano także zakres czasowy obowiązywania dokumentu.

Dokument został opracowany na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym dokumentem prawnym wykorzystywanym podczas przygotowania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Poniżej przedstawiono poszczególne etapy procesu prac na Strategią:

CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY PŁOŃSK

Gmina Płońsk
BLISKO LUDZI

1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Informacje ogólne

Gmina Płońsk jest gminą wiejską, położoną w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego, w centralnej części powiatu płońskiego. Jest najmłodszą Gminą w powiecie, powstała w 1992 r. po podziale Miasta i Gminy Płońsk na dwie jednostki. Jest to tzw. gmina obwarzankowa, która otacza miasto Płońsk, będące odrębną gminą. Tego typu gminy nie posiadają wyraźnego centrum administracyjno-usługowego, a rolę tę odgrywa otaczane przez nie miasto. Zgodnie z klasyfikacją funkcjonalną gmin Polski autorstwa Śleszyńskiego i Komornickiego (2016), utworzoną na potrzeby monitoringu planowania przestrzennego, Gmina Płońsk należy do gmin o umiarkowanej funkcji rolniczej.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2024 roku, Gminę zamieszkiwało 8 471 osób, co stanowiło 10% ludności powiatu oraz niespełna 0,2% ludności województwa. Całkowita powierzchnia Gminy wynosi 127 km², co stanowi 9,2% powierzchni powiatu płońskiego oraz blisko 0,4% województwa mazowieckiego.

Administracyjnie obszar Gminy dzieli się na 41 obrębów (Arcelin, Bogusławice, Bońki Zawady, Brody, Cempkowo, Cholewy, Cieciorzki, Ćwiklin, Ćwiklinek, Dalanówek, Ilino, Ilinko, Jeżewo, Kluczewo, Słoszewo Kolonia, Krępica, Lisewo, Michalinek, Michowo, Młyńsk, Koziminy Nowe, Poczernin, Pilitowo, Poświętne, Pruszyń, Rażniewo, Siedlin, Skarżyn, Skrzyńki, Słoszewo, Koziminy Stachowe, Koziminy Stare, Strachowo, Strachówko, Strubiny, Szeromin, Szerominek, Szpondowo, Szymaki, Woźniki, Wroninko), które składają się na 37 sołectw.

Wnioski:

1. Gmina charakteryzuje się intensywnym, miejskim zagospodarowaniem terenu, jak również stricte wiejskim charakterem osiedlenia.
2. Gmina poza funkcjami rolniczymi posiada też funkcje przemysłowe, usługowe, czy też logistyczne, jednocześnie cechując się wysokimi walorami krajobrazu przyrodniczego.

Transport i łączność

Przez teren Gminy przebiegają dwa ważne szlaki komunikacyjne: przebiegająca z północy droga ekspresowa nr 7 (Gdańsk – Warszawa – Kraków – Chyżne) oraz z południa nr 50, przez co jednostka włączona jest do krajowego systemu transportowego. Dodatkowo, przez zachodnią część Gminy przebiega droga krajowa nr 10, łącząca się z drogą krajową nr 50 (stanowiąca otwartą od północy obwodnicę aglomeracji warszawskiej, przeznaczona do przejęcia intensywnego ruchu drogowego omijającego Warszawę od południa: Ciechanów – Płońsk – Sochaczew – Grójec – Ostrów Mazowiecka) na terenie miasta Płońsk. We wschodniej części Gminy, przez miejscowości: Poświętne, Strachówko i Strachowo, przebiega droga wojewódzka nr 632 (Płońsk – Marki). Wyżej wymienione drogi ekspresowe, krajowe oraz wojewódzkie wraz z systemem dróg powiatowych zapewniają zewnętrzne powiązania komunikacyjne.

Obecnie trwają prace nad przebudową trasy krajowej nr 7 do parametrów drogi ekspresowej. Docelowo planuje się, aby droga krajowa nr 10 również stała się drogą ekspresową z perspektywą przebudowy jej korytarza. Stanowią one infrastrukturę sieci bazowej TEN-T: Bałtyk – Adriatyk, która zapewnia połączenie z państwami basenu Morza Adriatyckiego oraz Austrią, Czechami i Słowacją.

Drogi gminne stanowią uzupełnienie układu drogowego, ich długość wynosi 212,1 km z czego 83,4 km wg. danych GUS na koniec 2023 roku jest nieutwardzonych. Przez teren Gminy ani w jej pobliżu nie przebiegają autostrady.

Więszymi jednostkami w pobliżu Gminy Płońsk są: Warszawa (około 64 km na południowy wschód – 1 h jazdy samochodem), Płock (około 50 km na zachód – 50 minut jazdy samochodem) i Ciechanów (około 35 km na północny wschód – 40 minut jazdy samochodem).

Przez tereny Gminy Płońsk przebiega linia kolejowa nr 027, a na jej obszarze znajdują się 2 stacje kolejowe: zlokalizowana przy północno-zachodniej granicy w miejscowości Arcelin oraz wschodniej – w miejscowości Dalanówek. Ponadto stacja znajduje się również na obrzeżach miasta Płońsk.

Podmiotem realizującym przewozy na terenie Gminy Płońsk są prywatne firmy, m.in. „Sanimax-Transport s.c.”. Dodatkowo przez obszar Gminy przebiega trasa Przewozów Pasażerskich Żuromin (Żuromin - Raciąż - Baboszewo - Płońsk - Warszawa Dworzec Zachodni). Do Warszawy można również dotrzeć wybierając inne firmy prywatnych przewoźników (Żuromin - Raciąż - Baboszewo - Płońsk - Warszawa).

Wnioski:

1. Układ sieci transportowej Gminy Płońsk jako gminy obwarzankowej, uniemożliwia skuteczne skomunikowanie wszystkich miejscowości Gminy z pominięciem miasta centralnego.
2. Drogi wymagają nie tylko remontów i modernizacji, ale również budowy i rozbudowy, m.in. w okolicach zakładów przemysłowych oraz na terenach punktów wydobywczych kruszyw o większej nośności.
3. Istotnym jest by współpracować z Mazowieckim Zarządem Dróg Wojewódzkich w Warszawie, Powiatowym Zarządem Dróg w Płońsku, Miastem Płońsk oraz GDDKiA w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy.
4. W celu ograniczenia emisji liniowej, a także przeciwdziałania wykluczeniu komunikacyjnemu zalecany jest dalszy rozwój komunikacji zbiorowej oraz infrastruktury rowerowej.
5. Działania modernizacyjne oraz rozbudowujące sieć drogową powinny uwzględniać potrzebę stałego zwiększania bezpieczeństwa w ruchu drogowym, m.in. poprzez wprowadzenie aktywnych przejść dla pieszych oraz rozwój oświetlenia drogowego i innych elementów bezpieczeństwa, włączając w to również zwiększenie liczby punktów świetlnych, zarówno oświetlenia z sieci, jak również montaż lamp solarnych.
6. Istnieje potrzeba budowy systemu tras rowerowych oraz ciągów pieszo-rowerowych tworzących funkcjonalną sieć połączeń pomiędzy miejscowościami w Gminie.

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

W strukturze użytkowania gruntów przeważają użytki rolne, które pokrywają aż 87,81% powierzchni Gminy, co wyraźnie wskazuje na jej rolniczy charakter. Zabudowa mieszkaniowa rozproszona jest w obrębie całej jednostki, natomiast najbardziej skupiona jest w następujących miejscowościach: Szerominek, Siedlin, Ilinko, Bońki, Skarżyn, Szeromin – najczęściej w pobliżu granic miasta.

Gmina Płońsk, pod względem jakości gleb, głównie posiada grunty o średniej jakości. Obszary o najwyższych wartościach użytkowych, zaliczane do klas II-III, stanowią około 26% ogólnej powierzchni gruntów rolnych w Gminie, co przewyższa średnią dla całego powiatu (22%). Te tereny znajdują się głównie w sołectwach, takich jak Ćwiklin (58%), Michowo (79%), Poświętne (71%) i Siedlin (56%). Są to gleby o największym potencjale rolniczym, doskonale nadające się do uprawy roślin o wyższych potrzebach pokarmowych i stanowią ważną bazę dla intensyfikacji produkcji rolnej, szczególnie w uprawach pszenicy i buraka cukrowego.

Zgodnie z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego, Gmina Płońsk ujęta została jako część podregionu ciechanowskiego i zakwalifikowana do wiejskiego obszaru funkcjonalnego uczestniczącego w procesach rozwojowych.

Zgodnie ze Strategią rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze Gminę Płońsk zalicza się do Ciechanowskiego Obszaru Strategicznej Interwencji – problemowego. Interwencja w OSI ciechanowskim zorientowana będzie na podnoszenie poziomu przedsiębiorczości, rozwój firm i poprawę oferty inwestycyjnej podregionu, czego efektem będzie wzrost liczby miejsc pracy i wzmocnienie bazy dochodowej samorządów lokalnych.

Nadrzędnym dokumentem określającym politykę przestrzenną Gminy jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Płońsk przyjęte Uchwałą Nr XXXVI/248/2017 Rady Gminy Płońsk z dnia 18 sierpnia 2017 r.

Na terenie Gminy Płońsk obowiązuje 37 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, pokrywające 33,6% powierzchni Gminy. Zauważalna jest ich koncentracja w centralnej części Gminy, wokół południowej granicy miasta Płońsk oraz północno-zachodniej części Gminy. Duża ich część obejmuje tereny rolnicze

W przypadku, gdy miejscowy plan nie zostanie uchwalony, jako jego zamiennik funkcjonuje decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Decyzje wydawane są w oparciu o analizę urbanistyczną przy zachowaniu warunków wynikających z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. 24 września 2023 roku ustawa się zmieniła – w chwili obecnej do czasu uchwalenia planu ogólnego, dokumentem wyznaczającym kierunki polityki przestrzennej Gminy Płońsk pozostaje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Wnioski:

1. Gmina posiada odpowiednie rezerwy terenowe, które mogą być wykorzystane do celów budownictwa mieszkaniowego, a także zabudowane i niezabudowane nieruchomości, które mogą być wykorzystane w celach inwestycyjnych.

2. Na sytuację przestrzenną niewątpliwie wpływ ma także centralne położenie miasta Płońsk i jego rozwój przestrzenny. Szczególnie widoczne jest to w przypadku miejscowości Szerominek, Bońki i Szeromin, zachowujących ciągłość zabudowy z miastem. Na terenie Gminy można spotkać zarówno wsie skupione, jak i zabudowę rozproszoną. W znacznym stopniu rozwija się budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne.
3. W związku z nowelizacją ustawy o zagospodarowaniu i planowaniu przestrzennym, w najbliższych latach należy podjąć działania mające na celu uporządkowanie przestrzeni w Gminie oraz opracowanie Planu Ogólnego.

Walory przyrodnicze i kulturowe

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski J. Kondrackiego, Gmina Płońsk położona jest w zasięgu makroregionu Niziny Północno mazowieckiej, mezoregionu Wysoczyzny Płońskiej.

Z punktu widzenia hydrograficznego Gmina Płońsk należy do dorzecza Wisły oraz regionu wodnego Dolnej Wisły. Na terenie Gminy występują następujące jednolite części wód powierzchniowych: Wkra od Mławki do Sony (RW20001126879), Naruszewka (RW200010268949), Dobrzyca (RW2000102687289), Płonka do Żurawianki (RW2000102687679), Raciążnica od Rokitnicy do ujścia (RW2000112687299), Płonka od Żurawianki do ujścia (RW2000112687699). Główną rzeką na terenie Gminy Płońsk jest rzeka Płonka. Jest to rzeka o długości 42,6 km, stanowiąca prawy dopływ Wkry.

Na terenie Gminy Płońsk występują następujące obszarowe formy ochrony przyrody, które łącznie zajmują 6,5% powierzchni Gminy:

- Krysko-Joniecki Obszar Chronionego Krajobrazu – w całości położony jest w granicach Nadleśnictwa Płońsk. Obejmuje obręb Krępicza oraz w części obręby: Michalinek Strubiny i Lisewo, Krysko-Joniecki Obszar Chronionego Krajobrazu utworzony został Uchwałą Nr 59/X/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ciechanowie z dnia 23 kwietnia 1990 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa ciechanowskiego. Jest to morenowa równina, która posiada urozmaicenie w postaci łańcucha wzgórz morenowych i kemowych o maksymalnej wysokości 100 m n.p.m. Zgodnie z rozporządzeniem z 2005 roku obszar ten obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach wartościowe ze względu na możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.
- Specjalny obszar ochrony siedlisk Aleja Pachnicowa (Natura 2000) – zajmuje powierzchnię 1,09 ha. W obrębie Alei Pachnicowej stwierdzono występowanie chrząszcza, gatunku bliskiego zagrożenia, pachnica dębowa *Osmoderma eremita*.
- 11 pomników przyrody, w tym jeden głaz narzutowy.
- 2 użytki ekologiczne (bagno).

Na terenie Gminy Płońsk zakwaterowanie i ofertę gastronomiczną zapewniają w szczególności gospodarstwa agroturystyczne. Obiekty te chętnie współpracują z samorządem przy organizacji różnych uroczystości gminnych. Ponadto, w Gminie znajduje się Jeździecki Klub Sportowy Poczernin, który oferuje pensjonat i hotel oraz profesjonalne treningi sportowe. Dostępna oferta umożliwia spędzenie wolnego czasu w wspaniałej sielskiej atmosferze.

Wnioski:

1. Wyjątkowy krajobraz przyrodniczy i kulturalny Gminy Płońsk stanowi doskonale miejsce do funkcjonowania turystyki. Na jej obszarze nie występuje uciążliwy przemysł, co czyni ją czystym oraz spokojnym regionem. Uwarunkowania te sprzyjają rozwojowi turystyki weekendowej, agroturystyki oraz turystyki rowerowej. Mazowieckie wsie stanowią atrakcyjny cel wycieczek dla mieszkańców dużych miast, zwłaszcza Warszawy.
2. Niskie pokrycie obszarami chronionymi zwiększa możliwości inwestycyjne oraz mieszkaniowe Gminy.

2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej**Gospodarka lokalna i rynek pracy**

W 2024 roku w Gminie Płońsk było zarejestrowanych 866 podmiotów gospodarczych według rejestru REGON. Według sekcji PKD 2007 najwięcej firm w 2024 r. działało w sekcji G, obejmującej handel hurtowy i detaliczny; naprawę pojazdów samochodowych, włączając motocykle. W tej sekcji zarejestrowanych były 203 przedsiębiorstwa, co stanowiło 23% ogółu działalności gospodarczej w Gminie Płońsk w tym czasie. Znacznym udziałem odznaczały się również firmy zarejestrowane w sekcji F Budownictwo – 16%, S i T Pozostała działalność usługowa – 9% oraz M działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 9%.

W 2024 roku w Gminie Płońsk funkcjonowało 11,1% wszystkich podmiotów gospodarczych w powiecie płońskim, a ich udział wzrósł o 1,2 punktu procentowego od 2020 roku. To umiejscowiło ją na drugim miejscu pod względem wzrostu wśród wszystkich gmin powiatu. Przeliczenie wskaźników względem liczby ludności pokazało, że Gmina Płońsk w 2024 roku liczyła 102 podmioty gospodarcze na 1 000 mieszkańców, co było wyższe od średniej w powiecie (94) i niższe od średniej w województwie (191).

Z uwagi na uwarunkowania przyrodnicze, wysoką jakość gleb oraz wysoki procent gruntów rolnych, na terenie Gminy Płońsk funkcjonują aż 882 gospodarstwa rolne. Spośród tej nich zdecydowana większość z nich osiąga dochody z tytułu działalności rolniczej.

Stopa bezrobocia w Gminie Płońsk wyniosła 5,9% w 2024 roku, co było wartością poniżej średniej dla powiatu pńskiego (6%), ale zauważalnie powyżej średniej dla województwa mazowieckiego (3,4%).

Wnioski:

1. W Gminie Płońsk obserwuje się wzrost liczby przedsiębiorstw przy zachowaniu pozytywnej dynamiki zachodzących zmian.
2. Podmioty gospodarcze działające na terenie Gminy skupione są głównie w branżach: w handlu hurtowym i detalicznym, budownictwie, transporcie i gospodarce magazynowej oraz przetwórstwie przemysłowym.
3. W Gminie Płońsk obserwuje się korzystne wskaźniki gospodarcze, m.in. wzrost liczby podmiotów gospodarczych. To może wskazywać na dobre perspektywy rozwoju gospodarczego i społecznego dla regionu. Istnieje potencjał do dalszego wzrostu i zrównoważonego rozwoju, zwłaszcza poprzez wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz inwestycje w infrastrukturę.

Infrastruktura i środowisko – urządzenia sieciowe

Podmiotem odpowiedzialnym za zaopatrywanie mieszkańców Gminy Płońsk w wodę jest Gminny Zakład Komunalny Sp. z o.o., który znajduje się przy ul. Płockiej 33 B w Płońsku. Udziały GZK w 100% należą do Gminy Płońsk. Zaopatrzenie w wodę odbywa się w oparciu o ujęcia wód podziemnych. Na terenie jednostki zlokalizowane są 3 ujęcia wody oraz towarzyszą im stacje uzdatniania wody (Szerominek, Krępicza i Cholewy).

Podmiotem odpowiedzialnym za odprowadzanie ścieków z terenów Gminy Płońsk jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Płońsku Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Mickiewicza 4.

Biorąc pod uwagę dane GUS za 2024 rok, dostęp do sieci wodociągowej miało 98,5% mieszkańców Gminy Płońsk. Długość eksploatowanej sieci wodociągowej wynosiła 234,7 km.

Dostęp do sieci kanalizacyjnej zgodnie z danymi GUS w 2022 roku miało jedynie 11,9% mieszkańców Gminy Płońsk. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosiła 11,3 km.

Na terenie Gminy Płońsk zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków w miejscowości Poświętne, przy ul. Pułtuskiej 5. Oczyszczone ścieki odprowadzane są do rzeki Płonki, a ich źródłem są dopływy z terenu miasta Płońsk oraz z obszarów Gminy Płońsk i gminy Baboszewo. Wydajność oczyszczalni wynosi 66 600 RLM.

Udział mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej znacznie przewyższa udział osób korzystających z kanalizacji. Oznacza to, że część mieszkańców gromadzi ścieki w zbiornikach bezodpływowych lub przetwarza w przydomowych oczyszczalniach ścieków. Ścieki z obszarów aglomeracji bez systemu kanalizacji zbiorczej trafiają do oczyszczalni za pośrednictwem koncesjonowanych przedsiębiorców, uprawnionych do opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

Przez teren Gminy Płońsk przebiega sieć gazowa wysokiego ciśnienia 6,4 MPa - dwa gazociągi DN 500 relacji Rembelszczyzna – Włocławek oraz w miejscowości Siedlin, poprzez zespół zaporowo - upustowy od gazociągu Rembelszczyzna – Włocławek, odgałęzia się przesyłowa sieć gazowa wysokociśnieniowa DN 200 i DN 400 w kierunku Olsztyna. Według danych GUS z 2024 r. dostęp do sieci gazowej miało jedynie 20,5% mieszkańców.

Wnioski:

1. Należy stale rozbudowywać i podnosić jakość infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej oraz gazowej na terenie Gminy.
2. W Gminie Płońsk udział mieszkańców korzystających z instalacji gazowej wynosi 20,5%, co determinuje zaopatrywanie budynków w ciepło w oparciu o indywidualne źródła ogrzewania, wśród których dominują tzw. „kopciuchy”.
3. Gmina posiada potencjał do rozwoju odnawialnych źródeł energii, z wykorzystaniem energii wiatru i słońca.

Gospodarka odpadami

Podmiotem odpowiedzialnym za odbiór i wywóz odpadów komunalnych na terenie Gminy jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Płońsku Sp. z o.o. zlokalizowane przy ul. Mickiewicza 4. Na terenie Gminy Płońsk znajduje się Składowisko Odpadów w Dalanówku oraz sortownia i kompostownia w miejscowości Poświętne.

W okresie od 2023 r. do 2024 r. ilość odpadów komunalnych zebranych od mieszkańców stale rosła. Wynik z 2023 r. w stosunku do 2024 zwiększył się o 156,4042 Mg: z 3032,0392 do 2 875,635 Mg (wzrost o 24%). Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów od 2022 roku zwiększa się. Wskaźnik ilości odpadów przypadających na jednego mieszkańca zwiększył się z 0,28 Mg w 2023 roku do 0,35 Mg w 2024 roku.

Na terenie miasta Płońsk przy ul. Żołnierzy Wyklętych zlokalizowany jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), którego właścicielem jest PGK Sp. z o.o. w Płońsku.

Wnioski:

Rosnący udział odpadów poddanych segregacji wskazuje na coraz większą świadomość społeczną oraz zaangażowanie w ochronę środowiska. Ten pozytywny trend sygnalizuje, że zarówno mieszkańcy, jak i władze lokalne, zaczynają bardziej doceniać znaczenie właściwego zarządzania odpadami. Warto więc kontynuować działania edukacyjne i informacyjne, aby jeszcze bardziej zwiększyć świadomość społeczną na temat segregacji i recyklingu odpadów. Taka inicjatywa może prowadzić do dalszego zmniejszenia ilości generowanych odpadów oraz poprawy efektywności gospodarki odpadami, co jest kluczowe dla zrównoważonego rozwoju społeczeństwa.

Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska

Gmina Płońsk podejmuje szereg innych działań na rzecz ochrony środowiska, opartych o dedykowane programy: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030, Program ograniczenia niskiej emisji dla gminy Płońsk na lata 2018-2024, Program oczyszczania Gminy Płońsk z azbestu na lata 2023-2032 oraz roczne programy opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy.

Gmina Płońsk współpracuje z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w sprawie programu Czyste Powietrze, którego podstawowym celem jest poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Program oferuje dofinansowania dla mieszkańców w zakresie termomodernizacji budynków, wymiany pieców oraz instalacji OZE.

Gmina dofinansowuje usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej, dzięki dotacjom ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Wnioski:

1. Zmiany klimatyczne, a także wynikające z nich skutki determinują podejmowanie działań ograniczających jego degradację oraz służących poprawie jego składowych. Działania te powinny być związane są w szczególności z ochroną powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb.
2. Działania w zakresie wymiany źródeł ciepła skierowane do mieszkańców Gminy powinny koncentrować się wokół wspierania wymiany przestarzałych i wysokoemisyjnych pieców grzewczych na technologie nisko i zeroemisyjne (np. odnawialne źródła energii).

Stan finansów samorządowych

Dochody ogółem budżetu Gminy Płońsk na przestrzeni lat 2019-2024 corocznie ulegały zwiększeniu. W 2019 roku kształtowały się one na poziomie ponad 39,1 mln zł, a w 2024 roku wyniosły ponad 66,2 mln zł. Na przestrzeni pięciu lat nastąpił zatem wzrost o 24,6 mln zł (ok. 69,1 %). Wśród dochodów ogółem najwyższy udział stanowiły dochody bieżące (średnio 87,3% w latach 2019-2024). Widoczny wpływ na ich kształtowanie miał m.in. wysoki udział kwot pochodzących z pozostałych dochodów bieżących, w których zawiera się również podatek od nieruchomości oraz dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące. Najwyższy udział dochodów bieżących w dochodach ogółem odnotowano w 2020 roku, kiedy to wyniosły one 97,8% dochodów ogółem. W kolejnych latach zaobserwowano jednak, że ich udział zmniejszył się na rzecz dochodów majątkowych.

Wraz ze wzrostem dochodów, zauważalny był również wzrost wydatków ogółem Gminy Płońsk. Na początku badanego okresu wydatki ogółem kształtowały się na poziomie ponad 36,6 mln zł, natomiast w 2024 roku wyniosły już ponad 71,3 mln zł. Zaobserwowano zatem wzrost wydatków ogółem o ponad 34,7 mln zł, co oznacza, że wydatki te, w porównaniu do roku 2019 prawie się podwoiły.

W strukturze dochodów budżetowych Gminy Płońsk najwyższy udział stanowiły dotacje (średnio 35,8%). Ich najwyższy udział odnotowano w 2019 i 2021 roku, kiedy to wyniosły 39% wszystkich dochodów badanej jednostki. Dochody własne, bez PIT i CIT, w 2019 roku wyniosły 25% dochodów Gminy Płońsk, a w kolejnych latach systematycznie rosły. W 2022 roku osiągnęły one swoją najwyższą wartość i kształtowały się na poziomie 33% wszystkich dochodów. Należy jednak zaznaczyć, że już rok później ich udział wyniósł 24%. Z kolei udziały w podatkach centralnych kształtowały się na stabilnym poziomie, wynosząc średnio 13,3% wszystkich dochodów. W latach 2019-2024 zaobserwowano wzrost udziału subwencji w dochodach budżetowych Gminy Płońsk, który w 2024 roku wyniósł 29%. Obserwuje się zatem, iż dochody badanej jednostki kształtowane są przede wszystkim przez dotacje i subwencje, których łączny udział wynosił średnio 60% wszystkich dochodów budżetowych. Sytuacja ta może świadczyć o wysokiej skuteczności Gminy w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, ale także wskazywać na zagrożenia związane z niestarczającym poziomem samodzielności finansowej.

Zgodnie z Uchwałą Nr XXI/140/2025 Rady Gminy Płońsk z dnia 29 października 2025 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Płońsk, potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jest jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) i w latach 2025-2040 wyniesie ponad 126 mln zł, w tym ponad 30 mln zł w 2025 roku.

Wnioski:

1. Obserwuje się zagrożenia związane z stosunkowo niskim udziałem dochodów własnych w strukturze wszystkich dochodów budżetowych Gminy Płońsk, co wpływa na jej uzależnienie od zewnętrznych źródeł finansowania oraz relatywnie niską samodzielność finansową.
2. Sytuacja finansowa Gminy kształtuje się obecnie na stabilnym poziomie, który nie zagraża bezpieczeństwu jej funkcjonowania w najbliższej przyszłości. Fluktuacje rynkowe

oraz utrzymujący się wysoki poziom inflacji może jednak wpłynąć znacząco na możliwości inwestycyjne Gminy w najbliższych latach.

3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego Gmina Płońsk w roku 2024 liczyła 8 471 mieszkańców, co w przeliczeniu na powierzchnię wynosiło 67 os./km². Z tego względu gęstość zaludnienia w Gminie była jedną z wyższych w powiecie płońskim, gdzie średnia gęstość zaludnienia kształtowała się na poziomie 61 os./km². W latach 2020-2024, Gmina Płońsk charakteryzowała się wysoką wartością wskaźnika dynamiki liczby ludności, równą 100,7%, co oznacza, że w badanym okresie populacja Gminy zwiększyła się.

Rozpatrując zmiany liczby ludności w Gminie Płońsk w szerszym horyzoncie czasowym, od 2005 roku, widać, że liczba ludności zwiększyła się o niemal 19% i ulegała corocznemu wzrostowi. Na taki stan rzeczy wpływ miało bardzo wysokie saldo migracji.

Analizując wskaźniki demograficzne dla Powiatu Płońskiego obserwuje się postępujący proces starzenia się społeczeństwa. W Gminie Płońsk udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym w 2020 roku wynosił 20,5%, a w 2024 roku było to już 22,8%. Zatem dynamika wzrostu wskaźnika wynosiła 111% na przestrzeni 4 lat.

Istotnym wskaźnikiem demograficznym jest również udział ludności w tzw. wieku kreatywnym – mających 25-34 lat, w stosunku do ludności ogółem. Dynamika zmian w tym zakresie jest negatywna dla wszystkich analizowanych jednostek. Negatywne zmiany w Gminie Płońsk następują jednak o wiele wolniej, niż w granicach powiatu i województwa. Stosunek mieszkańców w wieku 25-34 lat do ogółu ludności w 2020 r. wynosił 12,96%, natomiast w 2024 – 12,38%.

W latach 2020-2024 doszło do wzrostu liczebności osób w wieku produkcyjnym z 5 106 do 5 251 osób (wzrost o 3%). W tym czasie znaczną stabilnością cechowała się grupa osób w wieku przedprodukcyjnym. W latach 2020-2022 ich liczba utrzymywała się na stałym poziomie 1 709 osób. Dopiero w 2023 roku doszło do jej wzrostu do 1 719 osób, po czym w 2024 roku zmniejszyła się do 1 679. Tym samym w latach 2020-2024 liczebność osób w wieku przedprodukcyjnym uległa zmniejszeniu o 2%. Doszło natomiast do wzrostu liczebności grupy osób w wieku poprodukcyjnym. Na początku analizowanego okresu Gminę Płońsk zamieszkiwało 1 409 przedstawicieli tej grupy, a w 2024 roku – 1 541 (wzrost o 9%).

Wnioski:

1. Utrzymujące się cały czas na wysokim poziomie saldo migracji pokazuje, że Gmina Płońsk jest atrakcyjnym miejscem do osiedlania się. Tak znaczny przyrost liczby mieszkańców niesie za sobą wyzwania związane z zapewnieniem odpowiedniego poziomu obsługi, zarówno pod względem infrastrukturalnym, jak i usług społecznych. Część z nich, ze względu na sąsiedztwo z ośrodkiem miejskim, może być jednak realizowana poza Gminą.
2. Utrzymująca się nadwyżka osób w wieku przedprodukcyjnym nad seniorami zapewnia zastępowalność pokoleniową i na rynku pracy.

3. W przyszłości proces starzenia się społeczeństwa będzie prowadził do zwiększenia zapotrzebowania na usługi dedykowane seniorom, takie jak specjalistyczna opieka opiekuńcza i opieka wytchnieniowa. Ten trend może rodzić wyzwania związane z utrzymaniem szkół oraz dostępnością pracy dla nauczycieli, jak również może wymagać przemyślanej adaptacji struktur społecznych i gospodarczych.

Kapitał społeczny – żłobki, przedszkola oraz oświata

Na terenie Gminy Płońsk nie funkcjonują placówki świadczące opiekę nad dziećmi do lat 3. Natomiast najbliższe żłobki znajdują się na terenie miasta Płońsk.

Opiekę przedszkolną w obrębie Gminy zapewniają 2 oddziały przedszkolne, znajdujące się w publicznych szkołach podstawowych oraz 2 przedszkola niepubliczne. Oddziały przedszkolne w Siedlinie i Lisewie oraz Oddział Przedszkolny w Niepublicznej Szkole „Żywioły” w Szerominku czynne są przez 8 godzin w godzinach 7:30-15:30. Z kolei Przedszkole Integracyjne „AKADEMIA ABCD” w Szerominku jest otwarte przez 11 godzin dziennie, co ma znaczenie dla rodziców pracujących w wymiarze całego etatu. Wielkość grup w placówkach oscyluje w przedziale 8-17 dzieci. Najwięcej grup (6) mieści się w niepublicznym przedszkolu integracyjnym, a liczba uczęszczających do niego dzieci wynosi 86.

Gmina Płońsk jest organem prowadzącym Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Siedlinie oraz Szkoły Podstawowej w Lisewie. Pierwsza z wymienionych szkół jest większa pod względem liczby uczniów oraz prowadzonych oddziałów. Do Szkoły Podstawowej w Siedlinie w roku szkolnym 2024/2025 uczęszczało 144 uczniów, do 9 oddziałów (średnia wielkość oddziału wynosiła 16 osób). Natomiast do Szkoły Podstawowej w Lisewie uczęszczało 123 uczniów w 8 oddziałach o średniej wielkości 15 osób.

Na terenie Gminy Płońsk oprócz dwóch szkół podstawowych prowadzonych przez jednostkę samorządową, funkcjonuje również Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Żywioły”. Jej organem prowadzącym jest stowarzyszenie „Integritas”. W roku szkolnym 2024/2025 zajęcia odbywały się w klasach liczących średnio 12 osób, gdzie realizuje się program edukacyjny poszerzony w stosunku do standardowej podstawy programowej Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Analizując średnie wyniki egzaminów uczniów Gminy Płońsk w latach 2023-2025 można zauważyć, że przedmiotem sprawiający uczniom największe trudności jest matematyka. Najwyższe wyniki natomiast osiągnęto z egzaminu z języka angielskiego. Warto podkreślić, że w analizowanym okresie dostrzega się stabilny wzrost średnich wyników z egzaminu z matematyki, co świadczyć może o stałym wzroście poziomu nauczania tego przedmiotu w Gminie. Należy zwrócić uwagę, że w większości wypadków w analizowanym okresie uczniowie z Gminy Płońsk statystycznie lepiej radzili sobie z poszczególnymi egzaminami na tle uczniów z terenu powiatu płońskiego.

Wnioski:

1. Należy rozwinąć politykę żłobkową oraz przedszkolną w celu zapewnienia opieki wszystkim chętnym dzieciom, co za tym idzie – przyspieszać proces powrotu rodziców na rynek pracy. Mieszkańcy zauważają potrzebę stworzenia miejsca dla dzieci do lat 3.
2. Stałe podnoszenie poziomu edukacji w Gminie powinno odbywać się zarówno na drodze modernizacji infrastruktury szkolnej, doposażenia bazy dydaktycznej placówek

oświatowych, zwiększania liczby oraz atrakcyjności oferowanych zajęć pozalekcyjnych, jak i poprawy jakości pracy kadry nauczycielskiej (np. poprzez modyfikację systemu motywacyjnego) oraz systemowe wsparcie uczniów zdolnych i słabszych).

3. Dopełnienie systemowych działań w zakresie wsparcia rozwoju edukacji powinno także następować na drodze rozwoju współpracy z obecnymi w powiecie organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze oświaty, nauki, kultury, sportu, itp.

Kultura i sport

Na obszarze Gminy Płońsk nie ma zlokalizowanych podmiotów realizujących zadania w zakresie kultury – znajdują się one w mieście Płońsk, w którym mieszkańcy Gminy zaspokajają swoje potrzeby w tym zakresie. Jedyną placówką kulturalną opisywanej jednostki jest Gminna Biblioteka Publiczna w Płońsku, która mieści się w budynku Urzędu Gminy przy ul. Pułtuskiej 39 i stanowi odrębną jednostkę organizacyjną. Biblioteka nie posiadała wystarczających środków na organizację wydarzeń kulturalnych, promujących czytelnictwo.

Najważniejszymi cyklicznymi wydarzeniami integrującymi różne grupy wiekowe na terenie Gminy Płońsk są Obchody rocznicy Szarży Arcelińskiej w celu upamiętnienia wydarzeń historyczno-kulturalnych w obronie Płońska oraz Płońskie Gminne Dożynki.

Upowszechnieniem kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży zajmują się następujące podmioty:

- Gminny Klub Sportowy „Gladiator” Słoszewo,
- Gminny Uczniowski Klub Sportowy „Orzeł” Siedlin,
- Zespół Ludowy Gminy Płońsk „Swada”,
- Stowarzyszenie Szkolnej Turystyki Rowerowej „Rowerowe Siedliniaki”.

Infrastruktura sportowa na terenie Gminy Płońsk obejmuje 8 obiektów. W Arcelinie, Jeżewie, Słoszewie-Kolonii, Szerominku oraz Poczerninie znajdują się ogólnodostępne boiska sportowe przeznaczone dla mieszkańców. W Siedlinie oraz w Lisewie znajdują się Orliki, na których odbywają się zajęcia organizowane dla szkół, ale dostępne też, po godzinach pracy placówek oświatowych, dla mieszkańców. Ponadto przy szkole w Siedlinie oraz Lisewie wybudowano 3-torową bieżnię oraz zestaw *streetworkout* o bezpiecznej nawierzchni.

Na terenie Gminy Płońsk funkcjonuje 8 świetlic wiejskich z zapleczem gastronomicznym, które znajdują się w następujących miejscowościach: Cempkowie, Ćwiklinie, Skarżynie, Słoszewie-Kolonii, Strachowie, Szerominie, Szerominku oraz w Arcelinie.

Wnioski:

1. Podejmowane działania w zakresie rozwoju kultury muszą zostać wzmocnione przez ich odpowiednią promocję, tak aby informacja o nich miała możliwość dotarcia do jak najszerzej grupy odbiorców wewnątrz, ale także na zewnątrz Gminy.
2. Istniejąca w Gminie baza sportowa i rekreacyjna zapewnia jej mieszkańcom możliwość stałego dbania i rozwijania własnej kultury fizycznej, niemniej konieczne jest także podjęcie działań w zakresie budowy nowych obiektów ogólnodostępnej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. Zmieniające się potrzeby mieszkańców (wynikające ze zmian demograficznych, postępu technologicznego, zmiany zainteresowań ludzi) powinny pociągać za sobą także rozwój oferty sportowo-rekreacyjnej, dostosowanej do wymagań mieszkańców w każdej grupie wiekowej.

Bezpieczeństwo publiczne

Za bezpieczeństwo mieszkańców Gminy Płońsk odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Płońsku. Za teren jednostki odpowiada 2 dzielnicowych.

Ochroną przeciwpożarową i przeciwpowodziową na terenie Gminy zajmuje się Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Płońsku oraz 5 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. OSP w Kownatach oraz w Siedlinie ujęte są w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym.

Wnioski:

1. Należy stale zwiększać poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców, zarówno poprzez podnoszenie kompetencji pracowników policji oraz straży pożarnej, jak i modernizację sprzętu, w tym instalację sieci monitoringu.
2. Ochotnicze Straże Pożarne ściśle współpracują z różnymi podmiotami i instytucjami, aby zapewnić bezpieczeństwo mieszkańców na obszarze swojego działania. W związku z tym należy wspierać jednostki, tak aby mogły one zwiększać skalę swoich działań.

Otoczenie wewnętrzne i zewnętrzne Gminy

Na terenie Gminy Płońsk działalność prowadzi szereg organizacji pozarządowych, z którymi Gmina współpracuje w zakresie realizacji zadań sfery publicznej, należących do zadań Gminy, a w szczególności w zakresie kultury fizycznej i sportu oraz kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury, dziedzictwa narodowego i edukacji społecznej. Na terenie Gminy działa 26 organizacji.

Gmina aktywnie współpracuje również z innymi samorządami, zarówno na poziomie lokalnym, jak i regionalnym, angażując się w różnorodne przedsięwzięcia. Między innymi, prowadzi wspólne działania przy budowie dróg, modernizacji infrastruktury i organizacji imprez kulturalnych i sportowych.

Ponadto, Gmina Płońsk przynależy do Lokalnej Grupy Działania Przyjazne Mazowsze. Stowarzyszenie ma na celu wspieranie rozwoju lokalnego na obszarze gmin będących członkami stowarzyszenia z uwzględnieniem potrzeb społecznych, gospodarczych oraz środowiskowych.

Wnioski:

1. Współpraca władz Gminy oraz poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego powinna stanowić jeden z fundamentów jej dalszego rozwoju.
2. Ciągłe rozwijanie współpracy samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi stanowi podstawę do szerzenia i rozwijania świadomego społeczeństwa obywatelskiego.

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Na terenie Gminy Płońsk nie funkcjonują ośrodki opieki zdrowotnej w zakresie podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej. Mieszkańcy dostęp do usług zdrowotnych posiadają na terenie miasta Płońsk. Funkcjonuje tam Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej oraz niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej i prywatne gabinety lekarskie.

Jednostką organizacyjną odpowiedzialną za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Płońsk jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Płońsku z siedzibą przy ul. Pułtuskiej 39.

W 2024 roku w zasobie mieszkaniowym Gminy znajdowały się 33 mieszkania komunalne.

Wnioski:

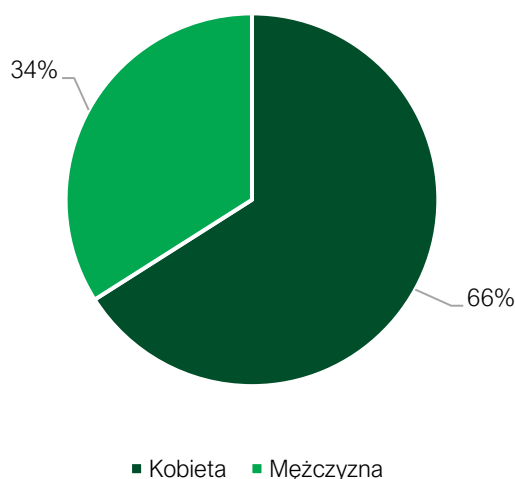
1. W obliczu współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych dla życia i zdrowia mieszkańców Gminy, ważne jest rozwijanie działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej, które w przyszłości przełożą się na zmniejszenie liczby osób wymagających opieki w zakresie systemu ochrony zdrowia.
2. W kontekście przewidywanych zmian demograficznych, istnieje potrzeba rozwoju specjalnych programów i usług dedykowanych seniorom. Te działania powinny obejmować nie tylko profilaktykę, opiekę zdrowotną, ale także wsparcie społeczne.

4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

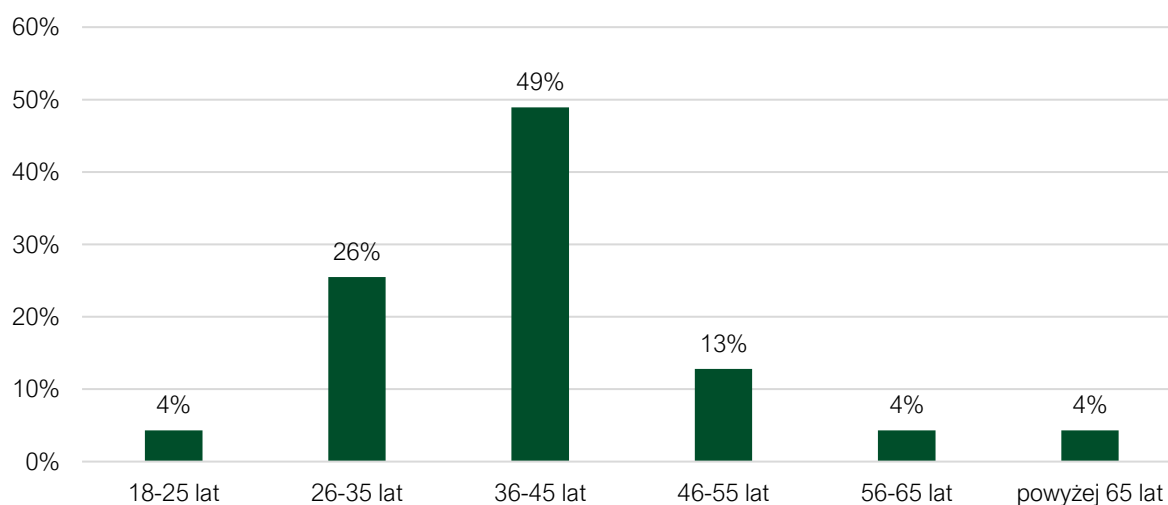
Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Gminy Płońsk przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców w formie kwestionariusza on-line. Ich celem było poznanie opinii dotyczącej jakości życia w Gminie, potrzeb mieszkańców oraz określenia priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Badania prowadzone były w dniach od 16 października do 27 listopada 2023.

Respondenci odpowiadali na 8 pytań z zakresu społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji, edukacji i kultury. Łącznie zebrano 47 ankiet. W większości odpowiedzi udzieliły kobiety (66%), natomiast pod względem wieku mieszkańców największą grupę stanowiły osoby w przedziale 36-45 lat (48,9%). Większość respondentów stanowiły osoby pracujące (78,7%). Wzór ankiety dla mieszkańca stanowi załącznik 2 do opracowania.

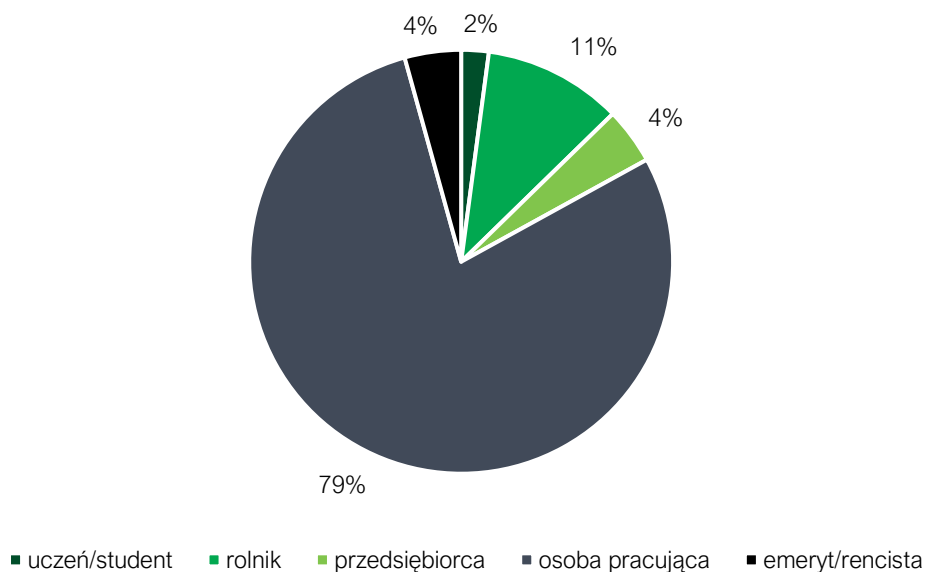
Ryc. 1. Podział respondentów ze względu na płeć

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

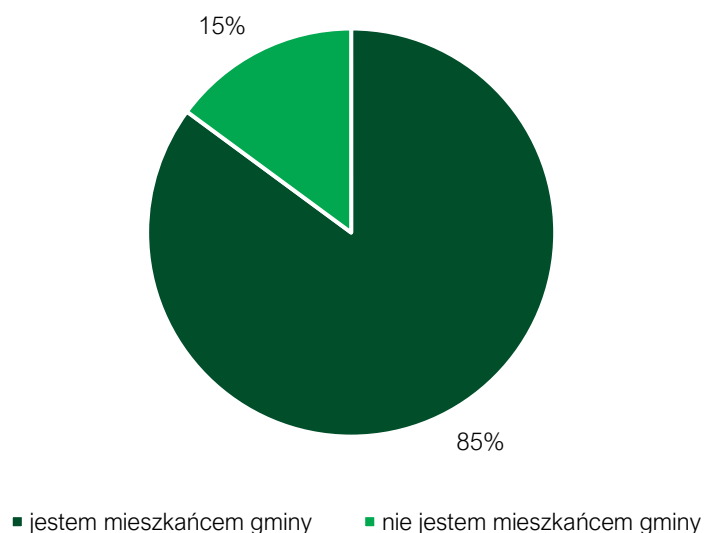
Ryc. 2. Podział respondentów ze względu na wiek

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Ryc. 3. Podział respondentów ze względu na status

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

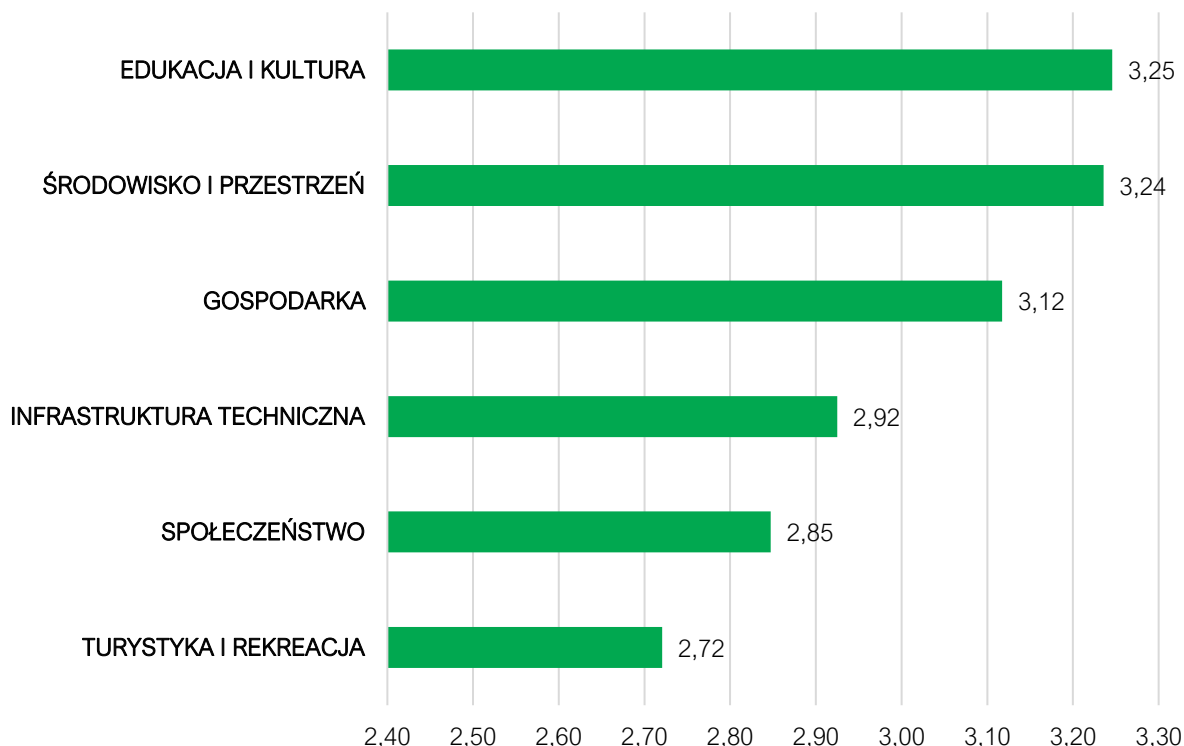

Ryc. 4. Podział respondentów ze względu na miejsce zamieszkania

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

4.1. Ocena sytuacji Gminy

W skali od 1 do 5, gdzie 1 to ocena bardzo zła, a 5 to ocena bardzo dobra, mieszkańcy Gminy Płońsk **najlepiej oceniają działania w zakresie edukacji i kultury** (średnia ocen wynosiła 3,25) **oraz środowisko i przestrzeń** (średnia ocen wynosiła 3,24). Najgorzej oceniono turystykę i rekreację (średnia ocen wynosiła 2,72). Pozostałe obszary ocenione zostały w przedziale od 2,92 do 3,12. Średni wynik Gminy dla wszystkich badanych kategorii wyniósł 3,05.

Ryc. 5. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Tabela poniżej przedstawia średnie oceny poszczególnych elementów znajdujących się w danym obszarze. Najniżej oceniony ze wszystkich obszarów został dostęp do specjalistycznej (2,02) i podstawowej opieki medycznej (2,33). Mieszkańcy wskazywali również na duży problem w zakresie oferty spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży, seniorów i dorosłych, działań promocyjnych gminy mających na celu pozyskanie potencjalnych turystów oraz połączeń komunikacyjnych z innymi gminami i miastami. Wszystkie z wyżej wymienionych aspektów otrzymały oceny poniżej 2,50, co oznacza, że mieszkańcy są niezadowoleni i zwracają uwagę, iż pewne elementy muszą ulec poprawie.

Tab. 1. Oceny poszczególnych podobszarów w Gminie Płońsk

Społeczeństwo		Ocena
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy		3,36
Funkcjonalność budynków administracji publicznej		3,20
Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy		3,16
Funkcjonowanie pomocy społecznej		3,13
Wsparcie osób niesamodzielnych		2,89
Aktywność mieszkańców na rzecz gminy		2,86
Wsparcie osób starszych oferowane przez gminę (DPS, Kluby Seniora,)		2,69
Dostęp do podstawowej opieki medycznej		2,33
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej		2,02
Gospodarka		Ocena
Konkurencyjność gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji		3,73
Atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy		3,65
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym		3,47

Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie	3,30
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie gminy	3,03
Dostępność usług na terenie Gminy	2,70
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy	2,57
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami	2,50
Środowisko i przestrzeń	Ocena
Jakość powietrza w gminie	3,68
System odbioru odpadów na terenie gminy	3,63
Walory środowiska przyrodniczego w gminie	3,57
Estetyka swojej gminy	3,46
Działania gminy w zakresie ochrony środowiska	3,44
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy	3,24
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)	3,21
Dotychczasowe kierunki rozwoju przestrzennego gminy	3,14
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających	3,10
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)	3,07
Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w gminie	3,05
Świadomość ekologiczną mieszkańców	2,93
Infrastruktura melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty itp.)	2,56
Infrastruktura techniczna	Ocena
Stan dróg w gminie	3,26
Mała infrastruktura drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)	2,63
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych	2,86
Jakość sieci wodociągowej	3,28
Jakość sieci kanalizacyjnej	2,97
Jakość sieci gazowej	2,76
Dostęp do Internetu w gminie	2,71
Turystyka i rekreacja	Ocena
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w gminie	3,48
Wypożyczenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych	3,37
Atrakcyjność turystyczną gminy	3,05
Poziom bazy gastronomicznej	2,86
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej	2,67
System ścieżek rowerowych	2,53
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci	2,52
Działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów	2,38
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych	2,36
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla seniorów	2,36
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży	2,34
Edukacja i Kultura	Ocena
Organizacja dowozu dzieci do szkół	3,85
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	3,75
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)	3,69

Jakość edukacji w szkołach podstawowych w gminie	3,53
Działalność świetlic wiejskich	3,46
Działalność biblioteki	3,27
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie gminy	3,13
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie gminy	3,09
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie gminy	3,09
Dostęp do edukacji przedszkolnej	3,08
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w gminie	3,05
Jakość edukacji przedszkolnej w gminie	3,03
Dostęp do obiektów kulturalnych w gminie? (godziny i dni otwarcia, itp.)	2,92
Dodatkowa oferta (kółka zainteresowań, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie gminy	2,91
Dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)	2,85

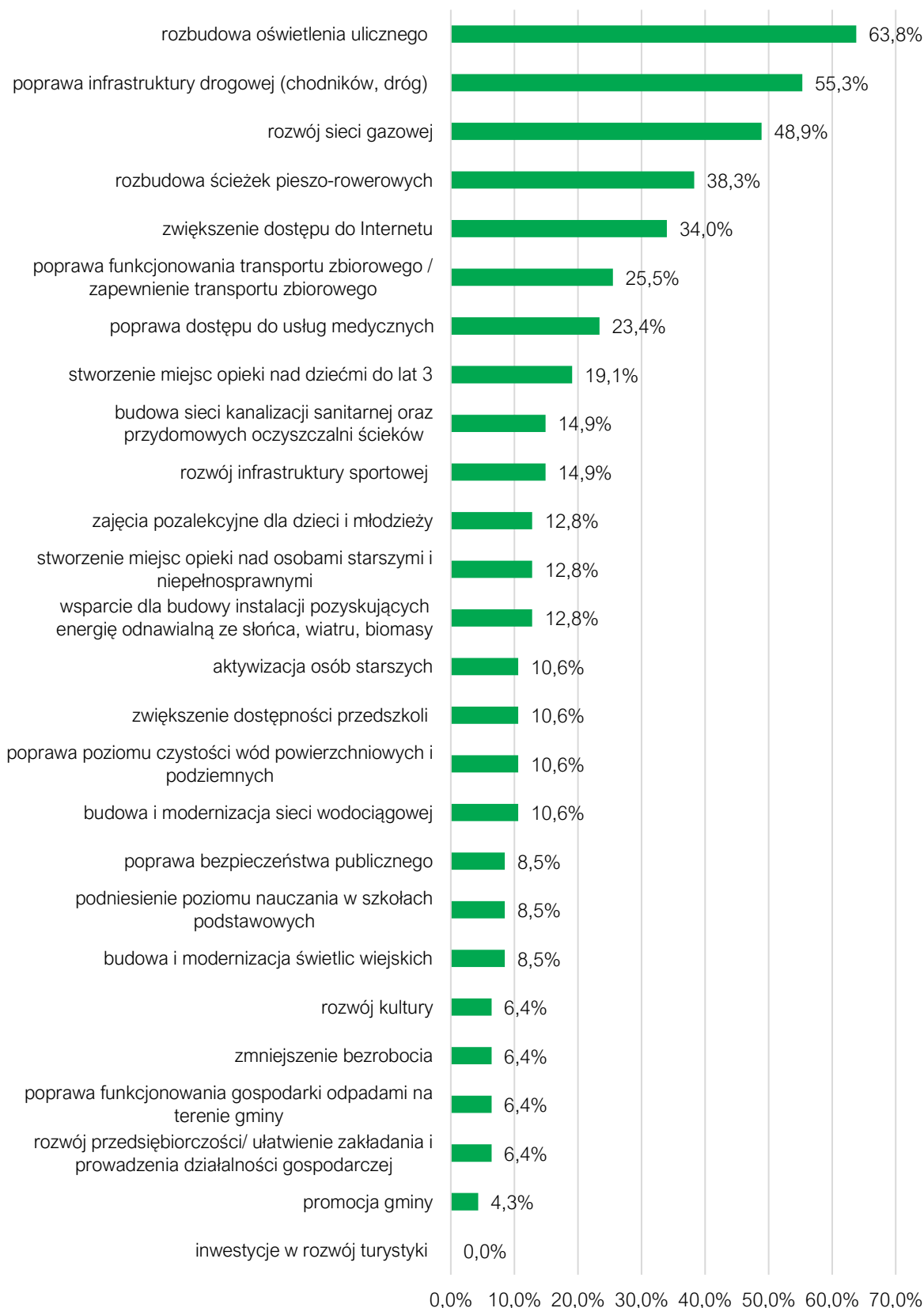
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Wskazać należy, że żadna dziedzina funkcjonowania Gminy Płońsk nie została wyróżniona oceną bardzo dobrą. Najwyższą ocenę wśród mieszkańców zdobyła organizacja dowozu dzieci do szkół, dostęp do edukacji w szkołach podstawowych, konkurencyjność gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji, jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne) oraz jakość powietrza w Gminie.

4.2. Pożądane priorytety rozwojowe

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy Płońsk. Wśród najczęściej wskazywanych znalazła się **rozbudowa oświetlenia ulicznego**, następnie **poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)**, rozwój sieci gazowej, rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych oraz zwiększenie dostępu do Internetu.

Ryc. 6. Główne priorytety rozwoju Gminy Płońsk według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

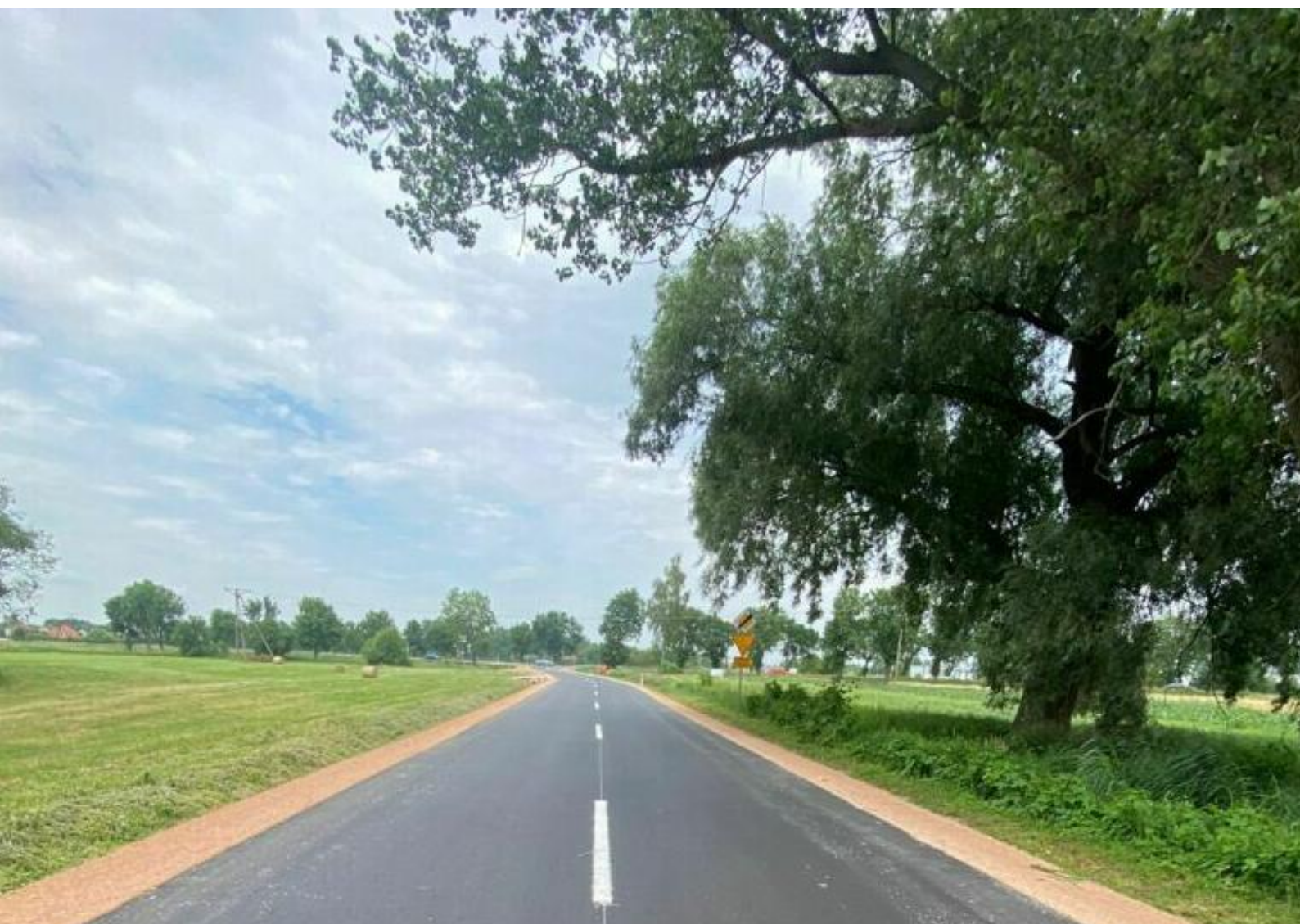
W ankiecie należało również ocenić możliwości i potrzeby rozwoju Gminy Płońsk. Anketowani potrzebę utworzenia opieki żłobkowej na terenie Gminy ocenili najwyżej (średnia ocena 4,29), z kolei najniżej została oceniona możliwość rozwoju gminy w kierunku odnawialnych źródeł energii (średnia ocena 3,14).

Tab. 2. Ocena możliwości i priorytetów według ankietowanych

	Ocena
Czy widzisz potrzebę utworzenia opieki żłobkowej na terenie gminy?	4,29
Możliwość przeznaczania nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną?	3,55
Możliwości rozwoju gminy w kierunku zabudowy produkcyjnej, usługowej i magazynowej (wzdłuż trasy nr 7,10,50)?	3,51
Czy widzisz potrzebę utworzenia transportu zbiorowego na terenie gminy?	3,34
Możliwość rozwoju gminy w kierunku zabudowy wielorodzinnej?	3,33
Możliwość rozwoju gminy w kierunku odnawialnych źródeł energii (farmy fotowoltaiczne, elektrownie wiatrowe)?	3,14

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Ostatnia część ankiety stanowiła pytanie otwarte dotyczące tego, co, według mieszkańców, powinno stać się wizytówką Gminy Płońsk. Jednocześnie, pytanie to, często postrzegane jest przez pryzmat zagadnień, które miałyby stanowić pożądane priorytety rozwoju. Mieszkańcy w tej części ankiety jako wizytówkę Gminy Płońsk najczęściej określali: rozwiniętą infrastrukturę, czystość i poziom utrzymania Gminy, poczucie bezpieczeństwa oraz budynek Urzędu Gminy.

5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

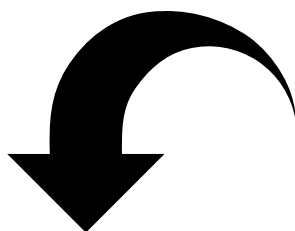
Analiza SWOT jest techniką, za pomocą której zebrane informacje poddawane są analizie i uporządkowaniu. W procesie prac nad Strategią Rozwoju Gminy Płońsk na lata 2023-2030, technika ta została zastosowana do analizy wewnętrznego i zewnętrznego otoczenia Gminy, a także interpretacji zasobów endogenicznych i egzogenicznych jednostki.

Grupy czynników w metodzie SWOT są definiowane w następujący sposób:

Materiały te pochodziły z:

- 1) **informacji** zawartych w Diagnozie sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Płońsk,
- 2) **danych liczbowych, opisowych i przestrzennych** pozyskanych z Urzędu Gminy w Płońsku oraz ze źródeł zewnętrznych,
- 3) **wyników badań ankietowych.**

Analizę SWOT dla Gminy Płońsk przedstawia poniższe zestawienie:

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
• walory przyrodnicze Gminy oraz lokalizacja w pobliżu miasta powiatowego Płońsk wpływające na atrakcyjność osiedleńczą, • odpowiednie tereny, które mogą być wykorzystane do celów budownictwa mieszkaniowego, a także zabudowane i niezabudowane nieruchomości, które mogą być wykorzystane w celach inwestycyjnych, • drogi o znaczeniu krajowym i regionalnym przebiegające przez teren Gminy, zwiększające dostępność komunikacyjną i podnoszące atrakcyjność terenów inwestycyjnych, • połączenia kolejowe i pasażerski ruch kolejowy do większych miejscowości, • niskie pokrycie obszarami chronionymi zwiększające potencjał inwestycyjny obszaru, • dodatnie saldo migracji warunkujące zwiększenie aktywności gospodarczej i możliwości rozwoju Gminy, • uregulowany i uporządkowany system gospodarki odpadami, • wysoki stopień zwodociągowania Gminy, • rosnąca liczba podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON prowadzących działalność na terenie Gminy oferujących różnicowane miejsca pracy dla mieszkańców oraz spadająca liczba podmiotów wyrejestrowanych, • współpraca z WFOŚiGW w zakresie dofinansowań do wymiany źródeł ciepła, • członkostwo Gminy w wielu stowarzyszeniach i związkach międzygminnych stymulujących rozwój gospodarczy ich członków (m.in. Lokalna Grupa Działania Przyjazne Mazowsze), • funkcjonujące na terenie Gminy jednostki OSP wpływające na poziom bezpieczeństwa mieszkańców, ale też integrację społeczeństwa oraz kształtowanie zaangażowanych postaw i wymianę doświadczeń pomiędzy pokoleniami.	• niski odsetek mieszkańców mających dostęp do sieci gazowej, • bardzo niskie skanalizowanie Gminy skutkujące zagrożeniami zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb, a także obniżający jakość życia na obszarze Gminy, • brak zlewni dla odpadów ciekłych komunalnych z przydomowych oczyszczalni i zbiorników ciekłych mieszkańców i innych podmiotów, • niedostateczna rozwinięta komunikacja publiczna, • brak form opieki nad dziećmi do lat 3 wpływający na możliwość powrotu na rynek pracy rodzicom, • niezaspokojone potrzeby mieszkańców w zakresie opieki zdrowotnej, • postępujący wzrost senioralnego obciążenia demograficznego skutkujący koniecznością dostosowania usług społecznych dla seniorów, • charakter gminy obwarzankowej utrudniający zarządzanie Gminą, w tym rozproszenie zabudowy, brak spójności przestrzennej utrudniające planowanie przestrzenne, rozwój sieci drogowej, infrastruktury technicznej oraz jednostek świadczących usługi społeczne.

SZANSE	ZAGROŻENIA
• zwiększająca się świadomość ekologiczna mieszkańców oraz i postawy przyjazne środowisku i rozwój alternatywnych źródeł energii wspierane ogólnopolskimi, w tym rządowymi, programami wsparcia działań proekologicznych, • pozytywne trendy społeczne w zakresie zwiększania się świadomości środowiskowej, głównie wśród najmłodszych grup społecznych, • stopniowa zmiana mentalnego nastawienia społeczności do współodpowiedzialności za lokalną wspólnotę, partycypowania i aktywności społecznej, • uczestnictwo w transformacji cyfrowej, szansą dla gminy na promowanie innowacyjnych rozwiązań technologicznych oraz cyfrowych inicjatyw wspierających lokalny rozwój, • dofinansowania wewnętrzne i zewnętrzne wspierające rozwój OZE (m.in. program „Czyste powietrze”) i wymianę źródeł ciepła na ekologiczne; dofinansowanie inwestycji dotyczących małej retencji, • dalsza współpraca w ramach LGD oraz stowarzyszeń międzygminnych (rozwój gospodarczy, aktywizacja mieszkańców, promocja Gminy), • zmiana stylu życia społeczeństwa przejawiająca się w migracjami na obszary atrakcyjne przyrodniczo, poza większymi miastami • rosnące trendy uprawiania turystyki krajowej i weekendowej.	• starzejące się społeczeństwo, • postępujące zmiany klimatu skutkujące m.in. anomaliami pogodowymi, suszą, powodzią, co silnie oddziałuje na branżę rolniczą, • wpływ czynników zewnętrznych o zasięgu globalnym na sytuację społeczno-gospodarczą regionu (np. epidemia, konflikty zbrojne), • niestabilność geopolityczna spowodowana wojną na Ukrainie stanowiąca poważne zagrożenie dla biznesu, wprowadzając niepewność co do przyszłych relacji handlowych i możliwych zmian w polityce handlowej, • niekorzystne zmiany systemu prawnego dotyczącego funkcjonowania i finansowania jednostek samorządu terytorialnego w Polsce, • zwiększanie się bieżących kosztów funkcjonowania Gminy m.in. w związku z rosnącą inflacją, stałymi wzrostami kosztów energii elektrycznej i gazu oraz kosztów pracowniczych, • niestabilność w dostawach surowców energetycznych, szczególnie w kontekście kłopotów z dostępem do nich, może prowadzić do wzrostu cen i niedoborów, co znacząco wpłynie na operacje i wyniki finansowe Gminy, • zmniejszanie się stopnia pokrycia wydatków na oświatę subwencją oświatową; rosnące koszty utrzymania oświaty, • ograniczony wpływ na infrastrukturę drogową powiatową, wojewódzką, krajową – potencjalne trudności w skomunikowaniu i modernizacji dróg, • odpływ młodych ludzi oraz pracowników do dużych ośrodków miejskich, ze względu na dostęp do uczelni wyższych oraz szerszej możliwości znalezienia zatrudnienia.

CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY PŁOŃSK

Gmina Płońsk
BLISKO LUDZI

1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Gminy Płońsk na lata 2025-2035 została opracowana na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy aktualnej sytuacji Gminy i badań ankietowych. Podczas przeprowadzanych prac zwracano uwagę zarówno na potencjały Gminy (jej strony silne, pozwalające na wykorzystanie szans dla przyszłego rozwoju), jak również problemy (strony słabe, stanowiące zagrożenia dla jej dalszego rozwoju). W procesie strategicznym, określono także MISJĘ oraz WIZJĘ Gminy Płońsk, które na późniejszym etapie prac stanowiły drogowskaz dla wyznaczania celów strategicznych i operacyjnych.

MISJA jest to element Strategii, który wskazuje na najważniejsze kierunki rozwoju Gminy. Skupione są w niej wszystkie podstawowe wartości, które przyświecają władzom Gminy Płońsk i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje także na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Jest to ścieżka, jaką należy podjąć do osiągnięcia wizji. Zawiera w sobie odpowiedź na pytania: Kim jesteśmy? Czym się zajmujemy? Co jest naszym priorytetem?

Uwzględniając przyjęte założenia **misja Gminy Płońsk** brzmi następująco:

Misją Gminy Płońsk jest dążenie do stworzenia obecnym i przyszłym mieszkańcom możliwości wielopłaszczyznowego rozwoju zarówno zawodowego, jak i społecznego, poprzez pełne wykorzystanie potencjału jakim dysponuje i pomnażanie dotychczasowego dorobku.

W procesie powstawania dokumentu istotne było również stworzenie WIZJI, czyli obrazu Gminy, który będzie efektem realizacji przyjętej strategii rozwoju. WIZJA ukazuje Gminę Płońsk w perspektywie strategicznej – zmienionej dzięki realizacji przyjętych działań i osiągnięciu zamierzonych przez władze celów.

Wizja Gminy:

- ❖ obrazuje stan docelowy Gminy w 2035 roku,
- ❖ ukazuje aspiracje władz i mieszkańców Gminy,
- ❖ jednoczy społeczność lokalną wokół określonej idei.

W roku 2035 Gmina Płońsk jest miejscem przyjaznym dla mieszkańców, sprzyjającym zarówno osiedleniu, pracy jak i relaksowi. Jest Gminą z nowoczesną infrastrukturą oraz wysokim poziomem przedsiębiorczości i usług, co zapewnia wysoki poziom życia Mieszkańców.

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym.

Na podstawie diagnozy aktualnego stanu Gminy Płońsk, jej sytuacji gospodarczej, społecznej i przestrzennej oraz uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także dążąc do osiągnięcia stanu Gminy opisanego w wizji rozwoju określono 3 cele strategiczne.

Powyższe postulaty stanowią odzwierciedlenie wizji Gminy, jaka ma zostać osiągnięta w 2035 roku. Cele strategiczne odwzorowują obszary rozwojowe w trzech sferach: przestrzennej, gospodarczej i społecznej, które budują wizerunek jednostki terytorialnej. Sfery te cechuje wzajemne przenikanie się – podejmowane działania w sferze przestrzennej będą wpływały na gospodarkę lokalną, a ta z kolei na sytuację społeczną. Aktywne i świadome społeczeństwo lokalne w dobrej sytuacji materialnej będzie z kolei wpływało na jakość środowiska przyrodniczego. Dla osiągnięcia równowagi konieczne jest równoległe realizowanie zadań w każdej z wymienionych sfer. Aby urzeczywistnić realizację celów strategicznych, dla każdego z nich ustanowiono cele operacyjne, które porządkują poszczególne działania. Cele operacyjne przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 3. Cele strategiczne i cele operacyjne Gminy Płońsk

CELE STRATEGICZNE:					
ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ ZWIĘKSZAJĄCA POTENCJAŁ ROZWOJOWY GMINY		ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA OPARTA NA LOKALNYCH ZASOBACH		AKTYWNE I ZDROWE SPOŁECZEŃSTWO W GMINIE PŁOŃSK	
CELE OPERACYJNE:					
1.1.	Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i sieciowej	2.1	Rozwój sfery gospodarczej Gminy	3.1	Rozwinięta oferta edukacyjna oraz opiekuńcza dla najmłodszych
1.2	Poprawa jakości stanu środowiska przyrodniczego	2.2.	Wzrost konkurencyjności wykorzystujący potencjał Gminy	3.2	Wzmacnianie usług pomocy społecznej i opieki zdrowotnej
1.3.	Świadoma i aktywna polityka przestrzenna	2.3.	Rozwój oferty sportowo-rekreacyjnej	3.3.	Przeciwdziałanie problemom społecznym i wykluczeniu społecznemu

Źródło: opracowanie własne

Szczegółowy zakres kierunków działań zawartych w poszczególnych celach operacyjnych został przedstawiony w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Płońsk na lata 2022-2030 w treści dot. Wieloletniego planu inwestycji i działań Gminy Płońsk z udziałem środków zewnętrznych na lata 2022-2030, który stanowi załącznik nr 4 niniejszego dokumentu.

CEL STRATEGICZNY I: ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ ZWIĘKSZAJĄCA POTENCJAŁ ROZWOJOWY GMINY

- 1.1. Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i sieciowej
- 1.2. Poprawa jakości stanu środowiska przyrodniczego
- 1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna

Aby zapewnić wysoką jakość życia mieszkańcom, konieczne jest stworzenie atrakcyjnego i bezpiecznego otoczenia do życia, pracy, nauki i relaksu. Kluczową rolę w poprawie atrakcyjności danej okolicy oraz jakości życia pełni rozwinięta infrastruktura techniczna. Główne obszary rozwoju infrastruktury technicznej obejmują rozbudowę i modernizację dróg, wraz z towarzyszącymi elementami, takimi jak oświetlenie, chodniki, przejścia dla pieszych i miejsca parkingowe oraz modernizację i rozbudowę sieci kolejowej – szczególnie utworzenie szybkiego połączenia z Warszawą. To wszystko przyczynia się do zwiększenia dostępności przestrzennej, ułatwienia przemieszczania się oraz podniesienia ogólnego bezpieczeństwa użytkowników dróg.

Oprócz sieci drogowej, na jakość życia ludzi wpływa również infrastruktura wodociągowa, kanalizacyjna, gazowa oraz infrastruktura cyfrowa – światłowody. Aby osiągnąć zrównoważony rozwój Gminy, kluczowe jest spójne i przemyślane planowanie przestrzenne, które uwzględnia zarówno potrzeby mieszkańców, jak i możliwości samorządu, z poszanowaniem wytycznych dokumentów planistycznych na wyższym szczeblu. Istotnym krokiem w tej kierunku jest zapewnienie odpowiednich uregulowań dotyczących zagospodarowania przestrzeni, dlatego aktualizacja dokumentów planistycznych stanowi punkt wyjścia do realizacji wszelkich działań.

Rozwój gospodarczy oparty na zrównoważonych zasadach wymaga konieczności wdrożenia gospodarki niskoemisyjnej i bardziej energooszczędnej. Jest to szczególnie istotne w kontekście globalnych wyzwań związanych ze zmianami klimatycznymi i nadchodzącym kryzysem energetycznym. Gospodarka o niskim poziomie emisji gazów cieplarnianych wiąże się także z promowaniem źródeł energii odnawialnej oraz wspieraniem mieszkańców w procesie modernizacji źródeł ciepła.

Powyższe cele operacyjne stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli wraz z oczekiwanymi rezultatami ich przeprowadzenia oraz wskaźnikami informującymi o poziomie ich osiągnięcia.

CEL STRATEGICZNY I: ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ ZWIĘKSZAJĄCA POTENCJAŁ ROZWOJOWY GMINY

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
1.1. Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i sieciowej	- Budowa, rozbudowa i modernizacja dróg gminnych, parkingów, chodników oraz pozostałej infrastruktury przydrożnej, - Stworzenie spójnej sieci tras rowerowych łączących poszczególne miejscowości z miastem zgodnych z wojewódzkimi standardami infrastruktury rowerowej, - Współpraca z zarządcami dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji ciągów komunikacyjnych, - Prowadzenie działań na rzecz rozbudowy i modernizacji sieci kolejowej – szczególnie szybkiego połączenia z Warszawą, - Poprawa bezpieczeństwa na terenie Gminy m.in. poprzez budowę, rozbudowę i modernizację systemu oświetlenia ulicznego, budowę przejść dla pieszych, sygnalizacji świetlnej i poprawę stanu oznakowania drogowego, - Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej wraz ze stacjami uzdatniania wody, które zapewnią dostęp dla zwiększającej się liczby odbiorców, - Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przepompowniami i siecią monitoringu, - Rozbudowa oczyszczalni PGK w ramach partnerstwa,	- rozbudowa sieci drogowej na terenie Gminy (drogi gminne, powiatowe, wojewódzkie), - poprawa stanu i jakości dróg już istniejących na terenie Gminy, - zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie Gminy, - zwiększenie atrakcyjności Gminy dla nowych mieszkańców i przedsiębiorców, - poprawa organizacji systemu gospodarki wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy, - optymalizacja kosztów systemu zaopatrywania mieszkańców w wodę i odprowadzania ścieków, - polepszenie jakości środowiska wodnego dzięki zmniejszeniu niekontrolowanego odpływu ścieków, - zapewnienie mieszkańcom możliwości podłączenia się do wysokiej jakości Internetu bezprzewodowego na terenie Gminy,	- długość wybudowanych dróg gminnych (km), - długość zmodernizowanych dróg gminnych (km), - długość ciągów komunikacyjnych dla rowerów zgodnych z wojewódzkimi standardami (km), - liczba przydomowych oczyszczalni ścieków powstałych przy wsparciu Gminy (szt.), - długość rozbudowanej/zmodernizowanej sieci wodociągowej (km), - długość rozbudowanej/zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (km), - procent mieszkańców mających dostęp do sieci wodociągowej (%), - procent mieszkańców mających dostęp do sieci kanalizacyjnej (%), - liczba ujęć wody pitnej (szt.), - długość wybudowanej sieci światłowodowej (km), - długość wybudowanej sieci szerokopasmowej (km).

	• Wsparcie mieszkańców w budowie przydomowych oczyszczalni ścieków oraz promowanie tego rozwiązania w miejscach, gdzie nie ma możliwości doprowadzenia sieci kanalizacyjnej, • Współpraca z podmiotami odpowiedzialnymi za doprowadzanie gazu i prądu w celu zwiększenia dostępu do urządzeń sieciowych na obszarach problemowych, • Współpraca z operatorami i umożliwienie rozwoju wysokiej jakości Internetu bezprzewodowego oraz światłowodów na terenie Gminy.	• rozwój usług cyfrowych w Gminie, dzięki dostępowi do wysokiej jakości Internetu	
1.2. Poprawa jakości stanu środowiska przyrodniczego	• Wdrażanie programów wspomagających wymianę źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla mieszkańców Gminy oraz termomodernizacji budynków mieszkalnych, • Podniesienie poziomu jakości powietrza poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej, • Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie poprawnej segregacji odpadów i odpowiedniego gospodarowania odpadów, • Rozwój systemu segregacji odpadów na rzecz utrzymania zwiększenia poziomów segregacji i recyklingu i oraz likwidacja dzikich wysypisk odpadów, • Zapewnienie terenów pod lokalizację odnawialnych źródeł energii w dokumentach planistycznych, • Podejmowanie działań i przeprowadzanie akcji edukacyjnych na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy, • Ochrona naturalnej retencji wód, w tym poprzez utworzenie zbiorników wodnych w miejscowościach Szerominek, Jeżewo, Cempkowo, Arcelin, Pilitowo	• podniesienie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy, • zwiększenie efektywności energetycznej budynków na terenie Gminy, • wzrost wykorzystania i zastosowania odnawialnych źródeł energii, • poprawa jakości wody, powietrza i ziemi na terenie Gminy,	• liczba przedsięwzięć zorganizowanych na rzecz upowszechniania edukacji ekologicznej (szt.), • liczba nowopowstałych instalacji OZE (szt.), • liczba budynków poddana termomodernizacji (szt.), • liczba wprowadzonych i wybudowanych elementów błękitno-zielonej infrastruktury (szt.), • udział odpadów zebranych selektywnie w odpadach ogółem (%), • wskaźniki recyklingu wybranych frakcji odpadów (%), • ilość zebranych odpadów w ciągu roku (Mg), • liczba wymienionych źródeł ciepła (szt.), • liczba utworzonych nowych

	oraz Dalanówek		zbiorników wodnych na terenie Gminy (szt.).
1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna	• Regulacja polityki przestrzennej poprzez opracowanie planu ogólnego, • Przygotowanie terenów pod zabudowę jednorodzinną dla nowych mieszkańców, • Wyposażenie przestrzeni publicznych w niezbędną infrastrukturę służącą mieszkańcom wraz ze zwiększeniem obszarów zieli publicznej, • Planowanie nowej zabudowy w oparciu o zapewnienie wysokiej dostępności do infrastruktury społecznej, • Analiza oraz uzupełnienie infrastruktury społecznej w miejscowościach z ich najmniejszą dostępnością, • Rozbudowa i modernizacja obiektów obrony cywilnej, obejmująca m.in. budowę obiektów szkoleniowych oraz strzelnicy, jak i modernizację istniejących i budowę nowych schronów.	• efektywne zagospodarowanie przestrzeni, zrównoważony rozwój oraz poprawa jakości życia mieszkańców, • zwiększenie funkcjonalności przestrzeni, • zapewnienie w każdej miejscowości przynajmniej jednego obszaru mogącego stanowić jej lokalne centrum, • zwiększenie poziomu obrony cywilnej.	• przyjęcie w drodze uchwały Rady Gminy planu ogólnego (tak/nie), • powierzchnia Gminy objęta MPZP (ha lub %), • liczba zbudowanych oraz poddanych modernizacji obiektów infrastruktury obrony cywilnej w Gminie.

Źródło: opracowanie własne.

CEL STRATEGICZNY II: ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA OPARTA NA LOKALNYCH ZASOBACH

- 2.1. Rozwój sfery gospodarczej Gminy
- 2.2. Wzrost konkurencyjności wykorzystujący potencjał Gminy
- 2.3. Rozwój oferty sportowo-rekreacyjnej

Istotnym czynnikiem wpływającym na jakość życia mieszkańców Gminy jest gospodarka. Dotyczy to nie tylko stanu finansów samorządowych, który decyduje o możliwościach inwestycyjnych jednostki, ale również przedsiębiorczości i rynku pracy. Ustanowienie systemu wsparcia dla przedsiębiorców oraz odpowiednie zabezpieczenie i przygotowanie terenów pod inwestycje wpłyną korzystnie na wzrost liczby przedsiębiorstw oraz zmniejszenie bezrobocia. Planuje się wyznaczenie obszarów inwestycyjnych i stworzenie atmosfery sprzyjającej inwestorom.

Gmina Płońsk ma rolniczy charakter, w związku z tym przewiduje się kontynuację jej rozwoju, obejmując działania na rzecz promocji nowoczesnego i ekologicznego rolnictwa oraz wspieranie działalności gospodarczej związanej z obszarem rolniczym.

Opierając się na walorach przyrodniczych i krajobrazowych Gminy, oraz rozwijając infrastrukturę, planuje się poszerzenie oferty sportowej i kulturalnej, skierowanej głównie do mieszkańców Gminy. Dodatkowo, zakłada się dostarczenie miejsc do wypoczynku i rekreacji. Rozwój turystyczny powinien jednak harmonizować z potrzebami mieszkańców, biorąc pod uwagę, że to oni są głównymi beneficjentami dostępnych dóbr i usług na obszarze Gminy. W związku z tym, oferta musi być dostosowana do potrzeb różnych grup wiekowych.

Aby zrealizować założone cele, planuje się rozbudowę infrastruktury umożliwiającej wypoczynek w otoczeniu naturalnym, takie jak wyznaczanie tras pieszych i rowerowych czy tworzenie miejsc do wypoczynku. Dodatkowo, planuje się promocję lokalnego dziedzictwa, rozwijanie oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej. Rozwinięta infrastruktura może przyciągnąć do Gminy turystów oraz odwiedzających z sąsiednich gmin.

Powyższe cele operacyjne stanowić będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli wraz z oczekiwanymi rezultatami ich przeprowadzenia oraz wskaźnikami informującymi o poziomie ich osiągnięcia.

CEL STRATEGICZNY II: ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA OPARTA NA LOKALNYCH ZASOBACH

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
2.1. Rozwój sfery gospodarczej Gminy	- Wyznaczenie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych, - Pozyskiwanie nowych inwestorów skłonnych lokalizować przedsięwzięcia na terenie Gminy, - Rozbudowa infrastruktury technicznej w obszarach proinwestycyjnych, - Stworzenie spójnego systemu ulg podatkowych i zachęt inwestycyjnych dla istniejących i nowych firm, - Wspieranie mieszkańców w zakładaniu nowych działalności gospodarczych na terenie Gminy, - Wspieranie tworzenia gospodarstw ekologicznych oraz produkcji żywności wysokiej jakości: ekologicznej, tradycyjnej, regionalnej, - Poprawa wydajności gospodarowania i dostosowanie do zmieniających się warunków rynkowych oraz wdrażanie idei gospodarki obiegu zamkniętego, w tym wykorzystanie odpadów rolnych oraz odpadów i pozostałości z sektora spożywczego, - Wspieranie innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, - Wsparcie idei przedsiębiorczości wśród mieszkańców Gminy, w szczególności z wykorzystaniem istniejącego potencjału	- zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy, - zwiększenie liczby nowych inwestycji na terenie Gminy, - zwiększenie liczby przedsiębiorstw na terenie Gminy, - aktywizacja gospodarcza mieszkańców Gminy i powstawanie nowych działalności gospodarczych, - wzrost dochodów budżetu Gminy, - zmniejszenie bezrobocia, - zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska ze źródeł rolniczych dzięki nowoczesnemu rolnictwu oraz uprawom ekologicznym.	- powierzchnia terenów przeznaczonych pod strefę gospodarczą/usługową/magazynową (ha), - liczba nowych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy (szt.), - liczba przedsiębiorców korzystających z systemu ulg i zachęt (szt.), - liczba podmiotów działających w branży okołorolniczej (szt.), - udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym (%).

	rolniczego (rodzinne przetwórnictwo, rolniczy handel detaliczny).		
2.2. Wzrost konkurencyjności wykorzystujący potencjał Gminy	• Utworzenie Domu Kultury/Centrum Kultury wraz z otaczającą infrastrukturą, • Rozbudowa i modernizacja obiektów kulturalnych dostosowana do potrzeb różnych grup społecznych, • Zwiększenie liczby wydarzeń kulturalnych dla każdej grupy wiekowej, • Wsparcie organizacji pozarządowych oraz OSP w aplikowaniu o środki zewnętrzne oraz zapewnienie im zaplecza lokalowego, a także powierzanie szerszego spektrum zadań własnych Gminy organizacjom pozarządowym, • Rozwój działalności świetlic wiejskich wraz z utrzymaniem infrastruktury na wysokim poziomie, • Wsparcie inwestycji związanych z renowacją obiektów zabytkowych na terenie Gminy.	• wzmacnianie tożsamości społecznej i kulturowej mieszkańców, • poprawa oferty turystycznej, kulturowej i rekreacyjnej Gminy, • zwiększenie zainteresowania ofertą turystyczną, kulturową i rekreacyjną Gminy, • poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego wśród mieszkańców o charakterze kulturowym, • dobra współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi w zakresie upowszechniania kultury, • prężnie funkcjonujące świetlice wiejskie oferujące zajęcia i możliwość spędzania wolnego czasu, • ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego na terenie Gminy.	• liczba zorganizowanych wydarzeń i kulturalnych (szt.), • liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów kulturalnych (szt.), • liczba zajęć i wydarzeń odbywających się w salach wiejskich (szt.), • liczba odnowionych gminnych obiektów zabytkowych (szt.).
2.3. Rozwój oferty sportowo-rekreacyjnej	• Rozbudowa infrastruktury rekreacyjno-turystyczno-sportowej, • Utworzenie terenów rekreacyjnych w miejscowości Arcelin, Szerominek, Cempkovo, • Rozbudowa sieci ciągów pieszo-rowerowych łączących miejscowości gminne, miejscowości poza terenem Gminy, a także istotne punkty i atrakcje turystyczne, • Wytaczanie, oznaczanie i utrzymanie szlaków pieszych, rowerowych, edukacyjnych,	• promocja walorów turystycznych Gminy, • poprawa oferty turystycznej i rekreacyjnej Gminy, • dostępność tras pieszo-rowerowych służących aktywnemu wypoczynkowi mieszkańców wraz z rozbudowaną infrastrukturą rekreacyjną, • zwiększenie zainteresowania ofertą	• liczba wyznaczonych tras pieszych i rowerowych (szt.), • powierzchnia utworzonych terenów rekreacyjnych na terenie Gminy (ha), • długość wyznaczonych tras pieszych i rowerowych (km), • długość wybudowanych ciągów pieszo-rowerowych (km), • liczba utworzonych miejsc

	• Poszerzenie oferty w zakresie różnych dziedzin sportu (turystyka rowerowa, piesza, biegi), • Monitorowanie potrzeb mieszkańców, • Promocja oferty aktywnego spędzania czasu na terenie Gminy, • Stworzenie miejsc do spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych mieszkańców.	turystyczną i rekreacyjną Gminy, • trasy pieszo-rowerowe służące aktywnemu wypoczynkowi mieszkańców wraz z rozbudowaną infrastrukturą rekreacyjną.	wypoczynku (szt.), • liczba wydarzeń sportowo- turystycznych organizowanych na terenie Gminy (szt.).
--	---	--	---

Źródło: opracowanie własne

CEL STRATEGICZNY III: AKTYWNE I ZDROWE SPOŁECZEŃSTWO W GMINIE PŁOŃSK

- 3.1. Rozwinięta oferta edukacyjna oraz opiekuńcza dla najmłodszych
- 3.2. Wzmacnianie usług pomocy społecznej i opieki zdrowotnej
- 3.3. Przeciwdziałanie problemom społecznym i wykluczeniu społecznemu

Najważniejszym atutem Gminy Płońsk są jej mieszkańcy. Głównym celem władz lokalnych jest poprawa jakości życia w Gminie i zwiększenie jej atrakcyjności dla obywateli. Rozwój staje się realny dzięki m.in. wysokiej jakości edukacji. Jakość edukacji kształtuje przyszłość każdego młodego człowieka, kieruje rynek pracy i wpływa na poziom bezrobocia. Inwestycje w rozwijanie infrastruktury edukacyjnej, rozbudowę bazy dydaktycznej oraz doskonalenie kadry pedagogicznej i pracowników oświaty poprzez kursy i szkolenia przyczynią się do podniesienia jakości nauczania. Ważne jest także wsparcie dla uczniów, którzy potrzebują dodatkowej pomocy w nauce, oraz dla uczniów szczególnie uzdolnionych, którzy wykraczają poza standardowy program nauczania.

W kontekście starzejącego się społeczeństwa rozwijanie usług społecznych, zwłaszcza opiekuńczych, staje się coraz bardziej niezbędne. Dlatego istotne jest stworzenie rozbudowanej oferty usług społecznych, która zaspokoi potrzeby różnych grup społeczności gminnej. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do kompleksowej opieki medycznej zostało wskazane przez mieszkańców jako jeden z głównych priorytetów rozwoju. Należy jednak brać pod uwagę ograniczone możliwości Gminy w tym zakresie (organizacyjne i prawne). Z tego względu planuje się zwiększyć dostępność do specjalistycznej opieki lekarskiej, a także promować programy profilaktyki zdrowotnej i zdrowego stylu życia.

Powyższe cele operacyjne stanowią będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli wraz z oczekiwanymi rezultatami ich przeprowadzenia oraz wskaźnikami informującymi o poziomie ich osiągnięcia.

CEL STRATEGICZNY III: AKTYWNE I ZDROWE SPOŁECZEŃSTWO W GMINIE PŁOŃSK

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
3.1. Rozwinięta oferta edukacyjna oraz opiekuńcza dla najmłodszych	• Utworzenie miejsc opieki dla dzieci do lat 3, • Zapewnienie nowoczesnej bazy infrastrukturalnej w obszarze edukacji i wychowania poprzez rozbudowę, modernizację i doposażenie obiektów, • Doskonalenie kadry wychowawczej i oświatowej poprzez kursy i szkolenia dla nauczycieli oraz aktywne pozyskiwanie wysokokwalifikowanej kadry pedagogicznej stanowią kluczowe kierunki działań w celu podniesienia jakości edukacji i efektywności procesu nauczania, • Opracowanie i wdrażanie programów wsparcia dla uczniów wymagających dodatkowej pomocy w nauce oraz uczniów szczególnie uzdolnionych (kursy językowe, zajęcia dodatkowe, stypendia), • Rozwój postaw obywatelskich wśród młodzieży (wolontariat uczniowski).	• upowszechnienie opieki nad dziećmi do lat 3 i opieki przedszkolnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców, • poprawa warunków nauczania w szkołach i przedszkolach, • aktywizacja kobiet na rynku pracy, • wielopłaszczyznowy rozwój dzieci, pod kątem edukacyjnym oraz psychologiczno-pedagogicznym,	• poziom upowszechniania opieki nad dziećmi do lat 3 (%), • liczba zmodernizowanych i rozbudowanych obiektów oświatowych (szt.), • liczba przeprowadzonych kursów/szkoleń dla kadry oświatowej (szt.), • liczba dzieci otrzymujących stypendium szkolne (os.), • kwota udzielanego wsparcia (zł), • liczba wolontariuszy wśród dzieci i młodzieży (szt.).
3.2. Wzmacnianie usług pomocy społecznej i opieki zdrowotnej	• Wsparcie działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz lokalnych organizacji pozarządowych w zakresie pomocy społecznej, • Wspieranie rozwoju opieki krótko i długoterminowej dla osób ze szczególnymi potrzebami, • Zapewnienie dostępu do poradnictwa psychologicznego i terapeuty od uzależnień, • Utworzenie centrum zdrowia w miejscowości Arcelin, • Utworzenie świetlicy socjoterapeutycznej w miejscowości Ćwiklin, • Tworzenie miejsc przyjaznych seniorom (np. Kluby Seniora) oraz rozwój gminnej polityki senioralnej,	• poprawa jakości życia mieszkańców, • zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców, • wykreowanie postaw prozdrowotnych wśród mieszkańców, • poprawa warunków funkcjonowania osób ze szczególnymi potrzebami, • zwiększenie	• liczba podejmowanych inicjatyw w zakresie aktywizacji osób starszych (szt.), • liczba uczestników akcji prozdrowotnych (os.), • liczba zrealizowanych programów profilaktyczno-zdrowotnych (szt.), • liczba utworzonych placówek opieki zdrowotnej (szt.), • liczba utworzonych świetlic socjoterapeutycznych (szt.), • liczba mieszkańców biorących udział w programach profilaktyki zdrowotnej

	• Podjęcie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom oraz pomoc rodzinom z trudnościami, • Wdrażanie programów polityki zdrowotnej lub profilaktyki zdrowotnej i społecznej i podejmowanie inicjatyw uczących mieszkańców zdrowego trybu życia, • Wsparcie działań zmierzających do rozwoju i poprawy dostępności do usług medycznych o charakterze ogólnym i specjalistycznym m.in. poprzez zagospodarowanie miejsca, w którym działalność będą mogli prowadzić lekarze specjaliści, • Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników poprzez m.in. organizowanie szkoleń dla pracowników zatrudnianych przez Gminę współpracujących z osobami ze szczególnymi potrzebami i nie tylko.	samodzielności osób ze szczególnymi potrzebami, • umożliwienie udziału w życiu społecznym i publicznym osób ze specjalnymi potrzebami, • stworzenie dobrych warunków do życia i zamieszkania dla rodzin wielopokoleniowych.	(os.), • liczba osób objętych procedurą „Niebieskiej Karty” (os.).
3.3. Przeciwdziałanie problemom społecznym i wykluczeniu społecznemu	• Likwidowanie barier architektonicznych infrastruktury drogowej i w budynkach użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami, • Aktywizacja społeczna osób starszych ze szczególnymi potrzebami, • Organizacja warsztatów z zakresu doradztwa zawodowego oraz realizacja kursów dla osób bezrobotnych i wykluczonych społecznie, • Organizacja programów aktywizacji zawodowej i społecznej osób dotkniętych i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, • Współpraca z NGO w celu aktywizacji społeczeństwa	• zwiększenie dostępności obiektów i budynków gminnych dla osób ze szczególnymi potrzebami, • zwiększenie samodzielności osób ze szczególnymi potrzebami, • poprawa jakości życia i włączenie społeczne osób z niepełnosprawnością,	• liczba zlikwidowanych barier architektonicznych (szt.), • liczba rodzin korzystających ze świadczeń opieki społecznej (szt.), • liczba zorganizowanych warsztatów z zakresu doradztwa zawodowego (szt.), • liczba przeprowadzonych kursów dla osób bezrobotnych i wykluczonych społecznie (szt.), • liczba przeprowadzonych programów aktywizacji zawodowej (szt.), • liczba osób biorących udział w kursach, szkoleniach i programach

	• Rozwój kompetencji mieszkańców Gminy i kadry Urzędu Gminy, • Stałe podnoszenie poziomu dostępności cyfrowej. • Rozwój e-usług, • Rozwój mieszkalnictwa komunalnego i socjalnego.	• zapewnienie swobodnego dostępu do dóbr, usług oraz możliwości udziału w życiu społecznym i publicznym osób ze specjalnymi potrzebami,	wspierających (os.), • liczba utworzonych mieszkań komunalnych (szt.), • liczba utworzonych mieszkań socjalnych (szt.).
--	--	---	--

Źródło: opracowanie własne.

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy

Gmina Płońsk jest gminą o charakterze wiejskim, położoną w województwie mazowieckim, w centralnej części powiatu płońskiego. Całkowita powierzchnia Gminy wynosi 127 km², z czego ok. 88% zajmują użytki rolne, a lasy – ok. 7%. Siedzibą Gminy jest miasto Płońsk, które nie wchodzi w jej skład, lecz stanowi odrębną gminę miejską oraz centrum gospodarczo-handlowe dla okolicznych miejscowości. Gmina Płońsk jest więc tzw. gminą obwarzankową.

Zabudowa mieszkaniowa rozproszona jest w obrębie całej jednostki, natomiast najbardziej skupiona jest w następujących miejscowościach: Szerominek, Siedlin, Ilinko, Bońki i Skarżyn – najczęściej w pobliżu granic miasta. Według danych pochodzących z 2021 roku, miejscowościami w których mieszkał największy procent mieszkańców Gminy Płońsk były: Szerominek – 9,1%, Skarżyn – 6,0%, Bońki – 5,6%.

W ostatnich latach liczba ludności Gminy Płońsk zwiększała się, przede wszystkim z powodu wysokiego dodatniego salda migracji. Napływ mieszkańców, wymuszający dynamiczny rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej, jest i najprawdopodobniej dalej będzie największy w sąsiedztwie miasta Płońsk, szczególnie w obrębach Siedlin, Bońki, Skarżyn, Szerominek oraz Szeromin. Wpływ na to zjawisko mają przede wszystkim dobre warunki komunikacyjne (m.in. bliskość, z jednej strony, miasta Płońsk, a z drugiej - Warszawy) oraz proces suburbanizacji, czyli wyprowadzania się mieszkańców miast na jego obrzeża/przedmieścia. Wzrost liczby ludności w Gminie w kolejnych latach prognozuje także Główny Urząd Statystyczny.

Dobre warunki komunikacyjne Gminy wynikają z tego, że na jej terenie przecinają się dwa ważne szlaki: przebiegająca z północy droga ekspresowa nr 7 (Gdańsk – Warszawa – Kraków – Chyżne) oraz z południa – nr 50, przez co jednostka włączona jest do krajowego systemu transportowego. Dodatkowo przez zachodnią część Gminy przebiega droga krajowa nr 10, łącząca się z drogą krajową nr 50 (stanowiąca otwartą od północy obwodnicę aglomeracji warszawskiej, przeznaczona do przejęcia intensywnego ruchu drogowego omijającego Warszawę od południa: Ciechanów – Płońsk – Sochaczew – Grójec – Ostrów Mazowiecka) na terenie miasta Płońsk. We wschodniej części Gminy, przez miejscowości: Poświętne, Strachówko i Strachowo, przebiega droga wojewódzka nr 632 (Płońsk – Marki). Wyżej wymienione drogi ekspresowe, krajowe oraz wojewódzkie, wraz z systemem dróg powiatowych (około 36,7 km), zapewniają zewnętrzne powiązania komunikacyjne. Drogi gminne stanowią uzupełnienie układu drogowego, a ich długość wynosi 212,1 km. Przez teren Gminy ani w jej pobliżu nie przebiegają autostrady.

Przez tereny Gminy Płońsk przebiega linia kolejowa nr 27, a na jej obszarze znajdują się 2 stacje kolejowe: zlokalizowana przy północno-zachodniej granicy w miejscowości Arcelin oraz wschodniej – w miejscowości Dalanówek. Ponadto stacja znajduje się również na obrzeżach miasta Płońsk. Odległości drogowe od Gminy do ważniejszych dużych miast są następujące: stolica województwa – Warszawa – oddalona jest o ok. 70 km (ok. 1 h 30 min jazdy samochodem), najbliższe duże miasto – Ciechanów – oddalone jest o ok. 35 km (ok. 40 min) od centrum Gminy, Płock około 50 km (50 minut jazdy samochodem).

Gmina posiada ponadto korzystne warunki do rozwoju gazyfikacji, ze względu na przebiegające przez nią dwa przesyłowe gazociągi wysokoprężne: 2 x DN 500 relacji Rembelszczyzna - Włocławek oraz DN 400 i DN 200 relacji Płońsk – Olsztyn.

Obszarowe formy ochrony przyrody, które łącznie zajmują ok. 6,5% powierzchni Gminy, to:

- Krysko-Joniecki Obszar Chronionego Krajobrazu – w całości położony jest w granicach Nadleśnictwa Płońsk. Obejmuje obręb Krępicza oraz w części obręby: Michalinek Strubiny i Lisewo, Krysko-Joniecki Obszar Chronionego Krajobrazu utworzony został Uchwałą Nr 59/X/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ciechanowie z dnia 23 kwietnia 1990 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa ciechanowskiego. Jest to morenowa równina, która posiada urozmaicenie w postaci łańcucha wzgórz morenowych i kemowych o maksymalnej wysokości 100 m n.p.m. Zgodnie z rozporządzeniem z 2005 roku obszar ten obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach wartościowe ze względu na możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.
- Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu – obejmuje tereny otaczające dolinę rzeki Wkry. Został uznany za obszar chroniony ze względu na wyjątkowe walory krajobrazowe oraz zróżnicowane ekosystemy, które stanowią istotną wartość. Obszar ten ma także potencjał turystyczny i rekreacyjny. Ponadto pełni istotną funkcję w roli korytarzy ekologicznych, które pomagają w zachowaniu ciągłości środowiska przyrodniczego oraz bioróżnorodności.
- Specjalny obszar ochrony siedlisk Aleja Pachnicowa (Natura 2000) – aleja obejmuje 730 m fragment drogi powiatowej nr 741 (Szpondowo – Strachowo – Poczernin) razem z poboczami między miejscowościami Szpondowo i Dalanówek. Wzdłuż poboczy rosną 94 wierzby, w 36 z nich znaleziono ślady obecności chrząszcza: pachnicy dębowej.
- 2 użytki ekologiczne (451 i 452), zlokalizowane w sołectwach Bogusławice (bagno o pow. 0,46 ha) i Woźniki (bagno o pow. 0,69 ha).

W Gminie znajduje się ponadto 11 pomników przyrody, w tym głaz narzutowy w miejscowości Brody. Ponadto przez teren Gminy przebieg również lokalny korytarz ekologiczny.

Z punktu widzenia hydrograficznego Gmina Płońsk należy do dorzecza Wisły oraz regionu wodnego Dolnej Wisły. Główną rzeką na terenie Gminy jest rzeka Płonka, czyli ciek o długości 42,6 km, stanowiący prawy dopływ Wkry. Wzdłuż Płonki znajdują się obszary zagrożenia powodzią, w tym:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (0,2%),
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią:
 - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (1%),
 - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (10%).

Tereny znajdujące się w ramach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią podlegają określonej zagospodarowaniu, gdzie zgodnie z art. 166 pkt 10 ustawy Prawo wodne planowane zagospodarowanie nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym czy stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym. Ponadto w przypadku lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią m.in. nowych obiektów budowlanych oraz gromadzenia

ścieków, niezbędne jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego zgodnie z art. 390 ust. 1 ustawy Prawo wodne.

Występujące na terenie Gminy jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) to:

- Wkra od Mławki do Sony (RW20001126879),
- Naruszewka (RW200010268949),
- Dobrzyca (RW2000102687289),
- Płonka do Żurawianki (RW2000102687679),
- Raciążnica od Rokitnicy do ujścia (RW2000112687299),
- Płonka od Żurawianki do ujścia (RW2000112687699).

Ponadto Gmina Płońsk położona jest w zasięgu zlewni JCWPd nr 49 (PLGW200049).

Na obszarze Gminy znajdują się dwa wstępnie rozpoznane (nieudokumentowane) główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP): GZWP nr 215 Subniecka Warszawska oraz jego część centralna – GZWP nr 2151.

Zgodnie z treścią Planu przeciwdziałania skutkom suszy¹ niemal cały obszar Gminy jest silnie zagrożony suszą. Jedynie dla niewielkich fragmentów na północy Gminy zagrożenie to określono jako umiarkowane.

Na terenie Gminy Płońsk obowiązują zapisy zawarte w następujących dokumentach:

- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły,
- Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły,
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Płońsk przedstawiony został na kolejnej rycinie.

4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzenne w gminie

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze² (SRWM), przyjęta Uchwałą nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r.³, jest najważniejszym dokumentem samorządu województwa mazowieckiego, określającym kierunki polityki rozwoju w perspektywie średnio- i długoterminowej, wskazującym główne wyzwania, a także cele rozwojowe regionu. Jest punktem odniesienia dla innych dokumentów strategicznych, programowych i planistycznych na poziomie regionalnym oraz lokalnym.

W SRWM wskazuje się następujące rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej:

- dla całego obszaru gminy:

¹ Treść Planu: <https://dziennikustaw.gov.pl/D2021000161501.pdf> (dostęp: 19.02.2025 r.)

² Treść Strategii:

<https://mazovia.pl/resource/51336/156621/Strategia+rozwoju+wojew%25C3%25B3dztwa+mazowieckiego+2030+plu s+Innowacyjne+Mazowsze.pdf> (dostęp: 11.02.2025 r.)

³ Treść Uchwały: <https://mazovia.pl/resource/51243/156455/uchwa%25C5%2582a.pdf> (dostęp: 12.02.2025 r.)

- rozwój przestrzenny powinien następować w pasmach utworzonych wzdłuż korytarzy komunikacyjnych(tj. wzdłuż korytarza wyznaczonego przez drogę ekspresową S7),
- pomiędzy pasmami rozwoju należy zachować przestrzenie ekstensywnego użytkowania jako obszary zaplecza przyrodniczego, które powinny wchodzić w formie klinów do centrów miast,
- dla liniowych obiektów infrastruktury transportowej i energetycznej należy zachować korytarze przestrzenne, w miarę możliwości wspólne(tzw. korytarze infrastrukturalne),
- lokalizacja obiektów produkcji energii nie powinna kolidować z innymi funkcjami terenów, w tym szczególnie usytuowanie elektrowni wiatrowych nie może powodować uciążliwości dla zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi obiektów wrażliwych na zakłócenia promieniowania elektromagnetycznego, a także obszarów o cennych walorach przyrodniczych i krajobrazowych;
- dla obszarów o cennych walorach przyrodniczo-kulturowych:
 - utrzymanie cennych krajobrazowo przestrzeni otwartych, ograniczanie inwestowania na terenach rolnych i leśnych, zagospodarowanie rezerw terenowych w istniejących strukturach przestrzennych.

W celu zwiększenia bezpieczeństwa ludności i mienia na obszarach, na których występuje zagrożenie powodziowe, rekomenduje się z kolei następujące działania:

- uwzględnianie w dokumentach planistycznych map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym;
- zachowanie i tworzenie systemów retencji wód, budowę i rozbudowę zbiorników retencyjnych, suchych zbiorników przeciwpowodziowych oraz polderów przeciwpowodziowych i kanałów ulgi, które umożliwią sterowanie przepływami wód;
- zachowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych terenów zalewowych poprzez ich ekstensywne wykorzystanie rolnicze (m.in. wypas, koszenie łąk ograniczające zakrzewienie oraz ograniczenia w nawożeniu i zakaz stosowania środków ochrony roślin i wypalania traw);
- prowadzenie robót utrzymaniowych i udrażniających, kształtujących przemieszczanie się wezbrań na obszarach międzywala;
- ograniczanie zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej poza jednostkami osadniczymi, a także zabudowy polderów oraz lokalizacji obiektów i instalacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnych awarii.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego (PZPWM), przyjęty uchwałą nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r.⁴, został ukształtowany przez ustawodawcę jako poziom odniesienia dla planowania przestrzennego gmin, łączący politykę przestrzenną państwa i województwa. Plan pełni w systemie planowania przestrzennego funkcję koordynacyjną między planowaniem krajowym a planowaniem lokalnym.

⁴ Treść Uchwały i PZPWM: http://edziennik.mazowieckie.pl/WDU_W/2018/13180/akt.pdf (dostęp: 12.02.2025 r.)

W PZPWM wskazano m.in. inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, których realizację przewidziano również na obszarze Gminy Płońsk. Są to:

- inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki odpadami, wynikające z *Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2030*, przyjętego Uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 9/25 z dnia 25 lutego 2025 r.:
 - Rozbudowa i modernizacja instalacji MBP w m. Poświętne ul. Pułtusa 5,
 - Budowa PSZOK,
 - Rekultywacja kwatery nr 2 składowiska (składowisko trzykwaterowe) oraz rekultywacja techniczna i biologiczna w kierunku leśnym, składowisko odpadów w m. Dalanówek,
- inwestycje celu publicznego w zakresie dróg krajowych:
 - *Budowa drogi S7 Olsztynek - Płońsk, odc. Napierki – Płońsk* (inwestycja zrealizowana),
 - *Budowa drogi S7 Gdańsk – Warszawa, odc. Płońsk – Czosnów*,
- inwestycje celu publicznego w zakresie transportu kolejowego:
 - Prace na linii kolejowej *Nasielsk – Sierpc*,
- inwestycje celu publicznego w zakresie systemów energetycznych:
 - *Budowa gazociągu Płońsk – Olsztyn (rozbudowa istniejącego gazociągu)*,
- inwestycje celu publicznego w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej:
 - *Inwestycje w zakresie sieci kanalizacyjnych, w tym budowa i modernizacja (aglomeracja ściekowa Płońsk)*,
 - *Inwestycje w zakresie indywidualnych systemów oczyszczania (aglomeracja ściekowa Płońsk)*,
- inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej:
 - *Przebudowa jazu na rzece Płonce w km 8+258, gm. Płońsk, pow. płoński*,
 - *Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Płonki od km 13+348 do km 19+007, m. i gm. Płońsk, pow. płoński*,

Kluczowym dokumentem, określającym politykę przestrzenną na poziomie gminy, było dotychczas Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Najnowszą wersję Studium Gminy Płońsk stanowi Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXXVI/248/2017 Rady Gminy Płońsk z dnia 18 sierpnia 2017 roku⁵. Zgodnie z jego treścią, podstawowe kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy zmierzać będą do tworzenia warunków dla rozwoju jej podstawowej funkcji (rolnictwa) oraz aktywizacji gospodarczej, poprzez przygotowanie oferty terenów dla funkcji produkcyjnych, usługowo-osadniczych i rekreacyjnych. „Korzystne uwarunkowania przestrzenne (istniejące zainwestowanie, dostępność do drogi krajowej i wojewódzkiej, uzbrojenie terenów, walory przyrodniczo-krajobrazowe) wskazują na możliwości dalszego rozwoju funkcji produkcyjnych, usługowo-osadniczych i rekreacyjnych. Zmiany struktury przestrzennej dotyczyć będą przede wszystkim zmniejszenia powierzchni użytków rolnych w wyniku wyznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej, letniskowej i zalesień oraz na cele komunikacji. Dalsza rozbudowa drogi krajowej nr 7 do parametrów drogi ekspresowej może istotnie wpłynąć na aktywizację gospodarczą (tereny składowo-usługowe) i na strukturę przestrzenną terenów przyległych.

⁵ Tekst Studium: https://bip.gminaplonsk.eu/files/file_add/download/1798_zal_1_tekst.pdf (dostęp: 11.02.2025 r.)

W zakresie zagospodarowania przestrzennego Studium ustala następujące kierunki działań:

- zachowanie i rozwój wykształconych funkcji dla poszczególnych obszarów i jednostek osadniczych,
- wykorzystanie lokalnych zasobów rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- uzupełniania przestrzeni rolniczej o nowe tereny lasów i zadrzewień oraz wód powierzchniowych,
- modernizacja układu komunikacyjnego”.

Na mocy wprowadzonej w 2023 roku nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Studium utraci jednak ważność, a gminy mają czas na przyjęcie planu ogólnego do końca czerwca 2026 r. W związku z tym 25 marca 2024 roku Rada Gminy Płońsk podjęła uchwałę o przystąpieniu do jego sporządzenia⁶.

Analiza powyższych dokumentów, a także diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej oraz cele i kierunki działań przedstawione w niniejszej Strategii, pozwoliły na określenie ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Płońsk, które przedstawia kolejna tabela.

Tab. 4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Płońsk

Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu:

- zachowanie terenów o dużych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych,
- ochrona terenów objętych ochroną prawną oraz innych obszarów cennych przyrodniczo, w tym terenów otwartych,
- zachowanie i przywracanie układu lokalnych korytarzy ekologicznych oraz ochrona przed ich defragmentacją,
- wbudowanie terenów rolnych i leśnych w obrębie korytarzy ekologicznych w ogólnodostępny system terenów otwartych i zieleni publicznej, powiązanie ich zielonymi ciągami pieszymi i rowerowymi łączącymi poszczególne miejscowości Gminy,
- utrzymanie różnorodności biologicznej,
- przeciwdziałanie rozlewaniu się zabudowy,
- wsparcie rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury, w szczególności poprzez ustalanie racjonalnych wskaźników w zakresie powierzchni biologicznie czynnej w dokumentach planistycznych, zapewnienie i egzekwowanie odpowiedniej retencji oraz wykorzystanie istniejącej przestrzeni i obiektów do jej rozwoju,
- dążenie do realizacji zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz istniejących i projektowanych zespołów zabudowy,
- ochrona cieków wodnych, m.in. poprzez zakaz lub ograniczenie zabudowy w pobliżu zbiorników i cieków wodnych z uwzględnieniem przepisów dotyczących zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
- ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami pochodzenia komunikacyjnego i bytowego poprzez kontrole stanu technicznego instalacji kanalizacji sanitarnej i burzowej, konserwacje urządzeń do separacji substancji ropopochodnych i osadników piaskowych, itp.
- wykorzystanie obszarów zielonych do celów turystycznych i rekreacyjnych poprzez budowę ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych, budowę i utrzymanie infrastruktury rekreacyjnej,
- ochrona terenów rekreacyjnych i wypoczynku, lasów i terenów zielonych przed zabudową związaną z uciążliwą działalnością gospodarczą (zakłady przemysłowe, magazynowe

⁶ Treść Uchwały: https://bip.gminaplonsk.eu/files/file_add/download/2370_uchwala-plan-ogolny.pdf (dostęp: 11.02.2025 r.)

i usługowe),

- nadanie funkcji edukacyjnej nowym i istniejącym obszarom zielonym oraz elementom zielono-błękitnej infrastruktury,
- ochrona powietrza i zapobieganie przekraczaniu poziomów dopuszczalnych stężeń substancji szkodliwych w powietrzu poprzez działania termomodernizacyjne, wprowadzanie do celów grzewczych urządzeń o wysokiej sprawności energetycznej, rozwój zielonej energii i ograniczanie niskiej emisji wynikającej z ruchu samochodowego,
- rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym,
- lokalizację siłowni wiatrowych na terenach oddalonych od obszarów zabudowanych, o mocy większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu przepisów Ustaw z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

- kształtowanie struktury przestrzennej uwypuklające i wzmacniające znaczenie istniejących obiektów o ważnych funkcjach lokalnych i ponadlokalnych,
- ochrona elementów dziedzictwa kulturowego, w szczególności wartościowych układów urbanistycznych i ruralistycznych, zadrzewień przydrożnych i śródpolnych oraz obiektów zabytkowych,
- ochrona różnorodności i wielokulturowości dziedzictwa kulturowego regionu i dóbr kultury współczesnej,
- przystosowanie zachowanych założeń i obiektów, które utraciły swoje pierwotne funkcje, do nowych, współczesnych potrzeb, z uwzględnieniem wymogów w zakresie ich dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami oraz – w miarę możliwości – wykorzystujących rozwiązania w zakresie efektywności energetycznej oraz rozwiązania w zakresie adaptacji do zmian klimatu (zatrzymanie wód opadowych, przepuszczalność terenu, ogrody deszczowe i inne),
- restauracja i modernizacja techniczna obiektów zabytkowych zgodnie z wytycznymi konserwatora zabytków z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości zabytkowej obiektów, służącej jednocześnie rozwojowi gospodarczemu i włączeniu społecznemu,
- podporządkowanie nowej zabudowy historycznej kompozycji przestrzennej,
- podnoszenie walorów użytkowych oraz komercjalizacja funkcji turystycznej, z wykorzystaniem zasobu historycznego jako istotnego komponentu,
- ochrona gminnych tradycji związanych z jej rolniczą funkcją.

Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej:

- utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy, z możliwością jej uzupełnienia,
- kształtowanie czytelnej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie układów urbanistycznych,
- utrzymanie dominującej formy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej realizowanej indywidualnie i w zorganizowanych zespołach mieszkaniowych, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli nad charakterem zabudowy, jej intensywnością oraz rozdrobnieniem podziałów ewidencyjnych,
- wyznaczanie zróżnicowanych standardów zabudowy dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w dostosowaniu do charakteru miejsca – z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia dostępności do usług społecznych (przedszkola, szkoły, place zabaw, zieleni publiczna, usługi sportu, rekreacji i turystyki),
- kształtowanie nowych obszarów zabudowy mieszkaniowej w oparciu o układ komunikacyjny o parametrach dostosowanych do intensywności zabudowy i zapewniający przepustowość

w skali lokalnej i ponadlokalnej,

- zachowanie, ochrona przed zainwestowaniem i wykorzystanie zasobów w postaci gleb wysokiej jakości i przydatności rolniczej,
- utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi oraz otuliną biologiczną cieków wodnych,
- ograniczenie negatywnego wpływu kluczowych inwestycji celu publicznego na zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz,
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej Gminy,
- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- przeciwdziałanie konfliktom przestrzennym poprzez zachowanie równowagi pomiędzy dostępnością usług, lokalizacji terenów działalności gospodarczej i terenów produkcyjnych a uciążliwością ich oddziaływania na tereny sąsiednie,
- nawiązanie gabarytami, powierzchnią zabudowy i stylem architektonicznym nowych i przebudowywanych obiektów do istniejącej zabudowy występującej na danym obszarze, w szczególności w obszarze zabytkowej zabudowy,
- planowanie zabudowy wielorodzinnej w sposób ekstensywny, z zachowaniem dużej przestrzeni dla zieleni, retencji wodnej oraz miejsc postojowych dla pojazdów i zaplecza społecznego,
- podnoszenie dostępności terenów i obiektów usługowych dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- dopuszcza się zmianę zagospodarowania terenów w miejscowości Arcelin (dz. nr 52/31, 52/11, 48/4) na cele rekreacyjne,
- wsparcie dla rozwoju odnawialnych źródeł energii,
- przyjęcie rozwiązań wynikających z przepisów prawa wodnego oraz ograniczenie rozwoju nowej zabudowy na terenach zagrożonych ryzykiem powodziowym.

Zgodnie z § 3, ust. 10 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydania z niego wypisów i wyrysów, na terenie Gminy Płońsk dopuszcza się określenie wyższego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową, niż wynika to ze wzoru z ust. 2, jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi potrzebami w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej.

Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem handlu wielkopowierzchniowego rozumie się handel realizowany w obiekcie handlowym o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Jego lokalizacja jest regulowana w planie ogólnym poprzez wskazanie strefy handlu wielkopowierzchniowego oraz konieczność sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w przypadku potrzeby realizacji tego obiektu. Plan miejscowy sporządza się wtedy dla terenu położonego na obszarze obejmującym co najmniej obszar, na którym powinny nastąpić zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej w wyniku realizacji tego obiektu.

Na obszarze Gminy Płońsk nie planuje się lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Z tego względu nie ustala się zasad i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w zakresie ich lokalizacji.

Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem inwestycji celu publicznego należy rozumieć działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne) oraz metropolitalnym (obejmującym obszar metropolitalny), bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, m.in.:

- wydzielanie gruntów pod drogi publiczne, drogi rowerowe i drogi wodne, budowa, utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji,
- budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania lub ich wykorzystania w instalacji odnawialnego źródła energii wytwarzającej biogaz w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,
- budowa oraz utrzymywanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego,
- budowa, utrzymywanie obiektów oraz urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa, a także ustanowienie strefy ochronnej terenu zamkniętego, w tym wynikające z umów lub porozumień międzynarodowych, a także na potrzeby ochrony granicy państwowej lub zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, w tym budowa i utrzymywanie aresztów śledczych, zakładów karnych oraz zakładów dla nieletnich,
- poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie złóż kopalin objętych własnością górnictwem,
- zakładanie i utrzymywanie cmentarzy,
- ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej,
- ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody,
- wydzielanie gruntów pod publicznie dostępne przestrzenie i obiekty: ciągi piesze, place, parki, promenady lub bulwary, a także ich urządzenie, w tym budowa lub przebudowa.

W przypadku lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego na terenie Gminy przyjmuje się w szczególności:

- ograniczenie negatywnego wpływu kluczowych inwestycji celu publicznego na zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz,
- lokalizowanie kluczowych inwestycji celu publicznego poza obszarami chronionymi, glebami wysokiej przydatności rolniczej i terenami leśnymi,
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej Gminy,
- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- wykorzystanie istniejącej infrastruktury do realizacji inwestycji celu publicznego.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

W zakresie transportu i komunikacji:

- zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej poprzez rozwój układu drogowego, komunikacji zbiorowej, infrastruktury pieszo-rowerowej, węzłów komunikacyjnych,

- dążenie do ograniczenia ruchu indywidualnych pojazdów samochodowych, szczególnie na obszarach o dużych walorach przyrodniczych i dużej wrażliwości środowiska na czynniki antropopresyjne,
- wyznaczanie w dokumentach planistycznych dróg o szerokości zapewniającej możliwość wykonania wszystkich niezbędnych do prawidłowego wykorzystania drogi elementów, jak chodniki, parkingi, ciągi rowerowe,
- dopuszcza się połączenie głównych szlaków komunikacyjnych na terenie Gminy Płońsk z drogą ekspresową S7,
- budowa ścieżek rowerowych poprawiających dostępność i obsługę komunikacyjną sołectw poprzez stworzenie ciągłego systemu komunikacji rowerowej.

W zakresie infrastruktury technicznej i społecznej:

- kreowanie połączeń pomiędzy zabudową mieszkaniową a infrastrukturą społeczną oraz dążenie do poprawy dostępności infrastruktury społecznej i technicznej,
- dalszy rozwój systemów infrastruktury technicznej, w tym wodno-kanalizacyjnej, będącej podstawą do lokalizacji zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z działalnością gospodarczą,
- wyposażenie terenów w sprawny system odprowadzania i utylizacji ścieków, niezbędny przy wysokim stopniu zwodociągowania,
- utrzymywanie i poprawa jakości usług o charakterze publicznym (szkoły, instytucje kultury, obiekty sportowe), w tym bazy infrastrukturalnej oraz rozwój systemu opieki nad osobami ze szczególnymi potrzebami,
- kształtowanie centralnych przestrzeni publicznych w poszczególnych wsiach umożliwiających aktywność społeczną, budowę oraz umacnianie więzi społecznych i budowanie lokalnej tożsamości,
- rozwój błękitno-zielonej infrastruktury oraz zapewnienie odpowiedniej retencji (powierzchnia biologicznie czynna, budowa zbiorników na deszczówkę z terenów utwardzonych w celu wtórnego wykorzystania),
- tworzenie warunków dla lokalizacji instalacji urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii na poziomie aktów planistycznych (plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego).

Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

Urządzenia wytwarzające energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW powinny być lokalizowane na gruntach klasy IV lub niższej i nie mogą wpływać na poszerzenie obszaru stref ochronnych, które związane są z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu oraz użytkowaniu terenu poza granicami wyznaczonego obszaru. W przypadku lokalizacji takich urządzeń wyznacza się następujące zasady:

- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- lokalizowanie ośrodków produkcyjnych i infrastruktury technicznej (w tym odnawialnych źródeł energii) na terenach ściśle określonych, z uwzględnieniem istniejących form ochrony przyrody oraz z zachowaniem bezpiecznej strefy ochronnej od zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży,
- dbałość o relacje funkcjonalno-przestrzenne z terenami sąsiednimi,
- podejmowanie działań powstrzymujących znaczne przeobrażenie krajobrazu kulturowego,
- w granicach stref ochronnych dla elektrowni fotowoltaicznych wszelkie przedsięwzięcia nie mogą przekraczać standardów jakości środowiska,
- wyłącza się obszary chronionego krajobrazu z lokalizowania elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r.

o odnawialnych źródłach energii.

Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się te przedsięwzięcia, które zostały określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w podziale na przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz te mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W przypadku lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenie Gminy należy uwzględnić:

- lokalizację w miejscach, które nie naruszają funkcjonowania korytarzy ekologicznych, obszarów chronionych oraz nie przyczyniają się do niszczenia siedlisk gatunków występujących w Gminie,
- rozmieszczenie form ochrony przyrody, ograniczenia wynikające z uchwał je powołujących, planów ochrony tych obszarów oraz aktów prawa miejscowego,
- realizację działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą możliwych negatywnych oddziaływań na środowisko,
- przeprowadzenie indywidualnej procedury badania wpływu przedsięwzięcia na środowisko w ramach oceny oddziaływania na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

- kontynuacja rolniczego sposobu użytkowania terenów, szczególnie w obrębie zwartych kompleksów gleb o wysokiej jakości i przydatności rolniczej,
- przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy w celu ochrony kompleksów rolnych i leśnych,
- zachowanie korytarzy ekologicznych oraz siedlisk gatunków chronionych i zagrożonych,
- kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową na wsiach,
- utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi,
- zalesianie gruntów najsłabszych, nieużytków i gruntów rolniczo nieprzydatnych,
- prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej, poprzez właściwy dobór upraw dostosowanych do warunków środowiskowych, wykorzystanie potencjału produkcyjnego trwałych użytków zielonych dla produkcji zwierzęcej, racjonalne stosowanie nawożenia i środków ochrony roślin,
- zwiększanie opłacalności produkcji rolnej, poprzez polepszanie struktury gospodarstw rolnych, wprowadzanie nowych technologii i innowacji, inwestycje we wzrost produktywności, rozwijanie współpracy rolników między sobą i branżą przetwórstwa, rozwój rynków lokalnych i targowisk,
- dopuszcza się przekształcenie profilu istniejących gospodarstw rolnych na agroturystyczny, zgodnie ze wskazanymi kierunkami rozwojowymi sektora turystyki w Gminie.

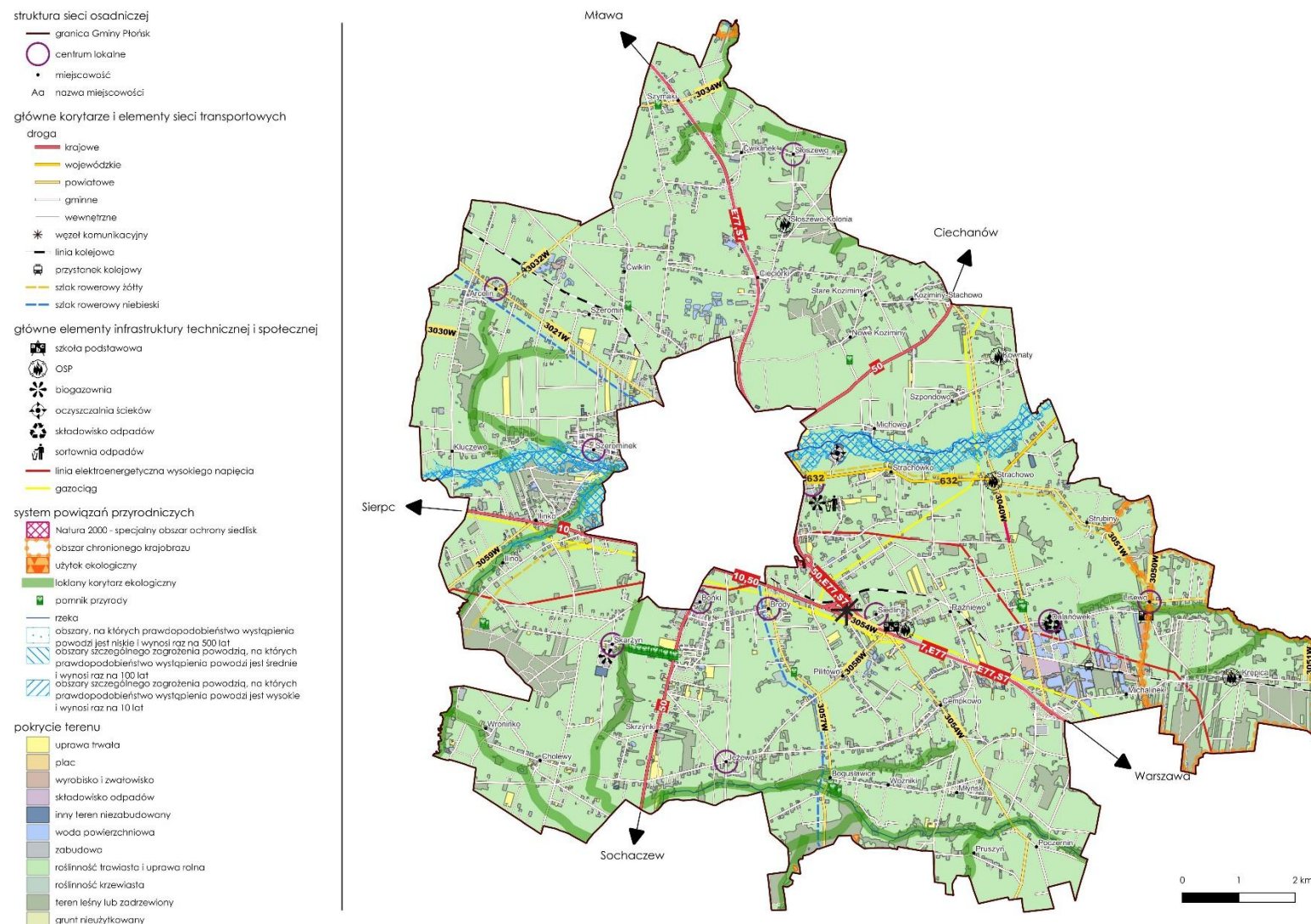
Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Gmina Płońsk nie posiada obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w myśl ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, jednak nie wyklucza się podjęcia działań służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zgodnie ze wskazaną ustawą. Na terenie Gminy nie występują również większe obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub remediacji.

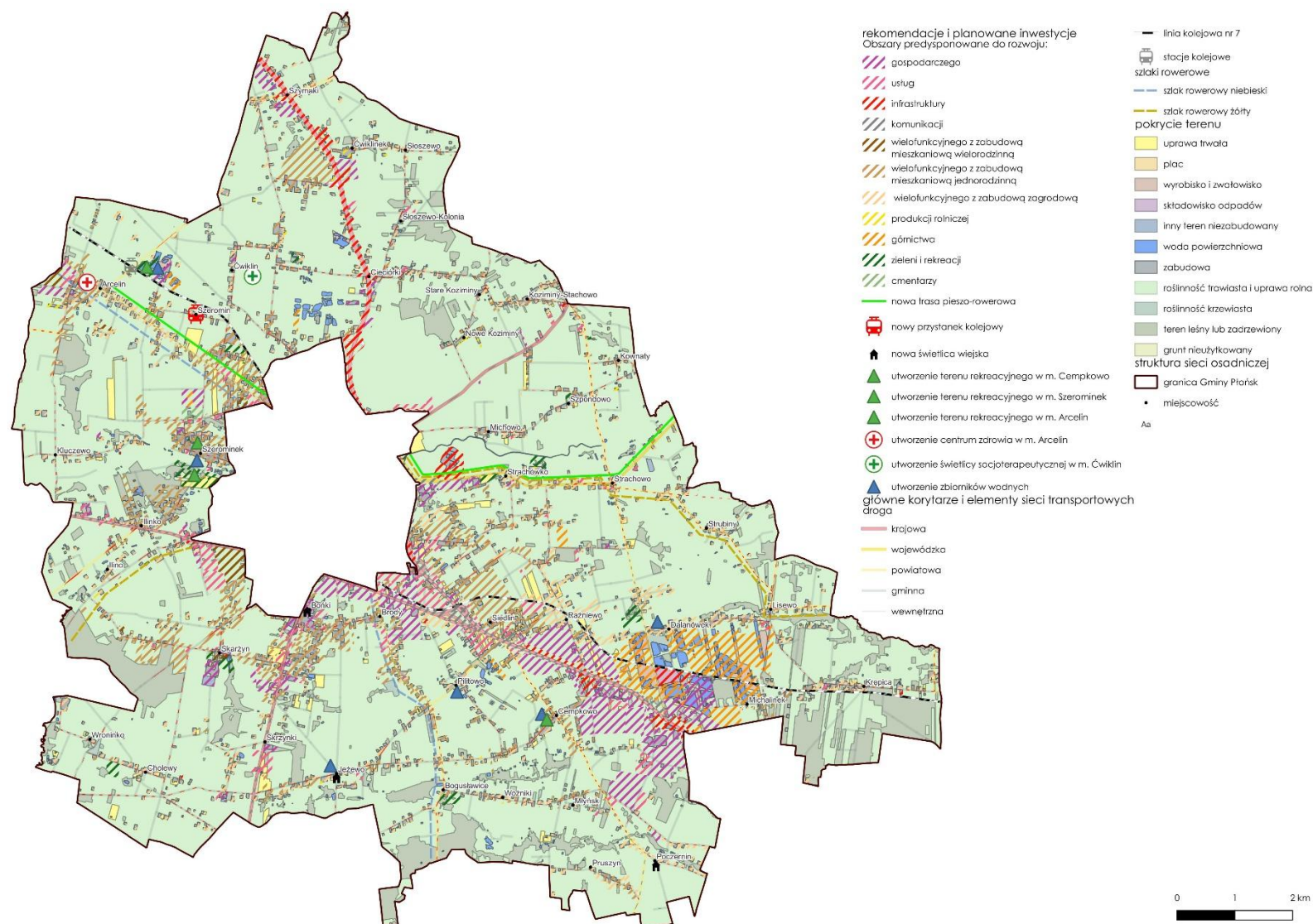
Jako obszary wymagające rekultywacji określa się natomiast wszystkie tereny eksploatacji złóż piasków i żwirów, surowców ilastych ceramiki budowlanej oraz surowców dla prac inżynierskich. Zgodnie z art. 129 ust. 2. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze do rekultywacji gruntów po działalności górniczej mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. W przypadku likwidacji zakładu górniczego (w całości lub w części) przedsiębiorca jest obowiązany:

- zabezpieczyć lub zlikwidować wyrobiska górnicze oraz urządzenia, instalacje i obiekty zakładu górniczego;
- zabezpieczyć niewykorzystaną część złoża kopaliny oraz sąsiednie złoża kopalin;
- przedsięwziąć niezbędne środki: chroniące wyrobiska sąsiednich zakładów górniczych, w celu ochrony środowiska oraz rekultywacji gruntów po działalności górniczej.

Główne ustalenia i rekomendacje wraz z najważniejszymi planowanymi inwestycjami w Gminie Płońsk zostały przedstawione w sposób graficzny na kolejnej rycinie.

Ryc. 7. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Płońsk – struktura sieci osadniczej, główne elementy sieci transportowych, główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej oraz system powiązań przyrodniczych wraz z zagrożeniem powodziowym
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUGiK i Urzędu Gminy w Płońsku

Ryc. 8. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Płońsk – ustalenia i rekomendacje w zakresie prowadzenia polityki przestrzennej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUGiK i Urzędu Gminy w Płońsku.

5. Spójność kierunków rozwoju gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

Cele strategiczne oraz cele operacyjne ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów, a także potencjału mieszkańców na obszarze Gminy Płońsk, są również spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej i wojewódzkiej. W związku z powyższym, komplementarność celów wyznaczonych w strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność wdrażania dokumentu.

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze jest punktem odniesienia dla innych dokumentów strategicznych, programowych i planistycznych na poziomie regionalnym oraz lokalnym, jednocześnie przenosząc na poziom regionalny zapisy dokumentów przyjętych przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Komisję Europejską. Strategia wpisuje się w ramy czasowe przyszłej perspektywy programowania Unii Europejskiej.

W Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+Innowacyjne Mazowsze priorytetowy cel główny przyjęto:

**ZAPEWNIENIE WYSOKIEJ JAKOŚCI ŻYCIA POPRZEC TRWAŁY I ZRÓWNOWAŻONY
PRZESTRZENNE ROZWÓJ WOJEWÓDZTWA, SŁUŻĄCY WZROSTOWI ZNACZENIA
REGIONU W EUROPIE I NA ŚWIECIE, PRZY POSZANOWANIU ZASOBÓW ŚRODOWISKA.**

Realizacja celu głównego odbywać się będzie poprzez pięć celów strategicznych, przyporządkowanych pięciu obszarom.

Tab. 5. Cele strategiczne przyjęte w Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+Innowacyjne Mazowsze

Obszar	Nazwa celu	Opis celu
Gospodarka	Konkurencyjne i innowacyjne Mazowsze	Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii
Dostępność	Dostępne i mobilne Mazowsze	Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu przy ograniczeniu presji na przestrzeń i środowisko, kształtowanie ładu przestrzennego
Środowisko i energetyka	Zielone, niskoemisyjne Mazowsze	Poprawa stanu środowiska poprzez racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody
Społeczeństwo	Mazowsze zintegrowane społecznie	Poprawa jakości i dostępności do usług społecznych oraz wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego w ramach nowoczesnej gospodarki
Kultura i dziedzictwo	Mazowsze bogate kulturowo	Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału kulturowego i turystycznego dla rozwoju województwa i poprawy jakości życia

Źródło: Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze (s. 55).

Poniższa tabela przedstawia spójność celów operacyjnych zawierających się w Strategii Rozwoju Gminy Płońsk na lata 2025-2035 z kierunkami działań wskazanymi w Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+Innowacyjne Mazowsze.

Tab. 6. Spójność kierunków strategii wojewódzkiej ze Strategią Rozwoju Gminy Płońsk na lata 2025-2035

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO 2030+ INNOWACYJNE MAZOWSZE	STRATEGIA ROZWOJU GMINY PŁOŃSK NA LATA 2025-2035
GOSPODARKA 1. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości 2. Rozwój zintegrowanego systemu sprzyjającego generowaniu i absorpcji innowacji 3. Cyfryzacja gospodarki 4. Rozwój konkurencyjnej gospodarki 5. Rozwój miast jako centrów aktywności gospodarczej 6. Aktywizacja gospodarcza obszarów wiejskich	Cel II: Zrównoważona gospodarka oparta na lokalnych zasobach 2.1. Rozwój sfery gospodarczej Gminy 2.2. Wzrost konkurencyjności wykorzystujący potencjał Gminy
DOSTĘPNOŚĆ 1. Zwiększenie dostępności transportowej i spójności przestrzennej regionu oraz udziału środków transportu przyjaznych dla środowiska, mieszkańców i przestrzeni 2. Rozwój uporządkowanej sieci osadniczej, sprzyjającej wykorzystaniu transportu zbiorowego i ruchowi niezmotoryzowanemu 3. Udrożnienie systemu tranzytowego i ograniczenie ruchu tranzytowego na pozostałych trasach	Cel I: Atrakcyjna przestrzeń zwiększająca potencjał rozwojowy Gminy 1.1. Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i sieciowej 1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna
ŚRODOWISKO I ENERGETYKA 1. Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska 2. Proekologiczna transformacja energetyki 3. Przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym i adaptacja do zmian klimatu 4. Poprawa jakości środowiska 5. Podnoszenie efektywności energetycznej	Cel I: Atrakcyjna przestrzeń zwiększająca potencjał rozwojowy Gminy 1.1. Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i sieciowej 1.2. Poprawa jakości stanu środowiska przyrodniczego 1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna
SPOŁECZEŃSTWO 1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego 2. Podnoszenie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz zmniejszenie różnic w dostępie do świadczeń zdrowotnych i opiekuńczych 3. Aktywizacja społeczno-gospodarcza mieszkańców 4. Rozwój priorytetowych dla województwa dziedzin nauki 5. Włączenie i integracja społeczna	Cel II: Zrównoważona gospodarka oparta na lokalnych zasobach 2.1. Rozwój sfery gospodarczej Gminy Cel III: Aktywne i zdrowe społeczeństwo w Gminie Płońsk 3.1. Rozwinięta oferta edukacyjna oraz opiekuńcza dla najmłodszych 3.2. Wzmacnianie usług pomocy społecznej i opieki zdrowotnej 3.3. Przeciwdziałanie problemom społecznym i wykluczeniu społecznemu

KULTURA I DZIEDZICTWO 1. Ochrona i wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego 2. Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego, potencjału kulturowego i turystycznego dla rozwoju gospodarczego i promocji województwa 3. Upowszechnianie kultury i twórczości 4. Kreowanie miast i wsi jako centrów aktywności kulturalnej i turystycznej	Cel II: Zrównoważona gospodarka oparta na lokalnych zasobach 2.2.Wzrost konkurencyjności wykorzystujący potencjał Gminy 2.3.Rozwój oferty sportowo-rekreacyjnej
---	--

Źródło: opracowanie własne.

W Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+Innowacyjne Mazowsze określono obszary strategicznej interwencji (OSI) o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych możliwościach do aktywowania potencjałów rozwojowych, do których jest kierowana interwencja publiczna. Wyznaczone zostały dwa typy OSI: problemowe oraz bieguny wzrostu.

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+Innowacyjne Mazowsze zalicza Gminę Płońsk do **Ciechanowskiego Obszaru Strategicznej Interwencji**– problemowego. OSI problemowe wyznaczone zostały w celu zniwelowania istniejących problemów oraz barier dla rozwoju nowych lub istniejących funkcji, a także poprawy warunków życia mieszkańców w podregionach województwa mazowieckiego. Interwencję w OSI problemowym ograniczono do kluczowych obszarów tematycznych, których potencjał jest niedostatecznie wykorzystany bądź które negatywnie oddziałują na pozostałe sfery życia społeczno-gospodarczego.

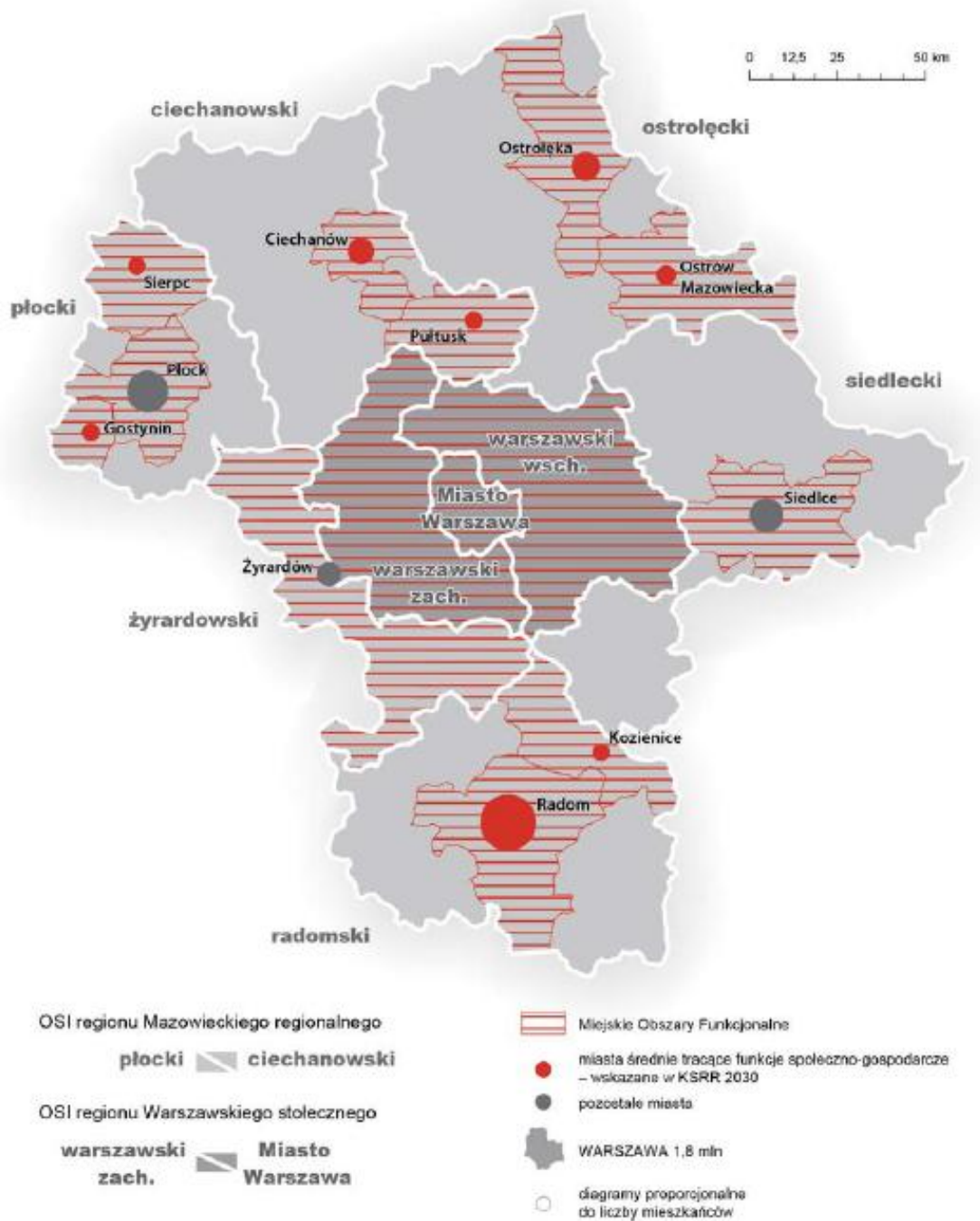
Zgodnie z zapisami Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze interwencją w ciechanowskim OSI orientowana będzie na podnoszenie poziomu przedsiębiorczości, rozwój firm i poprawę oferty inwestycyjnej podregionu, czego efektem będzie wzrost liczby miejsc pracy i wzmocnienie bazy dochodowej samorządów lokalnych. Działania ukierunkowane będą na wykorzystanie istniejącego potencjału bazy przemysłowej miast, sektora nauki, sektora rolno-spożywczego i walorów środowiska przyrodniczego w celu przywrócenia atrakcyjności obszaru w sferze gospodarczej. Istotne jest wzbogacenie bazy dydaktycznej podregionu z naciskiem na innowacyjność, współpracę z otoczeniem biznesowym, gospodarczym i społecznym. Wspieranie przedsiębiorczości oraz możliwości rozwoju z zapewnieniem opieki społecznej i edukacji stwarza szansę na pozostanie osób aktywnych zawodowo w podregionie ciechanowskim. Istotne będzie również ograniczenie emisji zanieczyszczeń, w tym poprzez rozwój zintegrowanego systemu niskoemisyjnego transportu zbiorowego i niezmotoryzowanego, co pozwoli jednocześnie na zwiększenie wewnętrznej dostępności komunikacyjnej obszaru.

Działania w ciechanowskim OSI koncentrować się mają w poniższych obszarach:

1. wsparcie rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru poprzez:
 - wsparcie wykształconych specjalizacji: sektora rolnego, przemysłu rolno-spożywczego, elektronicznego, poligraficznego,
 - poprawę dostępności do infrastruktury społecznej,
 - zapewnienie atrakcyjnej oferty edukacyjnej i wzbogacenie bazy dydaktycznej,
 - wspieranie współpracy przedsiębiorstw z podmiotami badawczymi i wdrożeniowymi.

2. poprawę stanu środowiska poprzez:

- zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych,
- rozbudowę i modernizację systemów kanalizacyjnych, gazowych i ciepłowniczych,
- wymianę nieefektywnych źródeł ciepła i termomodernizację budynków,
- rozwój zintegrowanego, niskoemisyjnego transportu zbiorowego poprawiającego dostępność przystanków kolejowych i centrów lokalnych,
- rozwój sieci tras rowerowych i infrastruktury dla pieszych.

Ryc. 9. Obszary strategicznej interwencji województwa mazowieckiego

Źródło: Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+Innowacyjne Mazowsze.

6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Płońsk na lata 2025-2035 będzie kontrolowany przez odpowiednie ich wdrażanie, a następnie monitoring i ewaluację. Poprzez gromadzenie i analizę danych, wprowadzony zostanie system stałej kontroli i oceny efektów realizacji ustaleń Strategii. Pozwoli to na identyfikację zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości.

Wdrażanie Strategii

Strategia realizowana będzie w latach, na jakie przyjęty został dokument, a więc w latach 2025-2035. Jednym z elementów jej wdrażania jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji Strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, jednostki organizacyjne Gminy, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Wójt Gminy Płońsk, Rada Gminy Płońsk oraz Urząd Gminy w Płońsku, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy.

W celu zachowania nadrzędności oraz spójności Strategii wobec innych planów, programów i dokumentów o charakterze strategicznym, opracowywanych w Gminie na potrzeby realizacji zadań, rekomenduje się ich aktualizację zgodnie z celami strategicznymi. Zagwarantowanie spójnego podejścia do polityki rozwoju wymagać zatem będzie uwzględnienia zapisów Strategii w zakresie konkretnych obszarów zarówno w dokumentach wieloletnich, jak i programach

przyjmowanych rokrocznie. Pozwoli to wzmocnić efekt podejmowanych działań i jednocześnie uszczegółowić zapisy Strategii.

Wdrażając Strategię, Gmina Płońsk będzie dbać o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, a także z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo, Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez okoliczne podmioty z jej otoczenia (w szczególności z terenu powiatu).

W celu zaangażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w poszczególnych częściach Gminy.

Monitoring i ewaluacja Strategii

W celu weryfikacji efektywności prowadzonych działań zakłada się przeprowadzenie analizy stopnia realizacji zakładanych celów. Prowadzenie monitoringu pozwala na reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba.

Monitoring będzie odbywał się przy pomocy tabeli ewaluacyjnej, stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. W tabeli znajduje się miejsce na wprowadzenie jednostki odpowiedzialnej za realizację celów, a także kolumny z planowaną datą wykonania zadania oraz datą faktyczną. Na podstawie tego uzupełniona zostanie ostatnia część tabeli ewaluacyjnej, zawierająca informacje na temat stanu realizacji działań. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części osiągnięto założony cel operacyjny, a dalej strategiczny.

Śledzenie postępu realizacji celów wspomóże coroczne opracowywanie Raportu o stanie Gminy, który jest obowiązkowym dokumentem, zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Aktualizacja Strategii

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Strategii Rozwoju Gminy Płońsk na lata 2025-2035 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w dokumencie w przypadkach uzasadnionych. W momencie, gdy Wójt Gminy Płońsk przy wsparciu pracowników Urzędu Gminy w Płońsku zauważy konieczność modyfikacji Strategii Rozwoju Gminy, występuje do Rady Gminy Płońsk z wnioskiem o jego zmianę.

Ewentualna aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Płońsk będzie następować w trybie przewidzianym w art. 10f ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, iż strategia rozwoju Gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna Gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa. Do aktualizacji strategii rozwoju Gminy stosuje się wtedy zapisy z art. 10f ust. 1–4 ustawy o samorządzie gminnym.

7. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Płońsk na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, w ramach Funduszy Europejskich dla Mazowsza dla bieżącej perspektywy finansowej (2021-2027) oraz kolejnego okresu, a także ogólnopolskich programów operacyjnych;
- ogólnopolskie programy operacyjne;
- programy rządowe;
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane do podmiotów publicznych i prywatnych.

W ramach nowej perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak:

- EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- FS – Fundusz Spójności,
- EFS+ – Europejski Fundusz Społeczny+,
- FST – Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, będący częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji.

Do programów krajowych w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 należą m.in.:

- FEnIKS – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko,
- FENG – Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki,
- FERS – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027,
- FERK – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy,
- PTFE – Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich,
- FEPŻ – Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne Gminy wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Gminy Płońsk na lata 2023-2030. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga również i zakłada współpracę z Gminami sąsiednimi, powiatem płońskim oraz województwem mazowieckim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawą do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób nie zagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiający spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczone będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określone będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa określać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na poszczególne przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Gminy.

Zgodnie z Uchwałą Nr XXI/140/2025 Rady Gminy Płońsk z dnia 29 października 2025 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Płońsk, skumulowany potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jest jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2025-2040 wyniesie ponad 126,3 mln zł, w tym ponad 30 mln zł w 2025 roku. Należy mieć jednak na uwadze, że WPF najbardziej precyzyjnie odnosi się do roku bieżącego i przyszłego. Prognoza na kolejne lata wyznaczana jest na podstawie trendów makroekonomicznych, które w obecnej sytuacji gospodarczej często ulegają zmianie, dlatego potencjał inwestycyjny przedstawia szacunkowe wartości.

Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej

Gmina Płońsk
BLISKO LUDZI

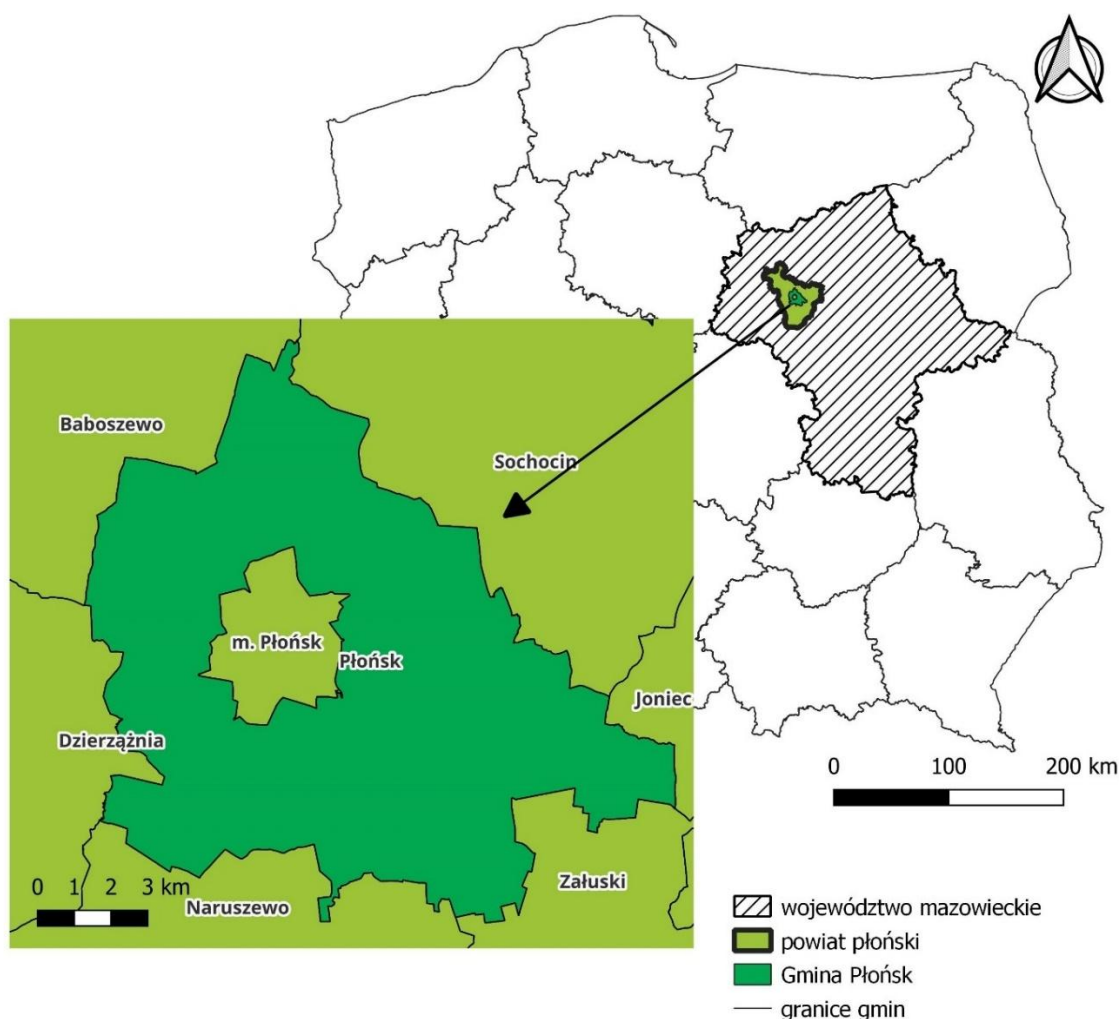
SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY	70
1.1. Informacje ogólne.....	70
1.2. Sieć transportowa	72
1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne.....	74
1.4. Walory przyrodnicze i kulturowe.....	80
CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY	84
2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy	84
2.2. Infrastruktura i środowisko	88
<i>Urządzenia sieciowe</i>	<i>88</i>
<i>Gospodarka odpadami.....</i>	<i>90</i>
<i>Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska</i>	<i>91</i>
2.3. Stan finansów samorządowych.....	93
<i>Wykonanie budżetu.....</i>	<i>93</i>
<i>Struktura dochodów i wydatków.....</i>	<i>95</i>
<i>Potencjał inwestycyjny</i>	<i>97</i>
<i>Zewnętrzne źródła finansowania</i>	<i>98</i>
CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY.....	101
3.1. Demografia	101
3.2. Kapitał społeczny	105
<i>Przedszkola i żłobki.....</i>	<i>105</i>
<i>Szkoły</i>	<i>106</i>
<i>Kultura i sport</i>	<i>110</i>
<i>Bezpieczeństwo publiczne</i>	<i>111</i>
<i>Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy</i>	<i>112</i>
3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	114
Spis rycin.....	117
Spis tabel.....	118

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY

1.1. Informacje ogólne

Gmina Płońsk jest gminą wiejską, położoną w północno zachodniej części województwa mazowieckiego w centralnej części powiatu płońskiego. Jest najmłodszą Gminą w powiecie, powstałą w 1992 r. po podziale Miasta i Gminy Płońsk na dwie jednostki. Jest tzw. gminą obwarzankową, otaczającą miasto Płońsk, które stanowi ośrodek regionalny analizowanej jednostki oraz siedzibę powiatu. Większymi jednostkami w pobliżu Gminy Płońsk są: Warszawa (około 64 km na południowy wschód – 1 h jazdy samochodem), Płock (około 50 km na zachód – 50 minut jazdy samochodem) i Ciechanów (około 35 km na północny wschód – 40 minut jazdy samochodem). Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2024 roku, Gminę zamieszkiwało 8 471 osób, co stanowiło 10% ludności powiatu oraz niespełna 0,2% ludności województwa. Całkowita powierzchnia Gminy wynosi 127 km², co stanowi 9,2% powierzchni powiatu płońskiego oraz blisko 0,4% województwa mazowieckiego. Zgodnie z klasyfikacją funkcjonalną gmin Polski autorstwa profesorów Śleszyńskiego i Komornickiego (2016), utworzoną na potrzeby monitoringu planowania przestrzennego, Płońsk należy do gmin o umiarkowanej funkcji rolniczej.

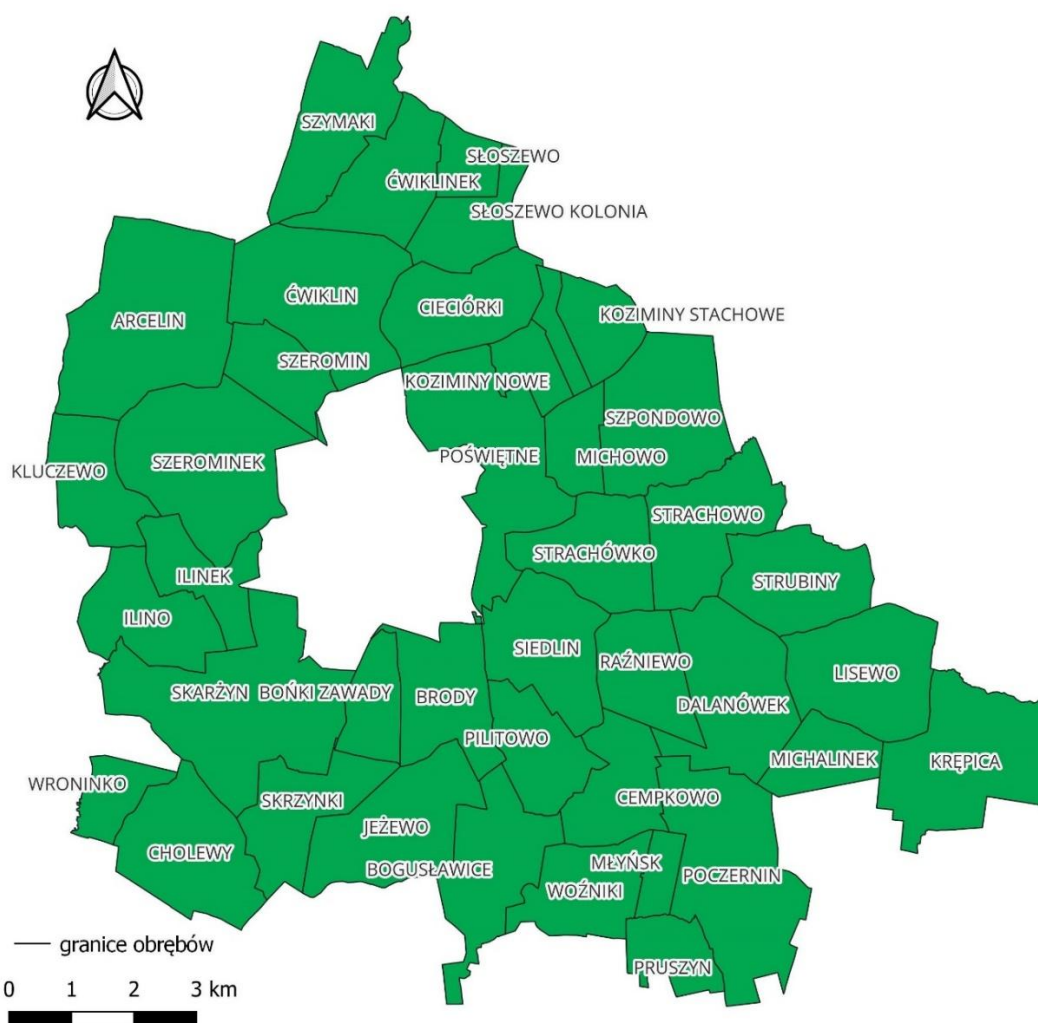
Ryc. 10. Położenie Gminy Płońsk na tle województwa oraz gmin sąsiadujących

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Gmina Płońsk graniczy z siedmioma gminami powiatu płońskiego:

- gminą miejską Płońsk, którą otacza,
- gminą miejsko-wiejską Sochocin od wschodu,
- gminą wiejską Joniec od południowego wschodu,
- gminą wiejską Załuski od południa,
- gminą wiejską Naruszewo od południa,
- gminą wiejską Dzierżążnia od zachodu,
- gminą wiejską Baboszewo od północnego zachodu.

Siedzibą władz Gminy jest miasto Płońsk, które jednak nie wchodzi w jej skład, a stanowi odrębną gminę (miejską) i stanowi również siedzibę samorządu powiatowego. Gmina Płońsk jest zatem klasycznym przykładem gminy „obwarzankowej”, której centrum znajduje się na terenie innej gminy, która często formalnie oraz nieformalnie przejmując część funkcji i zadań od gminy obwarzankowej, w wymiarze przestrzennym, gospodarczym oraz społecznym oraz zaspokaja szereg potrzeb mieszkańców. Jednostki te są ze sobą ściśle związane, a ich rozwój zależny jest od współpracy. Na terenie miasta zlokalizowana jest siedziba władz Gminy Płońsk (Urząd Gminy).

Ryc. 11. Obręby geodezyjne na terenie Gminy Płońsk

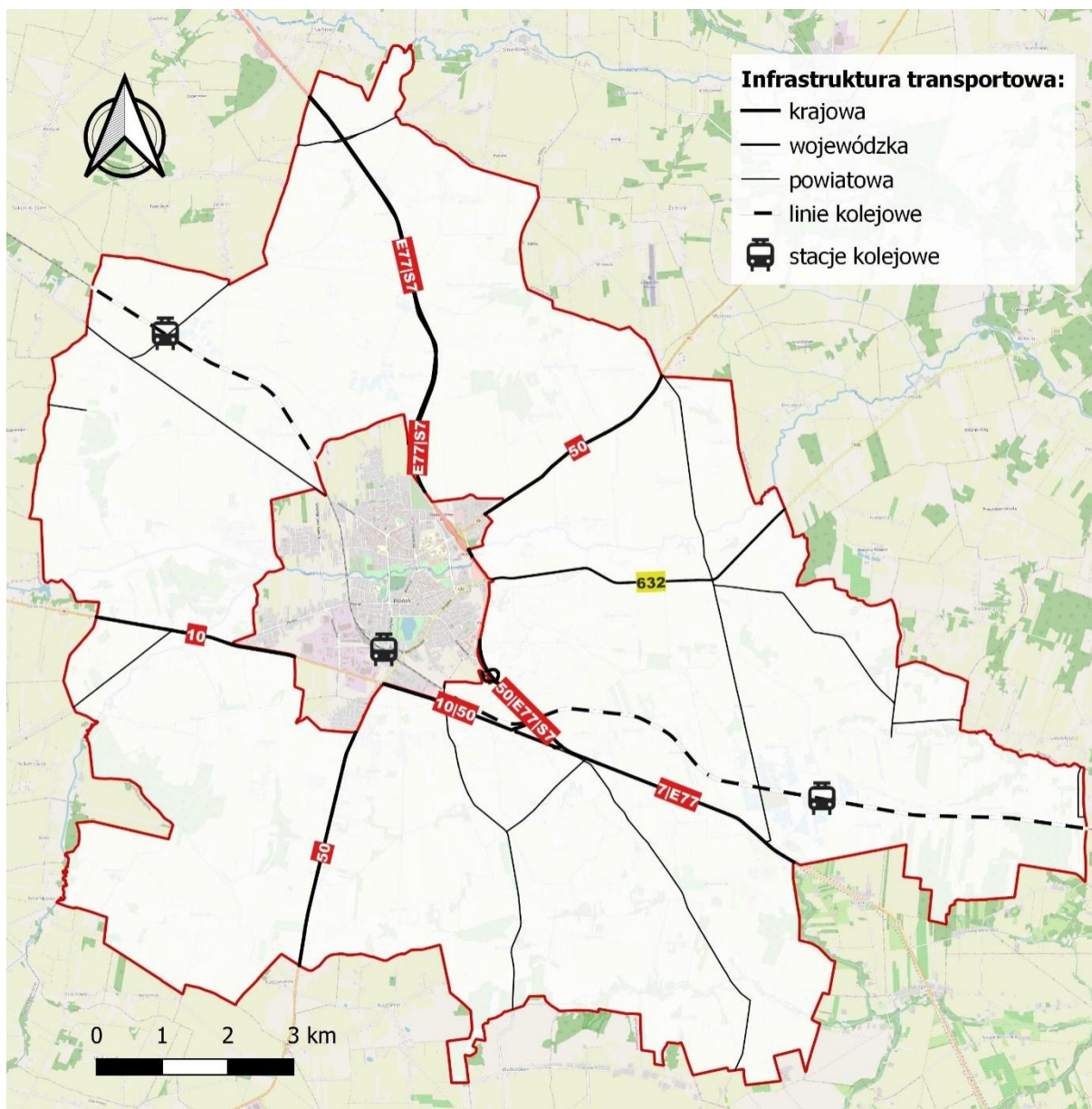
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Administracyjnie obszar Gminy dzieli się na 41 obrębów (Arcelin, Bogusławice, Bońki Zawady, Brody, Cempkowo, Cholewy, Cieciorki, Ćwiklin, Ćwiklinek, Dalanówek, Ilino, Ilinko, Jeżewo, Kluczewo, Słoszewo-Kolonia, Krępica, Lisewo, Michalinek, Michowo, Młyńsk, Koziminy Nowe, Poczernin, Pilitowo, Poświętne, Pruszyń, Rażniewo, Siedlin, Skarżyn, Skrzynki, Słoszewo, Koziminy Stachowe, Koziminy Stare, Strachowo, Strachówko, Strubiny, Szeromin, Szerominek, Szpondowo, Szymaki, Woźniki i Wroninko), które składają się na 37 sołectw.

1.2. Sieć transportowa

Sieć dróg oraz połączenia transportowe z innymi ośrodkami mają ogromny wpływ na rozwój funkcjonalno-przestrzenny jednostki. Przez teren Gminy przebiegają dwa ważne szlaki komunikacyjne: przebiegająca z północy droga ekspresowa nr 7 (Gdańsk – Warszawa – Kraków – Chyżne) oraz z południa nr 50, przez co jednostka włączona jest do krajowego systemu transportowego. Dodatkowo przez zachodnią część Gminy przebiega droga krajowa nr 10, łącząca się z drogą krajową nr 50 (stanowiąca otwartą od północy obwodnicę aglomeracji warszawskiej, przeznaczona do przejęcia intensywnego ruchu drogowego omijającego Warszawę od południa: Ciechanów – Płońsk – Sochaczew – Grójec – Ostrów Mazowiecka) na terenie miasta Płońsk. We wschodniej części Gminy, przez miejscowości: Poświętne, Strachówko i Strachowo przebiega droga wojewódzka nr 632 (Płońsk – Marki). Wyżej wymienione drogi ekspresowe, krajowe oraz wojewódzkie wraz z systemem dróg powiatowych zapewniają zewnętrzne powiązania komunikacyjne. Drogi gminne stanowią uzupełnienie układu drogowego, ich długość wynosi 212,1 km z czego 83,4 km wg. danych GUS na koniec 2023 roku jest nieutwardzonych. Przez teren gminy ani w jej pobliżu nie przebiegają autostrady. Obecnie trwają prace nad przebudową trasy krajowej nr 7 do parametrów drogi ekspresowej. Docelowo planuje się, aby droga krajowa nr 10 również stała się drogą ekspresową z perspektywą przebudowy jej korytarza. Stanowią one infrastrukturę sieci bazowej TEN-T: Bałtyk – Adriatyk, która zapewnia połączenie z państwami basenu Morza Adriatyckiego oraz Austrią, Czechami i Słowacją.

Przez tereny Gminy Płońsk przebiega linia kolejowa nr 027, a na jej obszarze znajdują się 2 stacje kolejowe: zlokalizowana przy północno-zachodniej granicy w miejscowości Arcelin oraz wschodniej – w miejscowości Dalanówek. Ponadto stacja znajduje się również na obrzeżach miasta Płońsk. Z wyżej wymienionych stacji odjeżdża 12 pociągów dziennie do następujących miejscowości: Nasielsk, Nowy Dwór Mazowiecki, Raciąż, Sierpc, Tłuszcz, obsługiwane przez Koleje Mazowieckie. Czas dojazdu z Płńska do Sierpca zajmuje około 70 minut, do Nowego Dworu Mazowieckiego około 50 minut, do Tłuszcza 98-192 minuty.

Ryc. 12. Infrastruktura transportowa na terenie Gminy Płońsk

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDOT10k.

Podmiotem realizującym przewozy na terenie Gminy Płońsk są prywatne firmy m.in. „Sanimax-Transport s.c.”.

Funkcjonują następujące trasy, których szczegółowy przebieg i godziny przejazdów znajdują się na stronie przewoźników:

- 28 Nasielsk Rynek - Płońsk ul. Kolejowa przez Cieksyn, Nowe Miasto Rynek,
- 206 Ciechanów – Płońsk,
- 245 Baboszewo – Płońsk przez Arcelin,
- 302 Czerwińsk nad Wisłą - Płońsk, Przybojewo, Naruszewo,
- 306 Płońsk – Płońsk przez Nacpolsk, Kucice,
- 308 Płońsk – Płońsk przez Nacpolsk, Srebrna, Niwa,
- 309 Płońsk – Płońsk przez Załuski, Kamienica, Krysk,
- 310 Płońsk – Płońsk przez Rzewin, Dziektarzewo, Smardzewo,

- 311 Płońsk – Płońsk przez Kucice, Nacpolsk,
- 312 Płońsk – Płońsk przez Baboszewo, Gralewo,
- 313 Płońsk – Płońsk przez Wronę, Joniec.

Dodatkowo przez obszar gminy przebiega trasa Przewozów Pasażerskich Żuromin (Żuromin – Raciąż – Baboszewo – Płońsk – Warszawa Dworzec Zachodni). Do Warszawy można również dotrzeć wybierając inne firmy prywatnych przewoźników (Żuromin – Raciąż – Baboszewo – Płońsk – Warszawa).

Poniższa tabela przedstawia wydatki w dziale transport i łączność w latach 2020-2024. Wydatki te wahały się w granicach 1,81 a 13,99 mln zł. W analizowanym okresie ich średnia wartość wynosiła 8,45 mln zł rocznie. W tym czasie ich najwyższą wartość zaobserwowano w 2023 roku, a najniższą – w roku 2020. Znaczny wzrost wydatków w 2023 roku spowodowany był realizacją szeregu inwestycji w rozbudowę gminnej infrastruktury drogowej, z czego szczególną uwagę należy zwrócić na przebudowę drogi wewnętrznej w miejscowości Strubiny, której łączny koszt wyniósł 4,88 mln zł.

Tab. 7. Wydatki w dziale transport i łączność w latach 2020-2024 w Gminie Płońsk (mln zł)

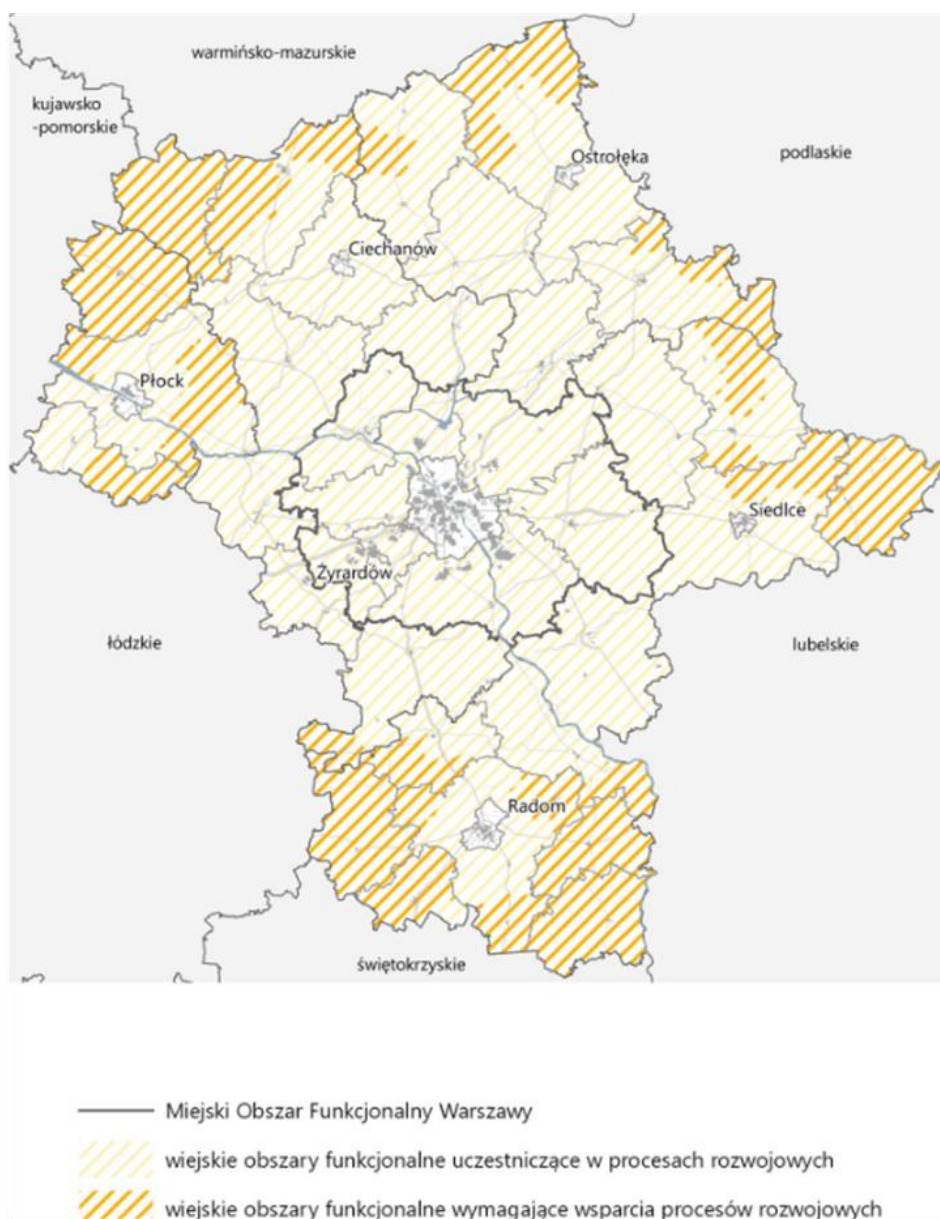
Dział	2020	2021	2022	2023	2024
Transport i łączność	1,81	4,67	8,6	13,99	13,19

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Według Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego, przyjętego Uchwałą Nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r., Gmina Płońsk została zaliczona do ciechanowskiego obszaru funkcjonalnego, wiejskiego obszaru funkcjonalnego uczestniczącego w procesach rozwojowych – obejmują one obszary ściśle powiązane z najważniejszymi ośrodkami miejskimi zlokalizowanymi w regionie oraz w strefie potencjału oddziaływania miast. Obszary są dobrze skomunikowane z miastami wyższego rzędu oraz mają dobry dostęp do usług publicznych, rynku pracy i usług wyższego rzędu. W gminach występuje proces suburbanizacji i zatracania wiejskiego charakteru funkcjonowania gospodarstw rolnych. Do zasad zagospodarowania obszarów należy:

- Ochrona otwartych terenów przed rozproszaniem,
- Przeciwdziałanie negatywnych skutków suburbanizacji w zakresie ochrony środowiska,
- Ochrona gruntów leśnych oraz gruntów rolnych klas I-III przed nieuzasadnionym przeznaczeniem na cele nieleśne i nierolnicze,
- Dążenie do zrównoważonego rozwoju funkcji pozarolniczych i wspieranie działalności gospodarczej związanej z produkcją rolną.

Ryc. 13. Wiejskie Obszary Funkcjonalne w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego wskazuje także inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, których realizacja przewidziana jest również na obszarze Gminy Płońsk. Są to:

- Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg krajowych: *Budowa drogi S7 Olsztynek - Płońsk, odc. Napierki – Płońsk* (inwestycja zrealizowana),
- Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg krajowych: *Budowa drogi S7 Gdańsk – Warszawa, odc. Płońsk – Czosnów*,
- Inwestycje celu publicznego w zakresie prac na linii kolejowej *Nasielsk – Sierpc*,
- Inwestycje celu publicznego w zakresie systemów energetycznych: *Budowa gazociągu Płońsk – Olsztyn (rozbudowa istniejącego gazociągu)*,

- Inwestycje celu publicznego w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej: *Inwestycje w zakresie sieci kanalizacyjnych, w tym budowa i modernizacja (aglomeracja ściekowa Płońsk); Inwestycje w zakresie indywidualnych systemów oczyszczania,*
- Inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej: *Przebudowa jazu na rzece Płonce w km 8+258, gm. Płońsk, pow. Płoński,*
- Inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej: *Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Płonki od km 13+348 do km 19+007, m. i gm. Płońsk, pow. Płoński,*
- Inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki odpadami wynikającymi z *Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2030.*

W strukturze użytkowania gruntów przeważają użytki rolne, które pokrywają aż 87,81% powierzchni Gminy, co wyraźnie wskazuje na rolniczy charakter gminy. Zabudowa mieszkaniowa rozproszona jest w obrębie całej jednostki, natomiast najbardziej skupiona jest w następujących miejscowościach: Szerominek, Siedlin, Ilinko, Bońki, Skarżyn, Szeromin – najczęściej w pobliżu granic miasta. W miejscowości Skarżyn powstanie budynek wielorodzinny 21 lokalowy w ramach Społecznych Inicjatyw Mieszkaniowych. Według danych pochodzących z 2021 roku, miejscowościami w których mieszkał największy procent mieszkańców Gminy Płońsk były: Szerominek – 9,1%, Skarżyn – 6,0%, Bońki – 5,6%. Gmina posiada odpowiednie tereny, które mogą być wykorzystane do celów budownictwa mieszkaniowego, a także zabudowane i niezabudowane nieruchomości, które mogą być wykorzystane w celach inwestycyjnych oraz budownictwa wielorodzinnego.

Gmina Płońsk, pod względem jakości gleb, głównie posiada grunty o średniej jakości. Obszary o najwyższych wartościach użytkowych, zaliczane do klas II-III, stanowią około 26% ogólnej powierzchni gruntów rolnych w gminie, co przewyższa średnią dla całego powiatu (22%). Te tereny znajdują się głównie w sołectwach, takich jak Ćwiklin (58%), Michowo (79%), Poświętne (71%) i Siedlin (56%). Są to gleby o największym potencjale rolniczym, doskonale nadające się do uprawy roślin o wyższych potrzebach pokarmowych i stanowią ważną bazę dla intensyfikacji produkcji rolnej, szczególnie w uprawach pszenicy i buraka cukrowego. Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych takie tereny objęte są ochroną przed zmianą przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Natomiast gleby o niskiej jakości (klasy V-VI) występują wyspowo, a ich większe obszary skupione są głównie na wschodnich i południowo-wschodnich terenach.

W Gminie dominującą formą własności gruntów rolnych są gospodarstwa indywidualne. Według danych z powszechnego spisu rolnego z 2020 roku, na terenie Gminy Płońsk funkcjonowało 881 indywidualnych gospodarstw rolnych, z czego największą grupę stanowiły gospodarstwa o powierzchni 1-5 ha. Średnia powierzchnia indywidualnego gospodarstwa w gminie wynosiła 10,33 ha.

Powierzchnia gruntów leśnych Gminy Płońsk według danych GUS z 2024 roku wynosiła 497 ha. Wskaźnik lesistości w Gminie wynosił 3,9%. Tereny leśne na obszarze gminy występują w postaci niewielkich połączy rozproszonych wśród pól uprawnych. Większe kompleksy leśne znajdują się głównie w południowej i wschodniej części Gminy.

Pod względem struktury własności lasów, lasy państwowe zajmują około 41% całkowitej powierzchni leśnej gminy. Zarządzane są przez Nadleśnictwo Płońsk, będące częścią Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie.

Czynnikami rozwojowymi Gminy Płońsk są walory przyrodnicze oraz atrakcyjne położenie komunikacyjne względem większych ośrodków oraz dzięki przebiegającym drogom: droga ekspresowa S7, drogi krajowe oraz wojewódzkie. Korzystne jest również stosunkowo bliskie położenie z większymi jednostkami miejskimi oraz centralnie zlokalizowane względem miasta Płońska, będące miastem powiatowym oraz stanowi ośrodek lokalny.

Zgodnie ze Strategią rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze Gminę Płońsk zalicza się do Ciechanowskiego Obszaru Strategicznej Interwencji – problemowego. Interwencja w OSI ciechanowskim zorientowana będzie na podnoszenie poziomu przedsiębiorczości, rozwój firm i poprawę oferty inwestycyjnej podregionu, czego efektem będzie wzrost liczby miejsc pracy i wzmocnienie bazy dochodowej samorządów lokalnych.

Największe barierami przestrzennymi dla rozwoju Gminy Płońsk, stanowiącymi przeszkodę dla rozwoju mieszkalnictwa oraz terenów inwestycyjnych są:

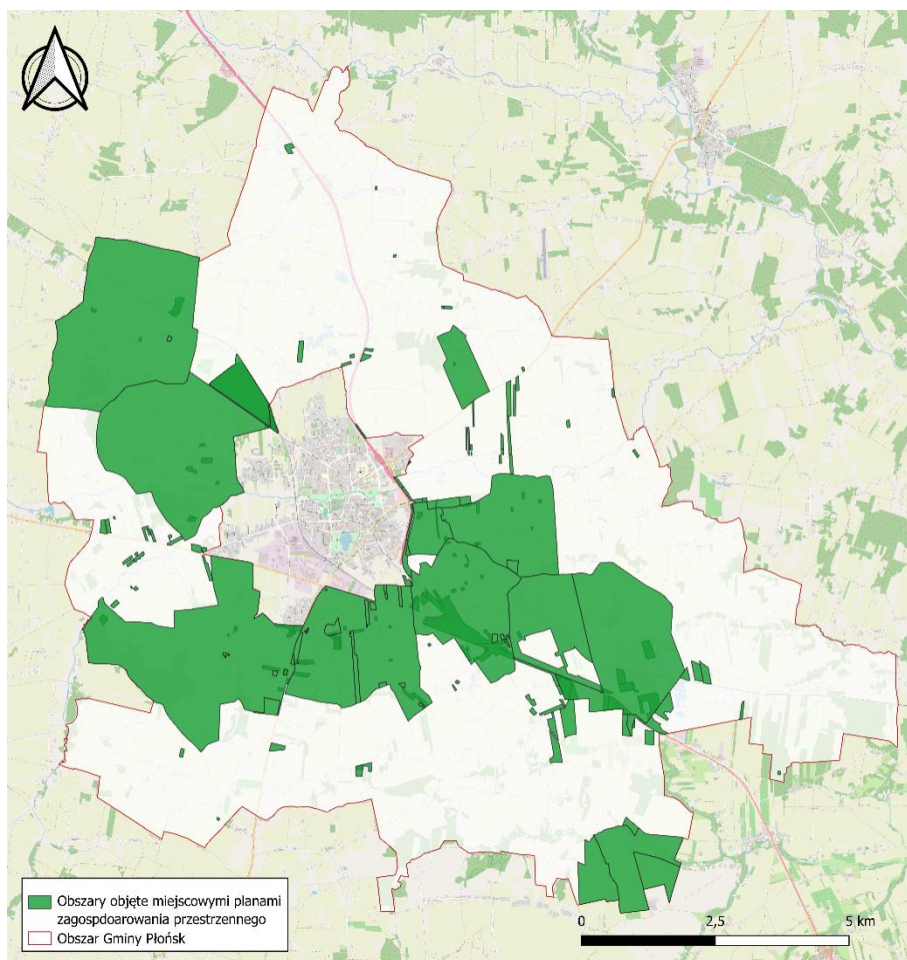
- strefy wyłączone wokół turbin wiatrowych w miejscowości Michowo i Poczernin,
- strefa wokół cmentarza zlokalizowanego w miejscowości Szerominek – sanitarna strefa ochronna cmentarza – 150 m,
- występowanie gruntów rolnych chronionych ze względu na dobre klasy bonitacyjne (I-III), zlokalizowanych w miejscowościach: Szerominek, Szeromin, Arcelin Ćwiklin, Ćwiklinek, Michowo, Szpondowo, Siedlin, Pilitowo, Brody, Strachówko,
- obszary zagrożenia powodzią zlokalizowane wzdłuż rzeki Płonki, Gmina Płońsk znajduje się:
 - a) częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34 lit. a Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi $p=1\%$,
 - b) częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34 lit. b Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi $p=10\%$,
 - c) częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi $p=0,2\%$,
- strefy ochrony wzdłuż linii elektroenergetycznych i gazociągów,
- obszarowe formy ochrony przyrody,
- strefy wzdłuż linii kolejowych relacji Sierpc-Nasielsk,
- obiekty wpisane do rejestru zabytków,
- udokumentowane złoża kopalin w miejscowości Dalanówek, Lisewo, Michalinek.

Nadrzędnym dokumentem określającym politykę przestrzenną Gminy jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Płońsk przejęte Uchwałą XXXVI/248/2017 Rady Gminy Płońsk z dnia 18 sierpnia 2017 roku. Głównym założeniem dokumentu było wskazanie odpowiednich terenów do rozwoju zabudowy oraz kształtowanie struktur przestrzennych w uporządkowany sposób, tworzący obszary zwartej zabudowy i wyodrębnionych, funkcjonalnych jednostek. Potrzeba ta wynikała z szacunków

zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową oraz usługowo-produkcyjną, które były wynikiem przeprowadzonej analizy. Została ona opracowana w celu:

- zbadania istniejącego stanu Gminy,
- oszacowania zmian demograficznych w celu poznania zapotrzebowania terenów przeznaczonych pod zabudowę,
- oszacowanie chłonności wybranych obszarów o kompleksowej, zorganizowanej strukturze funkcjonalno-przestrzennej,
- oszacowanie chłonności obszarów przeznaczonych pod zabudowę zgodnie z obowiązującymi planami miejscowymi,
- określenie ewentualnego zapotrzebowania na nowe obszary pod zabudowę lub uzyskanie informacji dotyczących wystarczalności lub nadmierności dotychczasowych obszarów przeznaczonych pod zabudowę w kontekście potrzeb gminy,
- wskazanie lokalizacji obszarów, które powinny być priorytetowo przeznaczone na cele inwestycyjne w ramach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- wskazanie obszarów, które nie są zalecane do zabudowy w ramach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- określenie możliwości finansowych gminy, uwzględniając szczególnie potrzeby związane z rozbudową sieci komunikacyjnej, infrastrukturą techniczną oraz społeczną, mając na uwadze realizację zadań własnych gminy.

Aktami prawa miejscowego warunkującymi planowanie przestrzenne w Gminie są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Według danych GUS pod koniec 2024 roku w Gminie Płońsk obowiązywało 37 planów, pokrywających 33,6% jej powierzchni. Poniższa mapa przedstawia ich rozmieszczenie. Zauważalna jest ich koncentracja w centralnej części Gminy, wokół południowej granicy miasta Płońsk oraz północno-zachodniej części Gminy. Duża ich część obejmuje tereny rolnicze.

Ryc. 14. Pokrycie planistyczne w Gminie Płońsk

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych <https://sip.gison.pl/plonskgmina>

W obrębie obszarów, które nie są pokryte MPZP wydawane są decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Należy jednak mieć na uwadze, że korzystanie z tej alternatywy, mogło utrudniać władzom samorządowym racjonalną politykę przestrzenną, prowadząc do chaotycznego rozproszenia zabudowy. Stworzenie Planu ogólnego pozwoli w zachowaniu ładu przestrzennego.

W latach 2020-2024 w Gminie Płońsk liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy wahała się w przedziale od 70 do 207. Najwięcej decyzji wydano w 2024 roku, w którym w Gminie Płońsk wydano 17,8% wszystkich decyzji WZ na terenie powiatu płońskiego.

Przeliczając ich liczbę na 1000 mieszkańców otrzymano wskaźnik, który umożliwił zapewnienie porównywalności pomiędzy poszczególnymi analizowanymi jednostkami. W latach 2020-2024 przyjmował dla Gminy Płońsk wartości w przedziale od 8,37 do 24,44. Najwyższą wartością omawianego wskaźnika odznaczał się rok 2024, a najniższą – 2022 rok. W całym analizowanym okresie średnia wartość wskaźnika intensywności wykorzystania instrumentu decyzji o warunkach zabudowy w Gminie Płońsk wynosiła 14,72. Natomiast średnia dla całego obszaru powiatu płońskiego kształtowała się na poziomie 9,15. Tym samym zauważyć można, że na tle powiatu Gmina Płońsk wyróżnia się intensywnym wykorzystaniem omawianego instrumentu, co związane jest z zjawiskiem oddziaływania suburbanizacji głównego ośrodka powiatowego – miasta Płońsk.

Tab. 8. Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2020-2024

		2020	2021	2022	2023	2024
Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu						
ogółem	Płońsk	119	105	70	115	207
	powiat	578	795	640	678	1164
na 1 tys. mieszkańców	Płońsk	14,47	12,70	8,37	13,60	24,44
	powiat	6,77	9,38	7,58	8,07	13,95

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Terenami zdegradowanymi na terenie Gminy Płońsk są obszary będące pozostałościami wyrobisk w miejscowości Dalanówek, Michalinek i Lisewo. W trakcie opracowywania dokumentu trwają również prace nad Gminnym Programem Rewitalizacji.

1.4. Walory przyrodnicze i kulturowe

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski J. Kondrackiego, Gmina Płońsk położona jest w zasięgu makroregionu Niziny Północno mazowieckiej, mezoregionu Wysoczyzny Płońskiej.

Z punktu widzenia hydrograficznego Gmina Płońsk należy do dorzecza Wisły oraz regionu wodnego Dolnej Wisły. Na terenie Gminy występują następujące jednolite części wód powierzchniowych: Wkra od Mławki do Sony (RW20001126879), Naruszewka (RW200010268949), Dobrzyca (RW2000102687289), Płonka do Żurawianki (RW2000102687679), Raciążnica od Rokitnicy do ujścia (RW2000112687299), Płonka od Żurawianki do ujścia (RW2000112687699). Główną rzeką na terenie Gminy Płońsk jest rzeka Płonka. Jest to rzeka o długości 42,6 km, stanowiąca prawy dopływ Wkry.

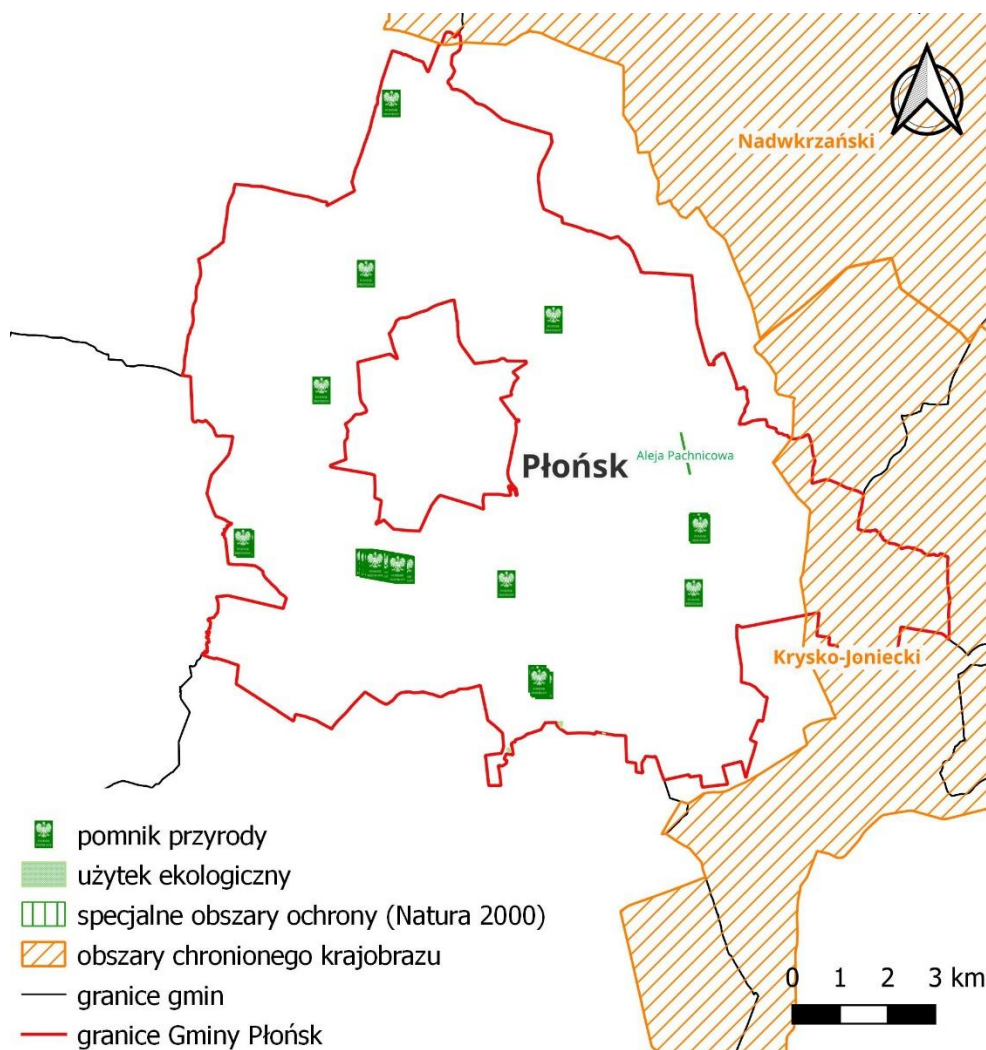
Gmina Płońsk należy do obszaru zasobnego w surowce mineralne. Na podstawie danych wektorowych Państwowego Instytutu Geologicznego z 2022 roku na terenie jednostki występuje 68 złóż piasków i żwirów oraz 15 złóż surowców ilastych ceramiki budowlanej.

Na terenie Gminy Płońsk występują następujące obszarowe formy ochrony przyrody, które łącznie zajmują 6,5% powierzchni Gminy:

- Krysko-Joniecki Obszar Chronionego Krajobrazu – w całości położony jest w granicach Nadleśnictwa Płońsk. Obejmuje obręb Krępicą oraz w części obręby: Michalinek Strubiny i Lisewo, Krysko-Joniecki Obszar Chronionego Krajobrazu utworzony został Uchwałą Nr 59/X/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ciechanowie z dnia 23 kwietnia 1990 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa ciechanowskiego. Jest to morenowa równina, która posiada urozmaicenie w postaci łańcucha wzgórz morenowych i kemowych o maksymalnej wysokości 100 m n.p.m. Zgodnie z rozporządzeniem z 2005 roku obszar ten obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach wartościowe ze względu na możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.
- Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu – obejmuje tereny otaczające dolinę rzeki Wkry. Został uznany za obszar chroniony ze względu na wyjątkowe walory krajobrazowe oraz zróżnicowane ekosystemy, które stanowią istotną wartość. Obszar ten ma także potencjał turystyczny i rekreacyjny. Ponadto pełni istotną funkcję w roli korytarzy

ekologicznych, które pomagają w zachowaniu ciągłości środowiska przyrodniczego oraz bioróżnorodności.

- Specjalny obszar ochrony siedlisk Aleja Pachnicowa (Natura 2000) – położona jest w obrębie Strachowo i zajmuje powierzchnię 1,09 ha. W obrębie Alei Pachnicowej stwierdzono występowanie chrząszcza, gatunku bliskiego zagrożenia, pachnica dębowa *Osmoderma eremita*. Wzdłuż poboczy rosną 94 wierzby, w 36 z nich znaleziono ślady obecności chrząszcza.
- 11 pomników przyrody, w tym jeden głaz narzutowy.
- 2 użytki ekologiczne:
 - Bogusławice – bagno (0,46 ha),
 - Woźniki – bagno (0,69 ha).

Ryc. 15. Pomniki przyrody oraz obszarowe formy przyrody na terenie Gminy Płońsk

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

Wyjątkowy krajobraz przyrodniczy i kulturalny Gminy Płońsk stanowi doskonałe miejsce do funkcjonowania turystyki. Na jej obszarze nie występuje uciążliwy przemysł, co czyni ją czystym oraz spokojnym regionem. Uwarunkowania te sprzyjają rozwojowi turystyki weekendowej, agroturystyki oraz turystyki rowerowej. Mazowieckie wsie stanowią atrakcyjny cel wycieczek dla mieszkańców dużych miast, zwłaszcza Warszawy.

Na terenie Gminy Płońsk zakwaterowanie i ofertę gastronomiczną zapewniają w szczególności gospodarstwa agroturystyczne. Obiekty te chętnie współpracują z samorządem przy organizacji różnych uroczystości gminnych. Ponadto, w Gminie znajduje się Jeździecki Klub Sportowy Poczernin, który oferuje pensjonat i hotel oraz profesjonalne treningi sportowe. Dostępna oferta umożliwia spędzenie wolnego czasu w wspaniałej sielskiej atmosferze.

Obiektami agroturystyki na terenie Gminy Płońsk są:

- Malinowy bzyk – Dalanówek,
- Dworek Marzenie – Strachowo,
- Gród Mazowiecki – Szymaki,
- Hotel Orlik – Ilinko,
- Chata za Wsią – Poczernin,
- Sportowy Klub Jeździecki Poczernin FP – Poczernin,
- Stajnia Bogumił – Poświętne,
- Karminowy bzyk – Boński.

Gmina posiada opracowany Program Opieki Nad Zabytkami Gminy Płońsk na lata 2025 - 2028, którego priorytetem jest „Dalsze wzmocnienie roli dziedzictwa kulturowego i ochrony zabytków w gminie Płońsk w celu zwiększenia potencjału kulturowego i turystycznego gminy”. Gminna ewidencja zabytków obejmuje 82 zabytki. Jednym z nich jest Zespół Dworski w Bogusławicach – pochodzi on z drugiej połowy XIX wieku i do 1939 roku był własnością rodziny Jaworowskich. Po II wojnie światowej przeszedł na własność skarbu państwa, obecnie jest w rękach prywatnych. Dwór jest po gruntownym remoncie. Kolejnym przykładem zespołu dworskiego jest obiekt znajdujący się w Skarżynie. W Lisewie natomiast znajduje się dawna kaplica Mariawitów z pocz. XX. Warto mieć na uwadze wiele kapliczek i krzyży przydrożnych ujętych w gminnej ewidencji zabytków przemierzając drogami Gminy Płońsk.

Szczególne znaczenie mają obiekty wpisane do rejestru zabytków, które przedstawiono w poniższej tabeli. W wykazie zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków na dzień 30 czerwca 2023 r. (www.nid.pl) na terenie Gminy Płońsk wskazanych jest 9 pozycji. Niestety część z nich znajduje się w stanie ruiny, a proces ich degradacji postępuje.

Tab. 9. Zabytki wpisane do rejestru zabytków

Lp.	Miejscowość	Zakres wpisu do rejestru zabytków	Data wpisu	Nr rejestru i data wpisu
1.	Bogusławice	zespół dworski, 3 ćw. XIX, - dwór - park	1.06.1980 r.	A-189
2.	Ćwiklin	park dworski, XIX/XX	30.08.1980 r.	A-210
3.	Dalanówek	zespół dworski, 2 poł. XIX, - dwór - park - obszar po zabudowie gospodarczej	5.05.1994 r.	A-278
4.	Ilinko	park dworski, XIX/XX	1.06.1980 r.	A-190
5.	Jeżewo	zespół dworski, XIX, - dwór - park	30.08.1980 r.	A-211
6.	Nowe Koziminy	zespół dworski, pocz. XX - dwór, drewn. - budynek gospodarczy - piwnica - park	3.06.1997 r.	A-316

7.	Skarżyn	zespół dworski, po 1920 - dwór - park	16.07.1997 r.	A-245
8.	Strachówko	zespół dworski, 1 poł. XIX - dwór - park z aleją dojazdową	30.08.1980 r.	A-213
9.	Szpondowo	park dworski, XIX/XX	1.06.1980 r.	A-191

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych www.nid.pl

CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY

2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy

Jednym z elementów charakteryzujących lokalny rynek pracy oraz sytuację gospodarczą gminy jest liczba działających podmiotów gospodarczych w danej jednostce samorządu terytorialnego, która świadczy o poziomie przedsiębiorczości. Poniższe dane przedstawiają kształtowanie się liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na obszarze powiatu płońskiego oraz gmin wchodzących w jego skład w 2020 r. oraz 2024 r.

W 2024 roku na obszarze powiatu płońskiego funkcjonowało 7 806 podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON. W porównaniu z rokiem 2020 liczba ta zwiększyła się o 823, co odpowiada dynamice wzrostu na poziomie 11,8%. Tendencja ta świadczy o relatywnie wysokiej aktywności przedsiębiorczej w skali powiatu, a także o utrzymującym się procesie rozwoju lokalnej gospodarki, pomimo obserwowanych w skali kraju zmian koniunkturalnych i presji inflacyjnej.

Największy przyrost liczby zarejestrowanych podmiotów odnotowano w mieście Płońsk, które pełni funkcję głównego ośrodka gospodarczego i administracyjnego powiatu. W analizowanym okresie liczba firm w granicach administracyjnych miasta zwiększyła się o 205, co oznacza wzrost o 7,6%.

Na tle całego powiatu korzystnie wyróżnia się również Gmina Płońsk, w której w 2024 roku zarejestrowanych było 866 podmiotów gospodarczych, tj. o 178 więcej niż w roku 2020, co oznacza wzrost o 25,9%. Tak wysoka dynamika rozwoju sektora przedsiębiorstw wskazuje na rosnący potencjał gospodarczy jednostki oraz na efektywną absorpcję impulsów rozwojowych generowanych przez sąsiedztwo miasta powiatowego. Bliskość Płońska – stanowiącego rdzeń lokalnego rynku pracy, konsumpcji i usług – przyczynia się do intensyfikacji procesów gospodarczych w strefie podmiejskiej i sprzyja rozwojowi mikro- oraz małych przedsiębiorstw.

W 2024 roku Gmina Płońsk skupiała 11,1% wszystkich podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w powiecie płońskim, zajmując pod tym względem drugą pozycję po mieście Płońsk, w którym funkcjonowało 37,1% ogółu podmiotów. Struktura ta potwierdza zróżnicowanie przestrzenne aktywności gospodarczej w powiecie oraz rolę Gminy Płońsk jako obszaru o rozwijającej się funkcji gospodarczej, powiązanego funkcjonalnie z miejskim centrum rozwoju.

Tab. 10. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych 2020-2024

JST	2020		2024		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2020-2024	Dynamika
	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie		
powiat płoński	6 983	100,0%	7 806	100,0%	823	111,8
m. Płońsk	2 693	38,6%	2 898	37,1%	205	107,6
m. Raciąż	407	5,8%	421	5,4%	14	103,4
Baboszewo	478	6,8%	525	6,7%	47	109,8
Czerwińsk nad Wisłą	344	4,9%	367	4,7%	23	106,7

Dzierżążnia	208	3,0%	229	2,9%	21	110,1
Joniec	198	2,8%	229	2,9%	31	115,7
Naruszewo	320	4,6%	372	4,8%	52	116,3
Nowe Miasto	327	4,7%	425	5,4%	98	130,0
Płońsk	688	9,9%	866	11,1%	178	125,9
Raciąż	412	5,9%	493	6,3%	81	119,7
Sochocin	500	7,2%	521	6,7%	21	104,2
Załuski	408	5,8%	460	5,9%	52	112,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na terenie Gminy Płońsk według sekcji PKD 2007 najwięcej firm w 2024 r. działało w sekcji G, obejmującej handel hurtowy i detaliczny; naprawę pojazdów samochodowych, włączając motocykle. W tej sekcji zarejestrowanych były 203 przedsiębiorstwa, co stanowiło 23% ogółu działalności gospodarczej w Gminie Płońsk w tym czasie. Znacznym udziałem odznaczały się również firmy zarejestrowane w sekcji F Budownictwo – 16%, S i T Pozostała działalność usługowa – 9% oraz M działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 9%.

Tab. 11. Podmioty działające na terenie Gminy Płońsk w 2024 r. według sekcji PKD

SEKCJE PKD 2007	Liczba podmiotów	Udział
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	203	23%
SEKCJA F Budownictwo	142	16%
SEKCJA S i T Pozostała działalność usługowa	76	9%
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	74	9%
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	72	8%
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	67	8%
SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	40	5%
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	36	4%
SEKCJA J Informacja i komunikacja	33	4%
SEKCJA P Edukacja	25	3%
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	20	2%
SEKCJA R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	19	2%
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	18	2%
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11	1%
SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	10	1%
SEKCJA E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	9	1%
SEKCJA O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5	1%
SEKCJA B Górnictwo i wydobywanie	4	0%
SEKCJA D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0%
SEKCJA U Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Z uwagi na uwarunkowania przyrodnicze, wysoką jakość gleb oraz wysoki procent gruntów rolnych w powierzchni gminy, na terenie Gminy Płońsk funkcjonują aż 882 gospodarstwa rolne.

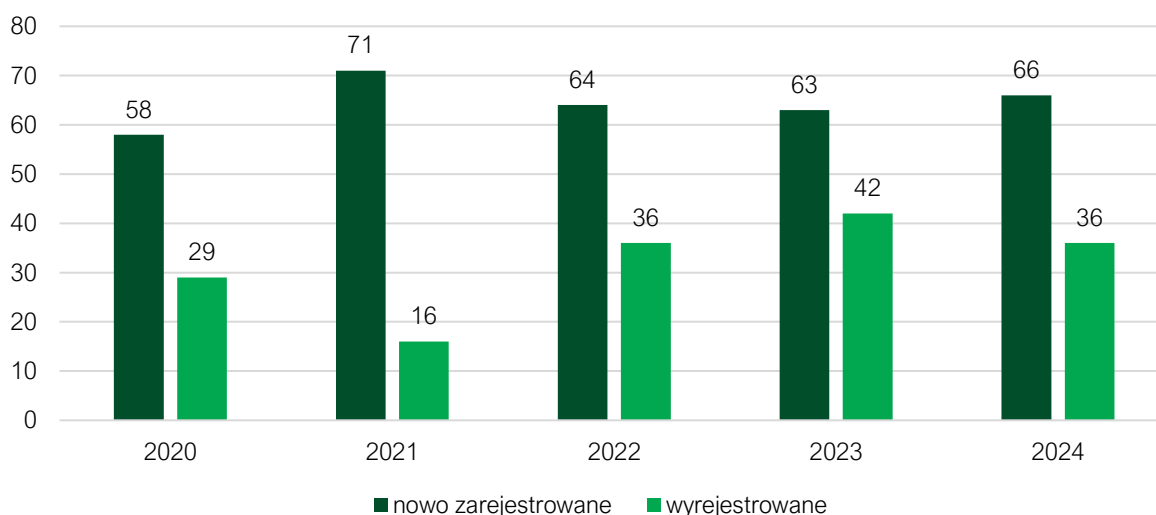
Według danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2020 roku w tym czasie 881 z nich osiągnęło dochód z działalności rolniczej. Dodatkowo, w tym czasie gospodarstwa rolne odnotowały dochód z tytułu: pozarolniczej działalności gospodarczej (126), pracy najemnej (429), emerytury i renty (208) oraz z innych niezarobkowych źródeł poza emeryturą i rentą (106).

Powiat płoński należy do Warmińsko-Mazurskiej Strefy Ekonomicznej. Zainwestowanie na jej terenie umożliwia uzyskanie wsparcia w postaci zwolnienia z podatku dochodowego w ramach rządowego programu Polska Strefa Inwestycji.

Poniższy wykres prezentuje liczbę zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych z rejestru REGON w Gminie Płońsk w latach 2020-2024. Zaobserwować można, że w całym analizowanym okresie liczba rejestrowanych firm przewyższała liczbę wyrejestrowań działalności gospodarczej. Do największej liczby rejestracji doszło w roku 2021 (71), a do najniższej w roku 2020 (58). Warto odnotować, że począwszy od 2022 roku liczba rejestracji utrzymuje się na stałym poziomie w przedziale 63-66.

Większą zmiennością cechowała się natomiast liczba wyrejestrowań podmiotów gospodarczych w ciągu roku. Najniższą liczbę wyrejestrowań odnotowano w 2021 roku, w którym doszło do zamknięcia 16 firm. Największą liczbę przedsiębiorstw wyrejestrowano natomiast w 2023 roku (42). Począwszy od 2022 roku widoczny jest wzrost liczby wyrejestrowań działalności gospodarczej w ciągu roku.

Stabilizacja liczby rejestracji przedsiębiorstw oraz wzrost liczby ich wyrejestrowań w ostatnich latach świadczyć może o nasyceniu rynku lokalnego i wyhamowaniu wzrostu gospodarczego spowodowanego popandemicznym odbiciem przedsiębiorców.

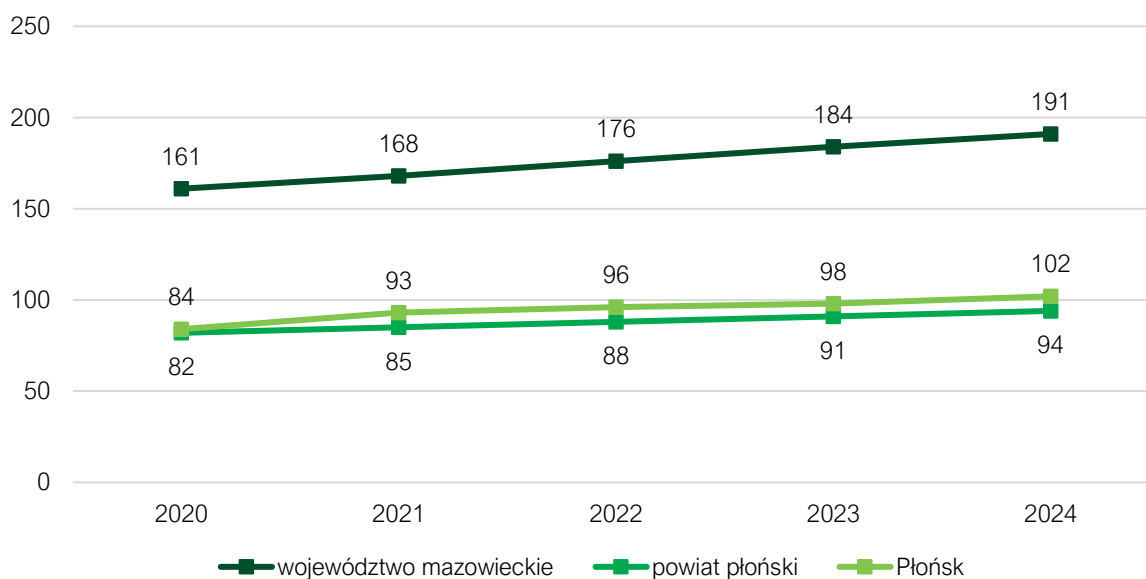
Ryc. 16. Porównanie liczby podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2020-2024 działających na terenie Gminy Płońsk

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Uzupełnieniem analizy poziomu przedsiębiorczości dla lepszego przedstawienia i porównania z danymi dla powiatu i województwa mazowieckiego jest analiza kształtowania się liczby zarejestrowanych podmiotów w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Poniższy wykres przedstawia porównanie wskaźników województwa mazowieckiego oraz powiatu płońskiego w stosunku do omawianej Gminy Płońsk w latach 2020-2024. W tym okresie wartość

omawianego wskaźnika we wszystkich analizowanych jednostkach stale rosła, co świadczy o występowaniu korzystnej koniunktury.

Wśród analizowanych jednostek najwyższą wartością omawianego wskaźnika odznaczał się obszar województwa mazowieckiego, gdzie jego średnia wartość wzrosła z 161 do 194 (+18,3%). Średnia dla gmin powiatu płońskiego wzrosła natomiast z 82 do 94 (+14,6%). Omawiany wskaźnik dla Gminy Płońsk przyjmował w analizowanym okresie wartości powyżej średniej dla gmin powiatu płońskiego, ale poniżej średniej dla regionu Mazowsza. W latach 2020-2024 jego wartość wzrosła z 84 do 102, co oznacza wzrost na poziomie 21,4%. Tym samym Gmina Płońsk odznacza się na tle gmin powiatu oraz województwa wysoką dynamiką rozwoju działalności gospodarczej.

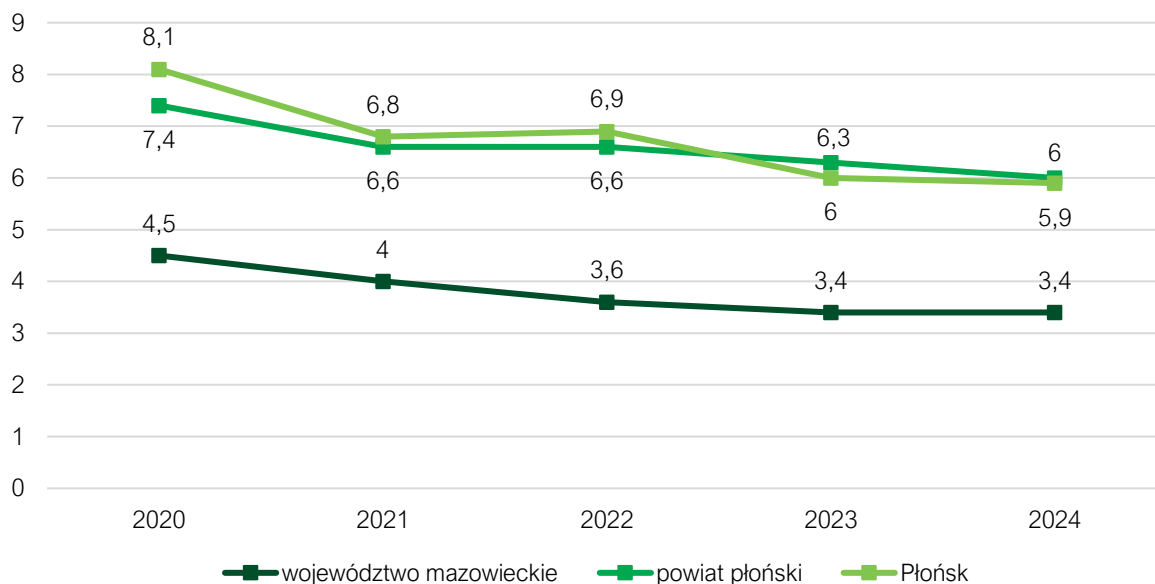
Ryc. 17. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla Gminy Płońsk na tle porównywanych jednostek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Rozwój gospodarczy danej jednostki powiązany jest również z zachodzącymi zmianami na jej rynku pracy. Na jakość życia mieszkańców duży wpływ ma dostęp do stabilnego zatrudnienia i satysfakcjonującej pracy. Poniższa rycina obrazuje tendencje w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w Gminie Płońsk w stosunku do ogólnej liczby ludności w wieku produkcyjnym. Dane te zestawiono w porównywaniu z średnimi wartościami dla powiatu płońskiego oraz województwa mazowieckiego w latach 2020-2024.

W latach 2020-2024 średni poziom stopy bezrobocia w regionie Mazowsza kształtował się na poziomie 3,78. Najwyższy jego poziom odnotowano w 2020 roku, po czym w kolejnych latach stale malał, osiągając w latach 2023-2024 stabilny poziom 3,4%. Na terenie powiatu płońskiego natomiast udział osób bezrobotnych względem ludności w wieku produkcyjnym kształtował się na średnim poziomie 6,58%. Najwyższą jego wartość odnotowano w 2020 roku, po czym w kolejnych latach obserwowany był systematyczny spadek jego wartości. W 2024 roku stopa bezrobocia na terenie powiatu wyniosła 6%. Gmina Płońsk odznacza się na tle analizowanych jednostek wyższego szczebla najwyższym udziałem osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym. W latach 2020-2024 jego średni poziom wynosił 6,74%. Największy udział osób bezrobotnych wystąpił, podobnie jak w wypadku jednostek wyższego szczebla w roku 2020,

w którym wyniósł 8,1%. Stosunkowo wysoki poziom stopy bezrobocia wśród analizowanych jednostek w tym okresie spowodowany był najpewniej trwającą w tym czasie pandemią wirusa SARS-COV-2, w trakcie której w jej początkowej fazie doszło do szczególnie rygorystycznego zamrożenia gospodarki. Od 2023 roku udział osób bezrobotnych w Gminie Płońsk jest niższy niż na terenie powiatu płońskiego, co świadczyć może o wysokiej dynamice poprawy warunków społeczno-gospodarczych w jej obrębie.

Ryc. 18. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Płońsk na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2.2. Infrastruktura i środowisko

Urządzenia sieciowe

Podmiotem odpowiedzialnym za zaopatrywanie mieszkańców Gminy Płońsk w wodę jest Gminny Zakład Komunalny Sp. z o.o., który znajduje się przy ul. Płockiej 33 B w Płońsku. Oprócz obsługi Gminy Płońsk, Gminny Zakład Komunalny obsługuje również miasto Płońsk oraz Gminy: Naruszewo, Baboszewo, Sochocin oraz Joniec. Udziały GZK w 100% należą do Gminy Płońsk. Zaopatrzenie w wodę odbywa się w oparciu o ujęcia wód podziemnych. Na terenie jednostki zlokalizowane są 3 ujęcia wody oraz towarzyszą im stacje uzdatniania wody (Szerominek, Krępica i Cholewy).

Nie zauważa się problemów w zakresie dostępu do sieci wodociągowej oraz jakości dostarczanej wody. Infrastruktura wodociągowa jest stopniowo rozbudowywana w zależności od potrzeb. Aglomeracja Płońsk wyznaczona została na podstawie uchwały nr XXXIX/282/2020 Rady Miejskiej w Płońsku z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Płońsk. Aglomeracja obejmuje następujące miejscowości Gminy Płońsk: Bońki, Szeromin, Szerominek, Skarżyn oraz Arcelin. Równoważna liczba mieszkańców dla aglomeracji była równa 31 932.

Biorąc pod uwagę dane GUS za 2024 rok, dostęp do sieci wodociągowej miało 98,5% mieszkańców Gminy Płońsk. Jest to więcej niż wynosi wskaźnik zwodociągowania powiatu płońskiego (92,5%) oraz województwa mazowieckiego (91,4%). Długość eksploatowanej sieci wodociągowej wynosiła 234,7 km.

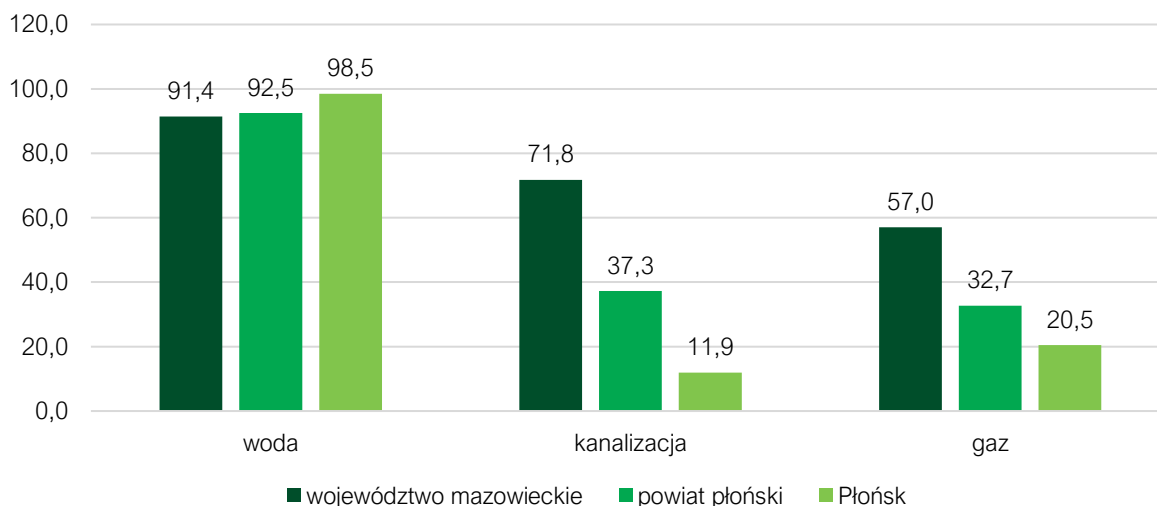
Podmiotem odpowiedzialnym za odprowadzanie ścieków z terenów Gminy jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Płońsku Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Mickiewicza 4 w Płońsku. Dostęp do sieci kanalizacyjnej zgodnie z danymi GUS w 2024 roku miało jedynie 11,9% mieszkańców Gminy Płońsk. W tym czasie średni poziom skanalizowania w powiecie wynosił 37,3%, a w województwie – 71,8%. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Płońsk wynosiła 11,3 km.

Na terenie Gminy Płońsk zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków w miejscowości Poświętne, przy ul. Pułtuskiej 5. Należy jednak zaznaczyć, że zarządza nią PGK w Płońsku. Oczyszczalnia zbudowana w latach 70-tych XX wieku, przeszła gruntowną modernizację w latach 2002-2004, co skutkowało znacznym redukowaniem zawartości związków organicznych i biogenych w oczyszczonych ściekach. Obecnie proces oczyszczania obejmuje etapy mechaniczne i biologiczne, z wykorzystaniem technologii BIWATER, która opiera się na biologicznym strącaniu związków biogenych. Oczyszczone ścieki odprowadzane są do rzeki Płonki, a ich źródłem są dopływy z terenu miasta Płońsk oraz z obszarów Gminy Płońsk i gminy Baboszewo. Wydajność oczyszczalni wynosi 66 600 RLM.

Udział mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej znacznie przewyższa udział osób korzystających z kanalizacji. Oznacza to, że część mieszkańców gromadzi ścieki w zbiornikach bezodpływowych lub przetwarza w przydomowych oczyszczalniach ścieków. Ścieki z obszarów aglomeracji bez systemu kanalizacji zbiorczej trafiają do oczyszczalni za pośrednictwem koncesjonowanych przedsiębiorców, uprawnionych do opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Straż Miejska oraz pracownicy urzędów gmin w Płońsku i Baboszewie kontrolują nieruchomości pod względem częstotliwości opróżniania zbiorników. Podczas kontroli mieszkańcy muszą przedstawić dokumenty potwierdzające odbiór ścieków.

Przez teren Gminy Płońsk przebiega sieć gazowa wysokiego ciśnienia 6,4 MPa - dwa gazociągi DN 500 relacji Rembelszczyzna – Włocławek oraz w miejscowości Siedlin, poprzez zespół zaporowo - upustowy od gazociągu Rembelszczyzna – Włocławek, odgałęzia się przesyłowa sieć gazowa wysokociśnieniowa DN 200 i DN 400 w kierunku Olsztyna

Według danych GUS z 2024 r. dostęp do sieci gazowej miało jedynie 20,5% mieszkańców, co jest niższym wynikiem niż średnie wartości w powiecie oraz województwie. Operatorem tej sieci jest Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Warszawie z jednostką terenową w Płońsku.

Ryc. 19. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Płońsk w 2024 roku na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Głównymi operatorami odpowiedzialnymi za zapewnienie dostępu do Internetu w Gminie są: Orange Polska S. A. oraz LCS Systemy Teleinformatyczne. Na terenie całej Gminy jest dostęp do Internetu szerokopasmowego.

Gospodarka odpadami

Zgodnie z Ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych.

Podmiotem odpowiedzialnym za odbiór i wywóz odpadów komunalnych na terenie Gminy jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Płońsku Sp. z o.o. zlokalizowane przy

ul. Mickiewicza 4. Na terenie Gminy Płońsk znajduje się Składowisko Odpadów w Dalanówku oraz sortownia i kompostownia w miejscowości Poświętne.

Odpady odbierane są z podziałem na 5 frakcji:

- bioodpady,
- papier,
- szkło,
- metale i tworzywa sztuczne,
- odpady komunalne zmieszane.

Odbiór odpadów biodegradowalnych w okresie styczeń-marzec oraz od listopad-grudzień odbywa się raz w miesiącu, natomiast w czasie kwiecień-październik dwa razy w miesiącu. Odpady komunalne zmieszane odbierane są od właścicieli nieruchomości zamieszkałych dwa razy w miesiącu. Natomiast odbiór pozostałych frakcji odpadów realizowany jest raz w miesiącu.

W poniższej tabeli przedstawiono dane liczbowe dotyczące stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy Płońsk. Analizie poddano lata 2023-2024. Wynika z niej, że w analizowanym okresie od 2023 r. do 2024 r. ilość odpadów komunalnych zebranych od mieszkańców stale

rosła. Wynik z 2023 r. w stosunku do 2024 zwiększył się o 522,68 Mg: z 2180,33 do 2703,01 Mg (wzrost o 24%). Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów od 2022 roku zwiększa się. Wskaźnik ilości odpadów przypadających na jednego mieszkańca zwiększył się z 0,28 Mg w 2023 roku do 0,35 Mg w 2024 roku.

Tab. 12. Stan gospodarki odpadami w Gminie Płońsk w latach 2023-2024

	2023	2024
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (os.)	8 068	8 120
Łączna ilość zebranych odpadów komunalnych (Mg), w tym:	2 274,32	2 833,42
<i>zmieszane</i>	1 535,68	1 952,16
<i>segregowane</i>	738,64	881,26
Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów	32%	31%
Ilość zebranych odpadów na mieszkańca	0,28	0,35

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

Na terenie miasta Płońsk przy ul. Żołnierzy Wyklętych zlokalizowany jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), którego właścicielem jest PGK Sp. z o.o. w Płońsku. Punkt czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach 8-18 oraz w soboty w godzinach 8-14. Jest on przeznaczony dla mieszkańców miasta oraz Gminy Płońsk. Przyjmowane są jedynie odpady komunalne pochodzące z gospodarstw domowych. Regulamin usług zatwierdzony przez Urząd Miasta Płońsk i Urząd Gminy Płońsk znajduje się na stronie: www.pgk.plonsk.pl.

Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska

Postępujące zanieczyszczanie środowiska, którego konsekwencją są zmiany klimatyczne, to efekt nadmiernej ingerencji człowieka w środowisko naturalne. Konieczne jest podejmowanie działań mających na celu ograniczenie degradacji środowiska oraz jego stanu. Działania te skoncentrowane są głównie na ochronie jakości powietrza atmosferycznego, zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz stanu gleb.

Ochrona środowiska w Gminie Płońsk realizowana jest zgodnie z następującymi dokumentami:

- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 – nadrzędnym celem programu jest poprawa stanu i ochrona środowiska przy jednoczesnym zapewnieniu rozwoju społeczno-gospodarczego
- Program ograniczenia niskiej emisji dla Gminy Płońsk na lata 2018-2024 – jego celem są zadania naprawcze, których celem jest ograniczenie występowania przekroczeń poziomów dopuszczalnych substancji szkodliwych w powietrzu oraz uzyskanie efektu ekologicznego.
- Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Płońsk na lata 2023-2032 – poprzez jego realizację ma nastąpić oczyszczenie terenów Gminy z azbestu, wyeliminowanie jego negatywnych skutków oraz wprowadzanie działań mających na celu likwidację jego oddziaływań.
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy Płońsk w 2024 roku – głównym zadaniem jest zapobieganie bezdomności zwierząt, opieka nad zwierzętami bezdomnymi, realizacja zadań ustawy o ochronie zwierząt oraz edukacja mieszkańców w zakresie opieki nad zwierzętami. Realizatorami Programu są: Urząd Gminy w Płońsku, Schronisko dla bezdomnych

zwierząt w Nowym Dworze Mazowieckim przy ul. Leśnej 6s prowadzone przez Fundację Przyjaciele Braci Mniejszych, Gabinet Weterynaryjny WOJ-WET lekarz weterynarii Wojciech Krysiwicz, Gabinet Weterynaryjny „JAN-VET” Magdalena i Łukasz Jankowscy s.c., Gospodarstwo Rolne Strachowo 3.

Gmina dofinansowuje usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej, dzięki dotacjom ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Na terenie Gminy wpierane są działania mające na celu ograniczenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery. Zachęca się do skorzystania z programu „Czyste powietrze”, które oferuje bezzwrotne wsparcie finansowe przyznawane przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na wymianę starego pieca, termomodernizację budynków oraz instalację OZE.

Na terenie Gminy Płońsk liczba oraz metoda zasilania źródeł ciepła rejestrowane są w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Jej głównym celem jest poprawa jakości powietrza w wyniku rozpoznania i likwidacji głównej przyczyny zanieczyszczeń (emisji substancji powodujących smog). Dane na dzień 03.10.2023 wykazały, że w obrębie jednostki funkcjonują 1864 kotły na paliwo stałe, 802 zasilane gazem, 213 źródeł ciepła zasilanych energią elektryczną, 5 obiektów zasilanych siecią ciepłą, 81 OZE oraz 642 innych (w tym 28 pieców kaflowych, 103 trzony kuchenne oraz 510 kominków).

Gmina prowadzi termomodernizację budynków użyteczności publicznej. Planuje się inwestycje w tym zakresie dla Szkoły Podstawowej w Lisewie i Siedlinie oraz budynku gminnego w Arcelinie.

Jedno z narzędzi kontroli nad zrównoważonym rozwojem i ochroną środowiska stanowią decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Do najważniejszych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanych w latach 2020-2022 należą:

- Decyzja Wójta Gminy Płońsk znak GK.6220.01.2020 z dnia 03.07.2020 r. pn. "Uruchomienie instalacji do powierzchniowej obróbki metali lub tworzyw sztucznych z zastosowaniem procesów chemicznych lub elektrolitycznych inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 15 w msc. Poczernin, gm. Płońsk na działce o nr. ew. 24/7 i 24/9";
- Decyzja Wójta Gminy Płońsk znak GK.6220.08.2020 z dnia 23.12.2020 r. pn. "Budowa stacji regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego LNG wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce nr 24/7 obręb 0022 Poczernin, jednostka ewidencyjna 142009_2 Płońsk, gmina Płońsk, woj. mazowieckie";
- Decyzja Wójta Gminy Płońsk znak. GK.6220.01.2022 z dnia 09.05.2022 r. pn. "Budowa tymczasowej wytwórni mas bitumicznych na potrzeby budowy drogi ekspresowej S7 na odcinku Płońsk-Czosnów, odcinek od węzła "Siedlin" (bez węzła) do węzła "Załuski" (bez węzła)";
- Decyzja Wójta Gminy Płońsk znak GK.6220.07.2022 z dnia 14.07.2022 r. o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. "Budowa elektrowni fotowoltaicznej PV Płońsk o mocy do 10 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą",

zlokalizowanego na działkach ewidencyjnych nr 125/16, 126/16 obręb Ilino, gmina Płońsk, powiat płoński;

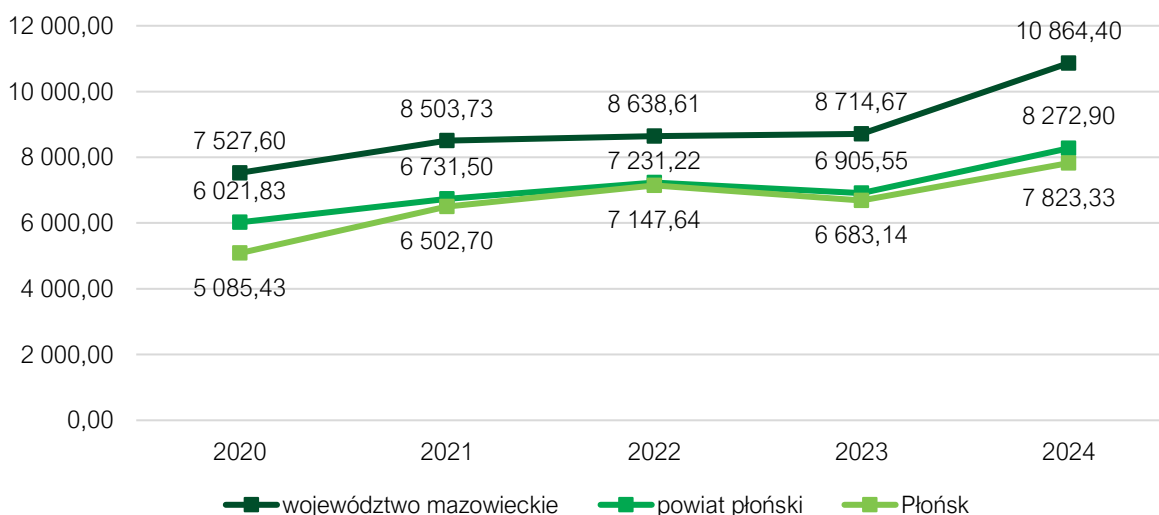
- Decyzja Wójta Gminy Płońsk znak GK.6220.09.2022 z dnia 07.10.2022 r. o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Budowa elektrowni fotowoltaicznej PV Płońsk 2 o mocy do 11 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą”, zlokalizowanego na działkach ewidencyjnych nr 57, 58, 59, 60, 61, 82, 104 obręb Ilino, gmina Płońsk, powiat płoński.

2.3. Stan finansów samorządowych

Wykonanie budżetu

Dochody ogółem budżetu Gminy Płońsk na przestrzeni lat 2019-2024 corocznie ulegały zwiększeniu. W 2019 roku dochód wyniósł ok. 39,2 mln zł, a w 2024 roku było to już ok. 66,2 mln zł. W związku z tym, obserwuje się, że na przestrzeni pięciu lat dochody ogółem zwiększyły się o ok. 27 mln zł, tj. 69%.

Na poniższej rycinie przedstawiono dochody ogółem Gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca na tle średnich dla gmin powiatu płońskiego i województwa mazowieckiego w latach 2020-2024. W całym analizowanym okresie Gminę Płońsk charakteryzowały niższe wartości omawianego wskaźnika względem średnich dla powiatu oraz województwa. Dla gmin regionu Mazowsza przyjął on średnią wartość 8 849,8 zł, a dla powiatu płońskiego – 7 032,6 zł. W Gminie Płońsk natomiast jego średnia wartość kształtowała się na poziomie 2 737,9 zł. Między rokiem 2020, a 2024 wartość omawianego wskaźnika dla Gminy Płońsk wzrosła o 53,8%, co wskazuje na szybką na tle powiatu i województwa dynamikę rozwoju jednostki. W wypadku gmin powiatu płońskiego jego wartość wzrosła o 37,4%, a Regionu Mazowsza – o 44,3%.

Ryc. 20. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Płońsk na tle powiatu i województwa w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

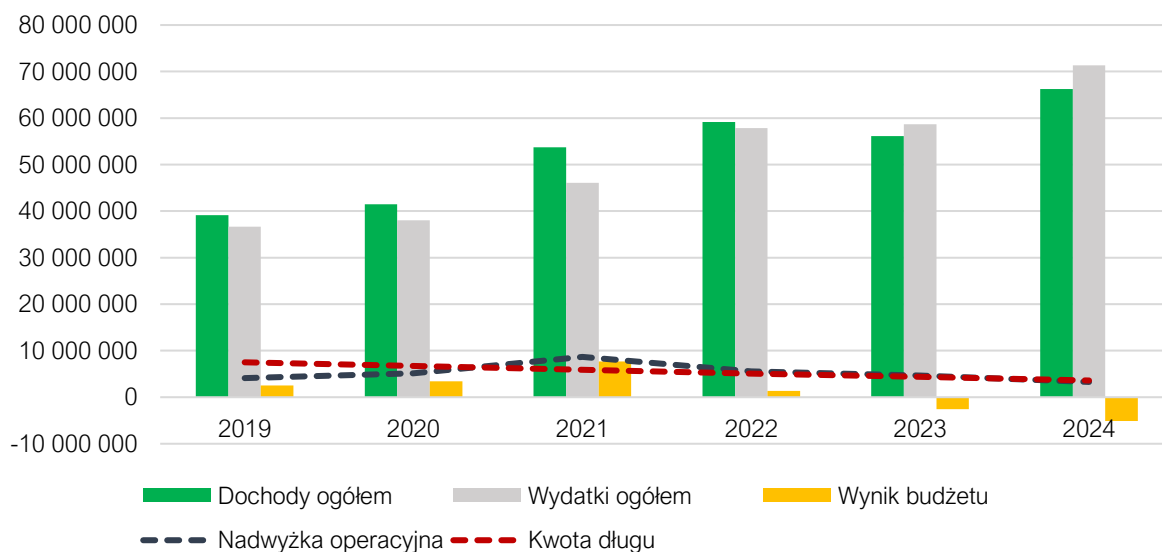
Wśród dochodów budżetowych najwyższy udział stanowią dochody bieżące (średnio 87,3% w latach 2019-2024). W 2019 roku dochody bieżące Gminy Płońsk wyniosły ponad 37,1 mln zł, a w 2024 roku kształtowały się na poziomie ponad 51,8 mln zł. Widoczny wpływ na kształtowanie się dochodów bieżących miał wysoki udział kwot pochodzących z pozostałych dochodów

bieżących, w których zawiera się również podatek od nieruchomości oraz dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące. Najwyższy udział dochodów bieżących w dochodach ogółem odnotowano w 2020 roku, kiedy to wyniosły one 97,8% dochodów ogółem. W kolejnych latach zaobserwowano jednak, że ich udział zmniejszył się na rzecz dochodów majątkowych.

W latach 2019-2024 dochody majątkowe stanowiły średnio 12,7% dochodów ogółem Gminy Płońsk. Na początku badanego okresu kształtowały się one na poziomie 5,1%, a w 2024 roku wyniosły 21,8%. Tym samym odnotowano wzrost dochodów majątkowych o 12,4 mln zł na przestrzeni lat. W analizowanym okresie dochody majątkowe pochodziły przede wszystkim z dotacji i środków przeznaczonych na inwestycje, co świadczy o wysokiej skuteczności Gminy Płońsk w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych na realizację inwestycji.

Wraz ze wzrostem dochodów, zauważalny był również wzrost wydatków ogółem Gminy Płońsk. Na początku badanego okresu wydatki ogółem kształtowały się na poziomie ponad 36,6 mln zł, natomiast w 2024 roku wyniosły już ponad 71,3 mln zł. Zaobserwowano zatem wzrost wydatków ogółem o ponad 34,7 mln zł, co oznacza, że wydatki te, w porównaniu do roku 2019 prawie się podwoiły. W analizowanym okresie wydatki ogółem kształtowane były przede wszystkim przez wydatki bieżące. Należy jednak zaznaczyć, że od 2022 roku systematycznie wzrastały wydatki majątkowe, co związane było z realizacją zadań inwestycyjnych przez Gminę Płońsk.

Poniższy wykres przedstawia wykonanie budżetu Gminy Płońsk w latach 2019-2024. Analizując przedstawione dane, potwierdza się systematyczny wzrost dochodów ogółem i wydatków ogółem badanej jednostki. Należy jednak zaznaczyć, że w latach 2023-2024 stwierdzono wystąpienie deficytu budżetowego – wydatki ogółem przewyższyły wówczas dochody ogółem Gminy Płońsk. Wartość nadwyżki operacyjnej Gminy charakteryzowała się zmiennością na przestrzeni analizowanych lat. W latach 2019-2021 roku wartość nadwyżki operacyjnej wzrastała, a następnie uległa sukcesywnemu spadkowi. Jednocześnie odnotowano spadek zadłużenia Gminy. W 2024 roku wartość długu wyniosła ponad 3,6 mln zł, co oznacza zmniejszenie o 3,9 mln zł w porównaniu z rokiem 2019.

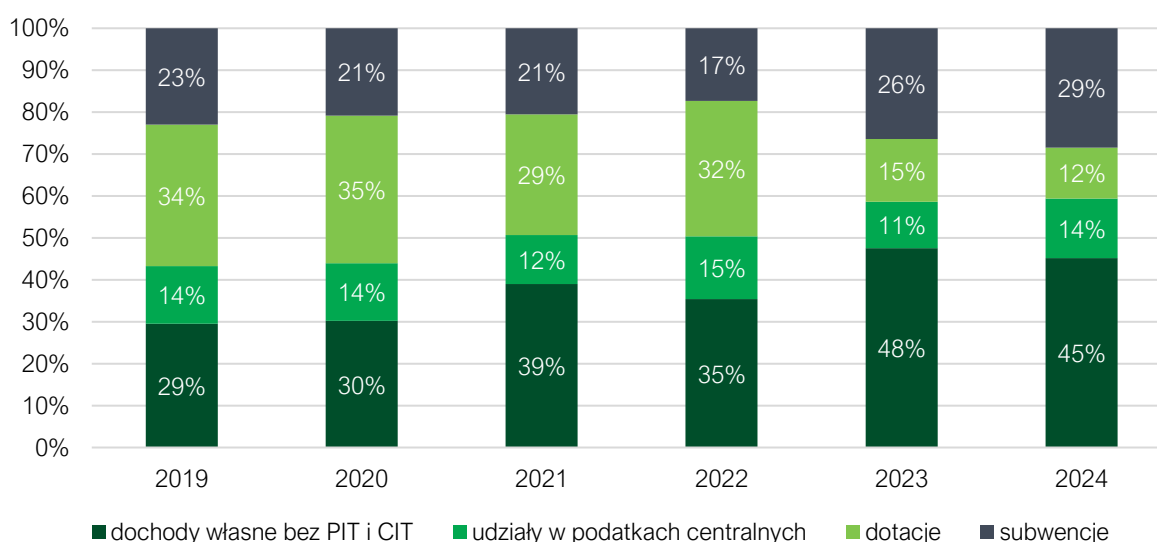
Ryc. 21. Wykonanie budżetu Gminy Płońsk w latach 2019-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Struktura dochodów i wydatków

Na dochody budżetowe jednostek samorządu terytorialnego składają się: dochody własne, udziały w podatku PIT i CIT, subwencja ogólna i dotacje celowe z budżetu państwa. Najważniejszą składową budżetu gminy są dochody własne, obejmujące przede wszystkim wpływy z podatków i opłat lokalnych. Dochody własne są kluczowe dla gminy, bowiem może ona wpływać na ich wysokość, m.in. poprzez określanie stawek podatkowych, wprowadzanie ulg i zwolnień czy umarzanie należności. Dzięki temu jednostka samorządowa może oddziaływać na lokalne podmioty gospodarcze, a tym samym kreować miejscową gospodarkę.

Poniższy wykres przedstawia strukturę dochodów budżetu Gminy Płońsk w latach 2019-2024. Na przestrzeni analizowanych lat najwyższy udział miały dochody własne (bez PIT i CIT) oraz dotacje – łącznie w analizowanym okresie stanowiły one średnio 64% całkowitych dochodów budżetowych. Z kolei subwencje stanowiły średnio 23% dochodów, przy czym najwyższy ich udział odnotowano w 2024 roku (29%). Najmniejszy udział w strukturze dochodów wykazywały natomiast udziały w podatkach centralnych, których średni poziom wyniósł 13%. Taka struktura dochodów wskazuje na stosunkowo zrównoważony model finansowania, oparty na połączeniu dochodów własnych, transferów zewnętrznych oraz subwencji ogólnych.

Ryc. 22. Struktura dochodów Gminy Płońsk w latach 2019-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Wyniki pogłębionej analizy dochodów własnych w budżecie Gminy Płońsk przedstawiono w poniższej tabeli. W latach 2019-2024 najwyższe wpływy podatkowe odnotowano z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (średnio 6,7 mln zł) oraz podatku od nieruchomości (średnio 6,4 mln zł). W 2024 roku wartość podatku PIT w Gminie Płońsk wyniosła ponad 9 mln zł, mimo mimo znacznych zmian w systemie podatkowym w Polsce: m.in. obniżenia stawek podatku dochodowego, wprowadzenia zwolnienia z podatku dochodowego dla osób poniżej 26 roku i innych. Mimo znacznego udziału gruntów rolnych w ogólnej powierzchni Gminy, wpływy z tytułu podatku rolnego w analizowanych latach wynosiły średnio ponad 1,2 mln zł. Pozostałe wpływy z podatków stanowiły kolejno: podatek od czynności cywilnoprawnych, udział w podatku CIT, podatek od środków transportowych, wpływy z opłaty eksploatacyjnej, wpływy z opłaty skarbowej, a najmniejsze dochody pochodziły z podatku od osób fizycznych opłacanego w formie karty podatkowej.

Tab. 13. Dochody podatkowe Gminy Płońsk w latach 2019-2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
PIT	5 240 724,00	5 449 797,00	6 168 664,00	8 601 620,57	5 889 750,00	9 086 258,00
CIT	156 439,50	255 683,13	121 260,28	272 076,66	343 465,00	349 691,00
podatek rolny	931 911,00	1 057 326,27	1 078 017,68	1 120 206,87	1 352 410,11	1 418 198,56
podatek od nieruchomości	5 441 806,32	5 932 317,60	6 147 003,38	6 942 071,38	7 112 126,52	7 205 765,18
podatek leśny	28 443,35	28 508,65	28 118,11	30 571,87	46 931,95	48 301,06
podatek od środków transportowych	148 388,47	184 650,29	186 499,44	174 275,23	236 786,53	197 281,85
podatek od osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej	7 753,76	13 295,41	5 644,25	14 556,01	7 350,30	8 727,44
podatek od czynności cywilnoprawnych	404 508,44	493 903,81	756 466,88	565 243,10	566 379,50	768 322,94
wpływy z opłaty skarbowej	31 752,00	35 995,00	37 655,30	27 862,00	31 950,00	25 747,00
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	70 242,25	247 997,70	179 518,98	105 169,66	62 186,56	135 512,16

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Analizując wydatki Gminy Płońsk w latach 2019-2024, największy średni udział procentowy odnotowano w następujących w działach: oświata i wychowanie (28%), rodzina (17%), transport i łączność (15%) oraz administracja publiczna (12%). W poniższej tabeli przedstawiono średnie wydatki w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej w okresie od 2019 do 2024 roku.

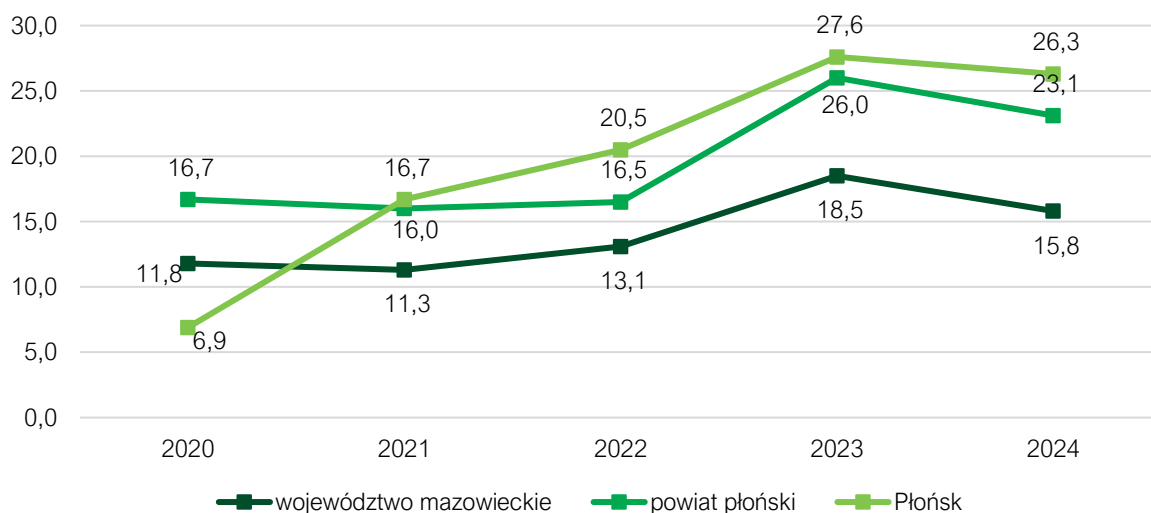
Tab. 14. Wydatki według działów klasyfikacji budżetowej w latach 2019-2024

	DZIAŁ	średnia	udział
010	Rolnictwo i łowiectwo	2 685 316,79	5%
020	Leśnictwo	3 177,66	0%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	118 487,23	0%
600	Transport i łączność	7 632 010,37	15%
630	Turystyka	0,00	0%
700	Gospodarka mieszkaniowa	1 545 750,58	3%
710	Działalność usługowa	220 930,66	0%
720	Informatyka	65 181,47	0%
750	Administracja publiczna	6 211 295,32	12%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	82 159,05	0%
752	Obrona narodowa	114,33	0%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	401 189,58	1%
755	Wymiar sprawiedliwości	0,00	0%
757	Obsługa długu publicznego	248 025,00	0%
758	Różne rozliczenia	70,03	0%
801	Oświata i wychowanie	14 318 756,71	28%
803	Szkolnictwo wyższe	0,00	0%

851	Ochrona zdrowia	115 060,85	0%
852	Pomoc społeczna	1 642 113,52	3%
853	Pozostałe zadania w zakresie pomocy społecznej	1 050 948,87	2%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	281 692,09	1%
855	Rodzina	8 670 575,32	17%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 466 311,85	9%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	695 921,75	1%
926	Kultura fizyczna i sport	978 022,92	2%
SUMA:		51 433 111,93	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Na poniższej rycinie przedstawiono udział wydatków inwestycyjnych w ogólnych wydatkach Gminy Płońsk na tle średnich wartości gmin powiatu płońskiego i województwa mazowieckiego w latach 2020-2024. Na podstawie przeprowadzonej analizy zauważa się, w analizowanym okresie udział nakładów inwestycyjnych systematycznie wzrastał, przy czym największy udział obserwowany był w 2023 r. (27,6% wydatków ogółem). Następnie nakłady inwestycyjne spadły do 26,3% w 2024 r., będąc przy tym wciąż większe w porównaniu do powiatu (23,1%), jak również województwa (15,8%). Szczegółowy rozkład wskaźnika w latach 2020-2024 przedstawia poniższy wykres.

Ryc. 23. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Płońsk na tle powiatu i województwa w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

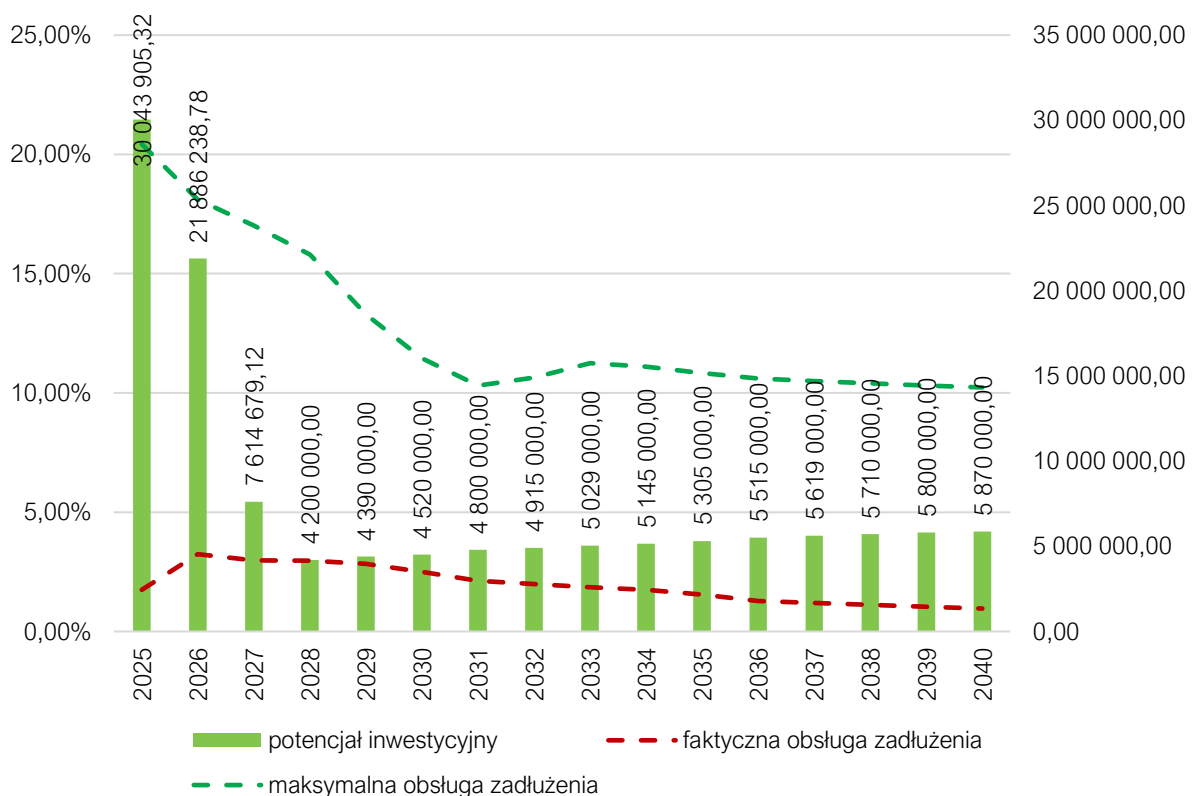
Inwestycje publiczne na terenie jednostki podnoszą jakości życia mieszkańców, a także poprawiają warunki dla rozwoju Gminy czy też budują przyjazny wizerunek obszaru dla każdego z jego użytkowników.

Potencjał inwestycyjny

Wykres poniżej przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Płońsk na lata 2025-2040 według Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Płońsk na lata 2025-2040. Pozwala on na ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy w przyszłości. Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego,

maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Jak wynika z wykresu, obecny kształt wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań.

Wykres przedstawia również potencjał inwestycyjny, rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2025-2040. Z przeprowadzonej analizy wynika, że w okresie przedstawionym na rycinie, zsumowany potencjał inwestycyjny Gminy Płońsk wyniesie ponad 126 mln zł. Należy mieć jednak na uwadze, że WPF najbardziej precyzyjnie odnosi się do roku bieżącego i przyszłego. Prognoza na kolejne lata wyznaczana jest na podstawie trendów makroekonomicznych, które w obecnej sytuacji gospodarczej często ulegają zmianie, dlatego potencjał inwestycyjny przedstawia szacunkowe wartości.

Ryc. 24. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Płońsk na lata 2025-2040

Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały Nr XXI/140/2025 Rady Gminy Płońsk z dnia 29 października 2025 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Płońsk.

Zewnętrzne źródła finansowania

Według listy projektów realizowanych z Funduszy Europejskich w Polsce w perspektywach 2014-2020 oraz 2021-2027 udostępnionych na oficjalnej stronie Funduszy Europejskich Gmina Płońsk pozyskała dofinansowanie na następujące projekty:

- Wymiana czynnika grzewczego w ramach lokalnych źródeł ciepła wraz z termomodernizacją budynków w gminie Płońsk
Wartość projektu: 2 562 995,48 zł
Wartość unijnego dofinansowania: 1 356 452,10 zł
- Naukowy Zawrót Głowy

Wartość projektu: 1 410 336,00 zł

Wartość unijnego dofinansowania: 1 128 268,80 zł

- Gmina Płońsk rozwija edukację przedszkolną
Wartość projektu: 636 937,50 zł
Wartość unijnego dofinansowania: 509 547,50 zł
- Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach Michalinek i Poczernin, gmina Płońsk
Wartość projektu: 3 614 981,53 zł
Wartość unijnego dofinansowania: 3 062 279,28 zł
- Zakup nowego ciężkiego samochodu ratowniczo - gaśniczego wraz z pełnym wyposażeniem dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Siedlinie przez Gminę Płońsk w celu zarządzania klęskami i katastrofami
Wartość projektu: 1 881 332,97 zł
Wartość unijnego dofinansowania: 1 582 368,46 zł
- Włączający Płońsk - razem ku lepszej edukacji!
Wartość projektu: 959 756,25 zł
Wartość unijnego dofinansowania: 815 792,81 zł
- Budowa dużego zbiornika retencyjnego w miejscowości Szerominek
Wartość projektu: 9 153 359,98 zł
Wartość unijnego dofinansowania: 7 610 355,98 zł
- Rozbudowa wraz z przebudową istniejącej infrastruktury dydaktycznej - Szkoła Podstawowa w Siedlinie
Wartość projektu: 18 568 654,38 zł
Wartość unijnego dofinansowania: 6 998 629,27 zł.

Gmina Płońsk uzyskała pozyskała dofinansowanie do następujących projektów z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych:

I edycja:

- Przebudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Szerominek, gm. Płońsk.
Wartość zadania: 3 059 000,00 zł
Wartość dofinansowania: 2 762 334,00 zł
Poziom dofinansowania: 95,00%
- Przebudowa drogi gminnej nr 300722W w m. Skarżyn i Cholewy, gm. Płońsk.
Wartość wniosku: 1 520 317,88 zł
Wartość dofinansowania: 1 444 301,99 zł
Poziom dofinansowania: 95,00%
- Przebudowa dróg gminnych nr 300711W i 300793W w miejscowości Kownaty, gm. Płońsk.
Wartość wniosku: 1 727 272,72 zł
Wartość dofinansowania: 1 640 909,08 zł
Poziom dofinansowania: 95,00%

II edycja:

- Budowa, rozbudowa, przebudowa i remont sieci dróg na terenie gminy Płońsk.
Wartość zadania: 7 161 233,00 zł
Wartość dofinansowania: 4 750 000,00 zł

III edycja PGR:

- Przebudowa dróg gminnych nr 301873W i 301874W w miejscowości Skarżyn, gmina Płońsk.
Wartość zadania: 2 229 442,96 zł
Wartość dofinansowania: 1 944 751,81 zł

RPOZ edycja:

- Remont kapliczek przydrożnych w miejscowościach: Brody, Ćwiklin, Poświętne, Słoszewo, Wroninko.
Wartość wniosku: 103 320,00 zł
Wartość dofinansowania: 101 253,60 zł

VI edycja PGR:

- Przebudowa drogi wewnętrznej na dz. nr ewid. 29/67 w miejscowości Poświętne, gm. Płońsk.
Wartość wniosku: 1 626 448,47 zł
Wartość dofinansowania: 1 593 919,50 zł

VIII edycja:

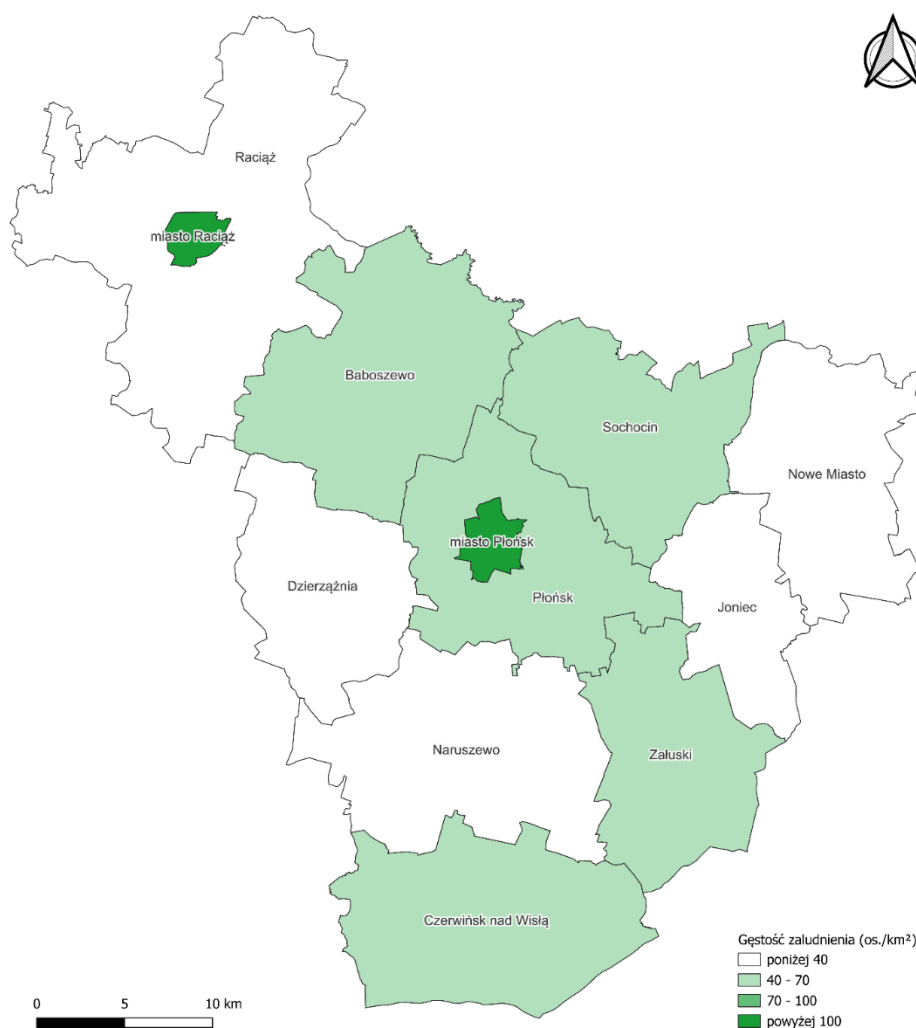
- Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Lisewie i budynku gminnego w Arcelinie, gm. Płońsk
Wartość zadania: 7 900 000,00 zł
Wartość dofinansowania: 7 110 000,00 zł.

CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY

3.1. Demografia

Analiza demograficzna Gminy Płońsk przeprowadzona została na podstawie danych pozyskanych z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, które mogą różnić się od danych gminnej ewidencji ludności ze względu na stosowanie innej metodyki obliczeń. W GUS bilanse liczby i struktury ludności w jednostkach administracyjnych opracowane są w oparciu o wyniki Narodowych Spisów Powszechnych z uwzględnieniem zmian spowodowanych ruchem naturalnym (urodzeniami i zgonami), migracjami ludności (na pobyt stały i czasowy) oraz przemieszczeniami związanymi ze zmianami administracyjnymi.

Według danych GUS Gminę Płońsk w 2024 r. zamieszkiwało 8 471 osób, co stanowiło 10% ludności powiatu płońskiego. W przeliczeniu na 1 km² gęstość zaludnienia wynosiła 67 os./km². Poniższa mapa przedstawia przestrzenną koncentrację ludności w powiecie płońskim. Najwyższą gęstość zaludnienia w powiecie odznaczało się miasto Płońsk, będące siedzibą powiatu (1 843 os./km²), natomiast najniższą – gmina Raciąż (31,8 os./km²). Wartość wskaźnika dla powiatu wynosiła 61 os./km², z czego wynika, że gęstość zaludnienia Gminy Płońsk była powyżej średniej dla powiatu.

Ryc. 25. Gęstość zaludnienia w powiecie płońskim w 2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

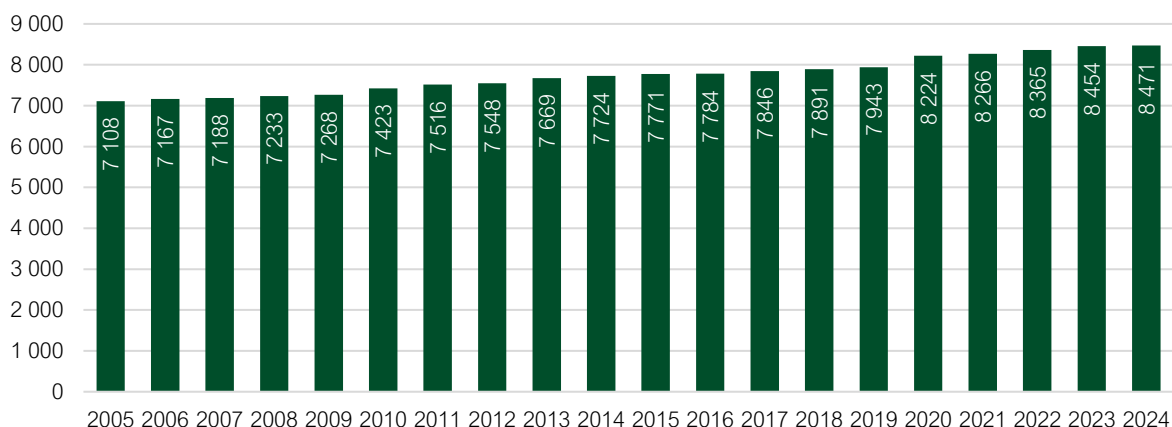
W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące zmiany liczby wraz z dynamiką ludności w gminach powiatu płońskiego oraz województwa mazowieckiego. Na przestrzeni lat 2020-2024 średnia dynamika większości gmin oraz średnia dla całego powiat wynosiła poniżej 100%, co świadczy o ich powolnym wyludnianiu i niekorzystnej sytuacji demograficznej. Wyjątek stanowiły dwie gminy; analizowana Gmina Płońsk (100,7%) oraz Gmina Joniec (100,8%). Pośród analizowanych jednostek terytorialnych Gmina Płońsk posiadała najwyższy wynik. Wartość dla województwa mazowieckiego była niższa o 0,7 punktu procentowego. Najniższą średnią dynamiką, wynoszącą 98,6% odznaczało się miście Raciąż.

Tab. 15. Zmiany liczby ludności w Gminie Płońsk na tle innych gmin powiatu płońskiego oraz województwa mazowieckiego w latach 2020-2024

JST	2020	2021	2022	2023	2024	udział w 2024 r.	średnia dynamika
województwo mazowieckie	5 517 616	5 512 794	5 510 612	5 510 527	5 508 322	-	100,0%
powiat płoński	85 427	84 796	84 387	84 006	83 436	100%	99,4%
m. Płońsk	21 840	21 733	21 591	21 530	21 381	26%	99,5%
m. Raciąż	4 163	4 069	3 994	3 966	3 932	5%	98,6%
Baboszewo	7 588	7 512	7 448	7 414	7 346	9%	99,2%
Czerwińsk nad Wisłą	7 332	7 228	7 185	7 144	7 067	8%	99,1%
Dzierżążnia	3 449	3 404	3 367	3 346	3 330	4%	99,1%
Joniec	2 714	2 733	2 757	2 781	2 800	3%	100,8%
Naruszewo	6 116	6 041	5 984	5 876	5 839	7%	98,8%
Nowe Miasto	4 595	4 579	4 558	4 547	4 548	5%	99,7%
Płońsk	8 224	8 266	8 365	8 454	8 471	10%	100,7%
Raciąż	8 071	7 976	7 926	7 837	7 714	9%	98,9%
Sochocin	5 737	5 709	5 689	5 617	5 558	7%	99,2%
Załużki	5 598	5 546	5 523	5 494	5 450	7%	99,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując dłuższą, dostrzega się stały, systematyczny wzrost liczby ludności na terenie Gminy Płońsk. W 2005 roku Gminę zamieszkiwało 7 108 osób, a w 2024 roku było to już 8 471 osób. Na przestrzeni przedstawionych lat nastąpił wzrost o przeszło 19%.

Ryc. 26. Liczba ludności w Gminie Płońsk w latach 2005-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zachodzące w granicach jednostki procesy demograficzne uzależnione są w dużej mierze od przyrostu naturalnego oraz salda migracji. Jak wynika z danych przedstawionych w poniższej tabeli, wskaźnik przyrostu naturalnego w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w województwie mazowieckim w 2024 roku wynosił -2,78. Również ujemny przyrost naturalny odnotowano w przypadku powiatu płońskiego (-5,58). W tym czasie w jednostkach w jego obrębie omawiany wskaźnik przyjmował wartości w przedziale od -9,15 (Gmina Sochocin) do -0,9 (Gmina Dzierżążnia). Dla Gminy Płońsk natomiast omawiany wskaźnik przybrał wartość -3,9. Tym samym poziom przyrostu naturalnego w niej jest powyżej średniej dla powiatu płońskiego, ale niższy niż średnia dla regionu Mazowsza.

Tab. 16. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Płońsk na tle powiatu płońskiego, województwa mazowieckiego w latach 2020-2024

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2024 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2020 r.	2024 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2020 r.
województwo mazowieckie	-2,78	-0,21	2,50	0,08
powiat płoński	-5,58	-0,38	-1,00	-0,13
m. Płońsk	-3,59	-0,11	-2,50	0,05
m. Raciąż	-7,08	-1,11	-2,50	-0,15
Baboszewo	-5,43	-0,18	-4,50	-0,88
Czerwińsk nad Wisłą	-6,60	-0,53	-3,00	-0,25
Dzierżążnia	-0,90	1,15	-3,00	1,20
Joniec	-9,32	-0,51	17,60	0,85
Naruszewo	-5,13	-0,42	-1,70	-0,10
Nowe Miasto	-4,39	1,04	3,70	-0,83
Płońsk	-3,90	-0,95	5,60	-0,78
Raciąż	-9,78	-1,03	-7,20	-1,35
Sochocin	-9,15	-1,33	0,00	1,73
Załużki	-6,59	-0,22	-0,50	-0,13

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W tabeli przedstawiono również średnią zmianę wskaźnika przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców w latach 2020-2024, co również ukazuje negatywne zjawisko związane ze zmniejszeniem przyrostu naturalnego w granicach wszystkich analizowanych jednostek. W województwie mazowieckim średnioroczna zmiana wskaźnika wynosiła -0,21, co oznacza, że w analizowanym okresie co roku wartość wskaźnika ulegała zmniejszeniu o średnio 0,21. Pogorszenie sytuacji zaobserwowano również w przypadku powiatu płońskiego (-0,38). Wartości w gminach oscylowały w przedziale od -1,33 (Gmina Sochocin) do 1,15 (Gmina Dzierżążnia). W Gminie Płońsk natomiast średnioroczna zmiana wskaźnika wyniosła w tym okresie -0,95.

Kolejne zaprezentowane w tabeli wartości przedstawiają wpływ na liczbę mieszkańców salda migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Wartość wskaźnika Gminy Płońsk wynosiła 5,6, co świadczy o tym, że więcej osób sprowadziło się na teren jednostki niż się wyprowadziło. W przypadku średniej dla województwa również odnotowano napływ ludności, natomiast analizując dane dla powiatu, zauważa się odpływ mieszkańców. Najniższy wynik wskaźnika salda migracji na 1000 mieszkańców dotyczy Gminy Raciąż, a najwyższy – Gminy Joniec.

Średnioroczna zmiana wartości wskaźnika salda migracji w okresie 2020-2024 w regionie Mazowsza kształtowała się na poziomie 0,08. W tym czasie jego wartość dla powiatu płońskiego zmniejszała się o średnio 0,13 rocznie. Jego średnioroczna zmiana w Gminie Płońsk wyniosła w owym czasie -0,78, co oznacza, że na tle powiatu doszło w tym przypadku do dość znacznego obniżenia dynamiki migracji.

Analizując wskaźniki demograficzne dla Powiatu Płońskiego obserwuje się postępujący proces starzenia się społeczeństwa. W Gminie Płońsk udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym w 2020 roku wynosił 20,5%, a w 2024 roku było to już 22,8%. Zatem dynamika wzrostu wskaźnika wynosiła 111% na przestrzeni 4 lat. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Płońsk jest niższy niż średnia dla powiatu oraz województwa. Dynamika zmian województwa była nieznacznie niższa od Gminy i wynosiła 109%. Natomiast zmiany na terenie powiatu płońskiego postępowały szybciej (114%). Wzrost wartości omawianego wskaźnika niesie za sobą negatywne skutki gospodarcze. Konsekwencją jest obciążenie systemu finansów publicznych poprzez potrzebę zapewnienia mieszkańcom dostępności do placówek opiekuńczych i zdrowotnych oraz wzrost kosztów usług społecznych i opieki zdrowotnej. Grozi to również brakiem zastępowalności pokoleń na rynku pracy (więcej osób przechodzi na emeryturę niż wkracza na rynek pracy) oraz postępującym spadkiem dochodów z tytułu udziału w PIT. Warto jednak mieć na uwadze, że seniorzy coraz częściej angażują się w życie społeczne i kulturalne, co wiąże się z potrzebą dostosowania usług i przestrzeni publicznych do tej grupy wiekowej.

Istotnym wskaźnikiem demograficznym jest również udział ludności w tzw. wieku kreatywnym – tzn. ludności w przedziale 25-34 lat, w stosunku do ludności ogółem. Najczęściej w tym wieku podejmowane są decyzje odnośnie stałego miejsca zamieszkania i w wielu przypadkach założenia rodziny, co sprawia, że osoby te stanowią główną siłę napędową rozwoju ekonomicznego jednostki. W analizowanym okresie w Gminie Płońsk doszło do spadku udziału ludności w wieku kreatywnym w ogólnej liczbie ludności z 12,96% do 12,38%, w wyniku czego wskaźnik dynamiki przyjął wartość 96%. Należy jednak podkreślić, że badania jednostka odznacza się niższym poziomem dynamiki omawianego trendu na tle powiatu płońskiego (91%) oraz regionu Mazowsza (88%).

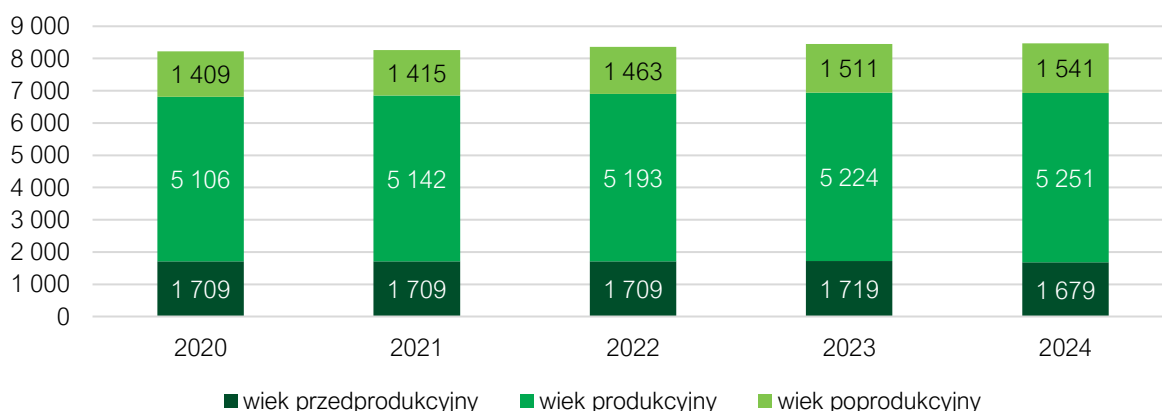
Tab. 17. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Płońsk w 2020 i 2024 roku na tle innych porównywanych jednostek

JST	mieszkańcy w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem (%)			ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym (%)		
	2020	2024	dynamika	2020	2024	dynamika
województwo mazowieckie	14,09	12,38	88%	27,60	30,20	109%
powiat płoński	12,77	11,63	91%	27,70	31,70	114%
Płońsk	12,96	12,38	96%	20,50	22,80	111%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Poniższy wykres przedstawia liczebność poszczególnych ekonomicznych grup wieku Gminy Płońsk w latach 2020-2024. W analizowanym okresie doszło do wzrostu liczebności osób w wieku produkcyjnym z 5 106 do 5 251 osób (wzrost o 3%). W tym czasie znaczną stabilnością cechowała się grupa osób w wieku przedprodukcyjnym. W latach 2020-2022 ich liczba utrzymywała się na stałym poziomie 1 709 osób. Dopiero w 2023 roku doszło do jej wzrostu do 1 719 osób, po czym w 2024 roku zmniejszyła się do 1 679. Tym samym w latach 2020-2024 liczebność osób w wieku przedprodukcyjnym uległa zmniejszeniu o 2%. Doszło natomiast do

wzrostu liczebności grupy osób w wieku poprodukcyjnym. Na początku analizowanego okresu Gminę Płońsk zamieszkiwało 1 409 przedstawicieli tej grupy, a w 2024 roku – 1 541 (wzrost o 9%).

Ryc. 27. Struktura ludności w Gminie Płońsk w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.2. Kapitał społeczny

Przedszkola i żłobki

Na terenie Gminy Płońsk nie funkcjonują placówki świadczące opiekę nad dziećmi do lat 3. Natomiast najbliższe żłobki znajdują się na terenie miasta Płońsk.

Opiekę przedszkolną w obrębie Gminy zapewniają 2 oddziały przedszkolne, znajdujące się w publicznych szkołach podstawowych oraz 2 przedszkola niepubliczne. Oddziały przedszkolne w Siedlinie i Lisewie oraz Oddział Przedszkolny w Niepublicznej Szkole "Żywioły" w Szerominku czynne są przez 8 godzin w godzinach 7:30-15:30. Z kolei Przedszkole Integracyjne "AKADEMIA ABCD" w Szerominku otwarte jest przez 11 godzin dziennie, co ma znaczenie dla rodziców pracujących w wymiarze całego etatu. Wielkość grup w placówkach oscyluje w przedziale 8-17 dzieci. Najwięcej grup (6) mieści się w niepublicznym przedszkolu integracyjnym, a liczba uczęszczających do niego dzieci wynosi 86. W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące wszystkich placówek wychowania przedszkolnego znajdujących się na terenie Gminy Płońsk.

Tab. 18. Przedszkola na terenie Gminy Płońsk

Nazwa przedszkola	Liczba dzieci	Liczba grup	Średnia wielkość grupy	Godziny otwarcia
Przedszkola publiczne				
Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Kard. S. Wyszyńskiego w Siedlinie	31	2	16	7.30-15.30
Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Lisewie	50	3	17	7.30-15.30
Przedszkola niepubliczne				
Przedszkole Integracyjne "AKADEMIA ABCD" w Szerominku	86	6	14	6.30-17.30
Oddział Przedszkolny w Niepublicznej Szkole "Żywioły" w Szerominku	22	2	11	7.30-15.30

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Tabela poniżej przedstawia informacje na temat funkcjonowania opieki przedszkolnej na terenie Gminy Płońsk. Liczba dzieci korzystających z usług przedszkoli na terenie innych Gmin jest stosunkowo duża w porównaniu do dzieci z innych Gmin korzystających z placówek na terenie analizowanej jednostki. Z roku na rok liczby te zwiększają się. Dla porównania w 2018 roku 95 dzieci zamieszkujących Gminę Płońsk uczęszczało do przedszkoli innych Gmin, a w 2022 roku było ich już 153. W odwrotnej sytuacji było 36 osób w 2018 roku, a 68 w 2022 roku. Gmina refunduje koszty pobytu dziecka mieszkającego na jej terenie, jeśli uczęszcza do placówki prowadzonej przez inną Gminę. W 2022 roku Gmina Płońsk przekazała fundusze do m.in. następujących gmin: miasto Płońsk, miasto Raciąż, Sochocin, Baboszewo oraz Żaluski.

Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym wzrasta rok do roku od 311,32 zł w 2018 roku do 977,15 zł w 2022 roku. Zgodnie z ustawą Prawo oświatowe Gmina Płońsk udziela również dotację placówkom niepublicznym na niepełnosprawnych wychowanków. Wysokość miesięcznej dotacji na 1 dziecko w przedszkolu niepublicznym również co roku wzrasta od 450,48 zł w 2018 roku do 1 094,74 zł w 2022 roku.

Tab. 19. Funkcjonowanie placówek przedszkolnych w Gminie Płońsk

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba dzieci z terenu gminy w przedszkolach na terenie innych gmin (os.)	95	99	108	139	153
Liczba dzieci z terenu innych gmin w przedszkolach na terenie gminy (os.)	36	39	41	44	68
Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym (zł)	311,32	409,07	676,52	972,70	977,15
Wysokość miesięcznej dotacji na 1 dziecko w przedszkolu niepublicznym (zł)	450,48	370,45	386,99	844,52	1 094,74

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Płońsku.

Szkoły

Jednym z kluczowych zadań własnych Gmin jest prowadzenie edukacji na poziomie szkół podstawowych, ponieważ w dłuższej perspektywie czasu mają przez to wpływ na rozwój jednostki samorządowej. Wykształcona młodzież stanowi główny czynnik napędowy gospodarki, a wysoka jakość edukacji na poziomie podstawowym jest jednym z czynników decydujących o atrakcyjności gminy jako miejsca zamieszkania. Gmina Płońsk jest organem prowadzącym 2 szkoły podstawowych:

- Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Siedlinie,
- Szkoła Podstawowa w Lisewie.

Pierwsza z wymienionych szkół jest większa pod względem liczby uczniów oraz prowadzonych oddziałów. Do Szkoły Podstawowej w Siedlinie w roku szkolnym 2024/2025 uczęszczało 144 uczniów, do 9 oddziałów (średnia wielkość oddziału wynosiła 16 osób). Natomiast do Szkoły Podstawowej w Lisewie uczęszczało 123 uczniów w 8 oddziałach o średniej wielkości 15 osób. Liczba etatów nauczycieli różniła się jedynie o 1. W obu szkołach nie prowadzi się zmianowego systemu pracy.

Tab. 20. Szkoły podstawowe na terenie Gminy Płońsk w roku szkolnym 2024/2025

Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia wielkość oddziału	Liczba etatów nauczycieli	Zmianowy system pracy
Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Siedlinie	144	9	16	30	nie
Szkoła Podstawowa w Lisewie	123	8	15	29	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Poniżej w formie tabelarycznej przedstawiono stan bazy dydaktycznej szkół na terenie Gminy Płońsk. W obu szkołach znajdują się pracownie językowe. Uczniowie mają dostęp do świetlic szkolnych oraz gabinetów pielęgniarstwa. Obiektami sportowymi są sale gimnastyczne w dobrym stanie. W żadnej ze szkół nie funkcjonują profilowane klasy, monitoring szkolny oraz nie ma szafki dla każdego ucznia. Przy szkołach znajdują się parkingi przeznaczone dla kadry oraz rodziców dzieci uczęszczających do placówki. W Szkole Podstawowej w Siedlinie znajduje się 19 klas lekcyjnych. Uczniowie mają możliwość skorzystania z 77 komputerów (2,4 ucznia na 1 komputer) oraz dostępnych jest 11 projektorów multimedialnych. Szkoła Podstawowa w Lisewie dysponuje 13 salami lekcyjnymi. Uczniowie mają dostęp do 65 komputerów (1,9 ucznia na 1 komputer) oraz 12 projektorów multimedialnych.

Tab. 21. Stan bazy dydaktycznej w Szkołach Podstawowych w Gminie Płońsk

Nazwa szkoły:	Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Siedlinie	Szkoła Podstawowa w Lisewie
Liczba sal lekcyjnych (szt.)	19	13
Rodzaj i stan obiektów sportowych / sal gimnastycznych	sala gimnastyczna – dobry	sala gimnastyczna – dobry
Pracownie językowe	tak	tak
Klasy dwujęzyczne / sportowe / integracyjne	nie	nie
Komputery do użytku uczniów (szt.)	77	65
Projektory multimedialne (szt.)	11	12
Kamery - monitoring szkolny	nie	nie
Szafki dla każdego ucznia	nie	nie
Świetlice	tak	tak
Parkingi dla kadry / rodziców	tak	tak
Gabinet pielęgniarstwa / stomatologiczny	tak	tak

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Poniższa tabela przedstawia liczbę uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy Płońsk w zestawieniu z liczbą dzieci zamieszkującą teren Gminy, ale dojeżdżającą do szkół poza jej granicami na przestrzeni lat 2018-2022. W liczbie uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy obserwuje się spadek liczby uczniów. Od 2020 roku ponad 50% dzieci uczęszcza do szkół w gminach różnych od swojego miejsca zamieszkania. W 2022 roku liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy w porównaniu do 2018 roku spadła o 117 osób, natomiast do placówek poza obszarem analizowanej jednostki wartość ta wzrosła o 109.

Należy mieć na uwadze, że przemieszczanie się dzieci do szkół poza granice Gminy oznacza utratę dużej części subwencji oświatowej. Stanowi ona ważne źródło finansowania działalności szkół. Konsekwencją tego zmniejszenia może być niewystarczająca ilość środków na rozwijanie infrastruktury szkolnej, polepszenie warunków nauki, które prowadzą do podnoszenia jakości edukacji.

Tab. 22. Liczba uczniów zamieszkujących Gminę Płońsk uczęszczająca do szkół na terenie Gminy oraz liczba uczniów z terenu Gminy uczęszczająca do szkół na terenie innych gmin

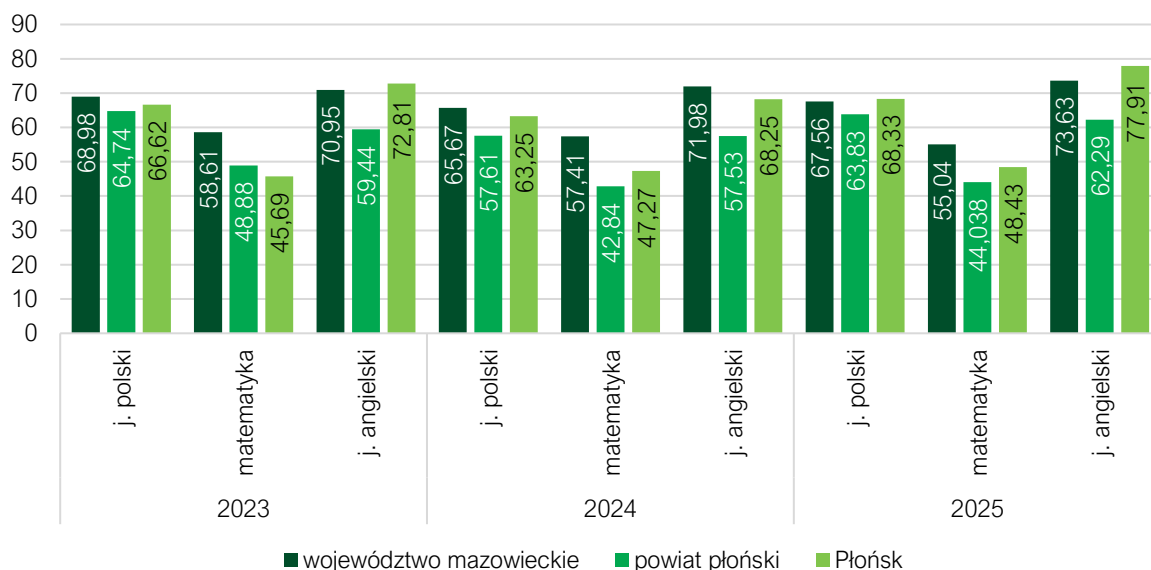
	2018	2019	2020	2021	2022
Łączna liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie gminy wraz z klasami "0" (os.)	484	405	377	370	367
Liczba uczniów z terenu gminy, uczęszczających do szkół na terenie innych gmin (os.)	296	382	410	405	405

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Najczęstszymi formami weryfikacji postępów edukacyjnych oraz osiągnięć uczniów są testy wewnętrzne, egzaminy zewnętrzne oraz konkursy przedmiotowe. Wyniki egzaminów ósmoklasisty mogą stanowić narzędzie do porównywania poziomu nauczania między różnymi placówkami na terenie różnych gmin, powiatów oraz województw. Warto zauważyć, że na terenie Gminy Płońsk oprócz dwóch szkół podstawowych prowadzonych przez jednostkę samorządową, funkcjonuje również Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Żywioły”. Jej organem prowadzącym jest stowarzyszenie „Integritas”. W roku szkolnym 2024/2025 zajęcia odbywały się w klasach liczących średnio 12 osób, gdzie realizuje się program edukacyjny poszerzony w stosunku do standardowej podstawy programowej Ministerstwa Edukacji Narodowej. Każdego dnia uczniowie uczestniczą w zajęciach z języka angielskiego, przygotowując się dodatkowo od trzeciej klasy do egzaminu Cambridge. Wprowadzenie drugiego języka następuje od pierwszej klasy. Zajęcia z wychowania fizycznego odbywają się w wydłużonym czasie. Dodatkowo, uczniowie mają dostęp do bezpłatnych zajęć dodatkowych, które umożliwiają rozwijanie pasji i talentów.

W placówce edukacyjnej stosuje się metody wspierające samodzielność i odpowiedzialność uczniów. W ramach wsparcia indywidualnego, uczniowie korzystają z pomocy tutora, który pomaga im rozwijać się, koncentrując się na ich mocnych stronach. Wszystkie te elementy tworzą kompleksowe środowisko edukacyjne, sprzyjające pełnemu rozwojowi uczniów.

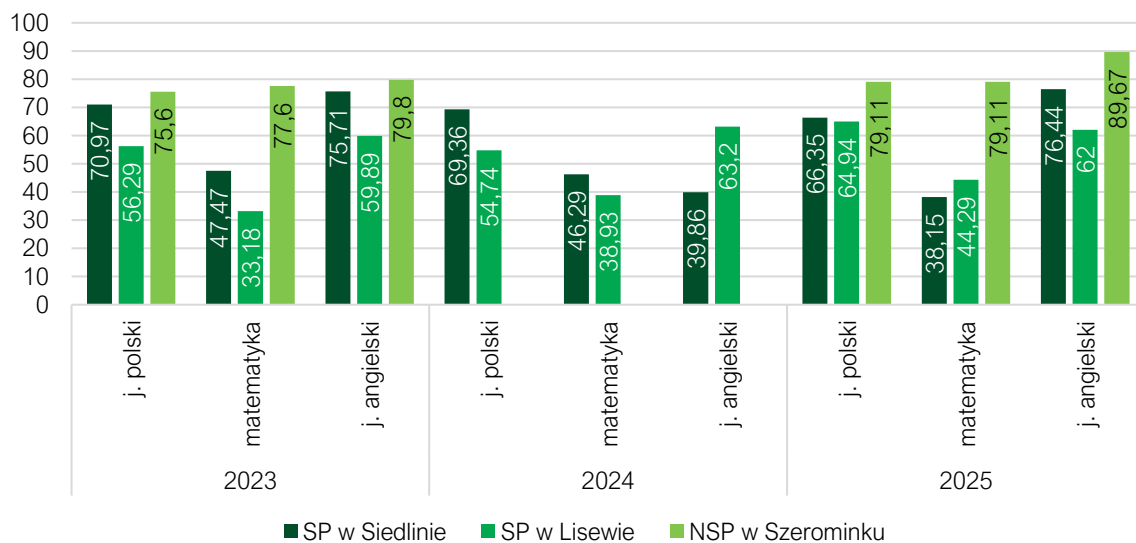
Analizując średnie wyniki egzaminów uczniów Gminy Płońsk w latach 2023-2025 można zauważyć, że przedmiotem sprawiającym uczniom największe trudności jest matematyka. Najwyższe wyniki natomiast osiągnęto z egzaminu z języka angielskiego. Warto podkreślić, że w analizowanym okresie dostrzega się stabilny wzrost średnich wyników z egzaminu z matematyki, co świadczyć może o stałym wzroście poziomu nauczania tego przedmiotu w Gminie. Należy zwrócić uwagę, że w większości wypadków w analizowanym okresie uczniowie z Gminy Płońsk statystycznie lepiej radzili sobie z poszczególnymi egzaminami na tle uczniów z terenu powiatu płońskiego.

Ryc. 28. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Płońsk w latach 2023-2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE.

Analiza wyników z egzaminu ósmoklasisty w Gminie Płońsk w 2025 roku wskazuje, że najwyższym poziomem nauczania odznaczała się Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Żywiół” w Szerominku. Relatywnie wysokim poziomem nauczania odznacza się również Szkoła Podstawowa w Siedlinie.

Ryc. 29. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w szkołach w Gminie Płońsk w 2025 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące wydatków w dziale 801 Oświata i wychowanie w latach 2019-2024 w Gminie Płońsk. W 2019 roku wydatki ogółem kształtowały się na poziomie ponad 10,4 mln zł. Z kolei w 2024 roku wyniosły już ponad 22,1 mln zł. Zaobserwowano również, że corocznie wzrastały wydatki bieżące (z wyjątkiem 2020 i 2023 roku). Wzrost wydatków bieżących wiąże się m.in. utrzymaniem obiektów szkolnych i przedszkolnych. Ponadto, od 2020 roku pozostałe wydatki bieżące przewyższały wydatki na wynagrodzenia i pochodne. Najwyższe wydatki majątkowe odnotowano w 2024 roku, kiedy wyniosły ponad 2,2 mln zł.

Tab. 23. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Gminie Płońsk w latach 2019-2024 (tys. zł)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
WYDATKI OGÓŁEM	10474,24	10922,81	11685,63	14232,43	16410,51	22186,92
Wydatki bieżące, w tym:	10399,41	10237,83	11665,03	14101,94	16228,11	19920,38
Wynagrodzenia i pochodne	5 554,74	5 103,08	5 616,98	5 928,80	6 518,64	7 792,20
Pozostałe wydatki bieżące	4 844,67	5 134,74	6 048,06	8 173,15	9 709,47	1 2128,18
Wydatki majątkowe	74,83	684,98	20,60	130,48	182,40	2266,55
SUBWENCJA OŚWIATOWA	6 270,52	6 043,25	6 999,68	8 067,34	9 622,38	13 781,27
Różnica między subwencją oświatową a wydatkami w Dziale 801	4203,73	4879,56	4685,96	6165,09	6788,13	8405,65
Stopień pokrycia	60%	55%	60%	57%	59%	62%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

W tabeli umieszczono również wartość subwencji oświatowej, różnicę między subwencją a wydatkami oraz stopień, w jakim pokrywa ona wydatki na oświatę w Gminie Płońsk. Na podstawie tych danych widoczne jest, że subwencja oświatowa w latach 2019-2024 charakteryzowała się wzrostem wartości. Należy jednak zaznaczyć, że jednocześnie odnotowano wzrost różnicy między subwencją oświatową a wydatkami w Dziale 801. W analizowanym okresie stopień pokrycia wydatków subwencją utrzymywał się na porównywalnym poziomie – pokrycie subwencji oscylowało na poziomie 57-62%. Oznacza to, że wzrost wartości subwencji rekompensował wzrost wydatków związanych z oświatą.

Kultura i sport

Na obszarze Gminy Płońsk nie ma zlokalizowanych podmiotów realizujących zadania w zakresie kultury – znajdują się one w mieście Płońsk, w którym mieszkańcy gminy zaspokajają swoje potrzeby w tym zakresie. Jedyną placówką kulturalną opisywanej jednostki jest Gminna Biblioteka Publiczna w Płońsku, która mieści się w budynku Urzędu Gminy przy ul. Pułtuskiej 39, stanowi odrębną jednostkę organizacyjną. Biblioteka nie posiadała wystarczających środków na organizację wydarzeń kulturalnych, promujących czytelnictwo. Księgozbiór w 2024 roku liczył 8 351 woluminów. W ciągu analizowanego roku zarejestrowano 161 nowych czytelników. W ciągu roku z usług biblioteki skorzystało 1 201 osób, którzy skorzystali z 4 138 woluminów. Placówka nie posiada katalogu online. Biblioteka zatrudnia jednego pracownika na stanowisku dyrektora.

Najważniejszymi cyklicznymi wydarzeniami integrującymi różne grupy wiekowe na terenie Gminy Płońsk są:

- Obchody rocznicy Szarży Arcelińskiej w celu upamiętnienia wydarzeń historyczno-kulturalnych w obronie Płońska.
- Płońskie Gminne Dożynki.

Upowszechnieniem kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży zajmują się następujące podmioty:

- Gminny Klub Sportowy „Gladiator” Słoszewo,
- Gminny Uczniowski Klub Sportowy „Orzeł” Siedlin,
- Zespół Ludowy Gminy Płońsk „Swada”,

- Stowarzyszenie Szkolnej Turystyki Rowerowej „Rowerowe Siedliniaki”.

Gmina Płońsk aktywnie wspiera rozwój kultury fizycznej i sportu, angażując się w działalność lokalnych organizacji sportowych, klubów i stowarzyszeń. Samorząd wspomaga ich funkcjonowanie zarówno poprzez wsparcie finansowe, jak i organizacyjne, tworząc warunki sprzyjające aktywnemu spędzaniu czasu wolnego przez mieszkańców oraz popularyzacji zdrowego stylu życia. Na realizację tego rodzaju działań, Gmina w 2024 roku przeznaczyła środki w wysokości 150 000,00 zł, w tym:

- kwotę 85 000,00 zł dla Gminnego Klubu Sportowego Gladiator Słoszewo (piłka nożna),
- kwotę 5000,00 zł dla Gminnego Klubu Sportowego Orzeł Siedlin (piłka nożna),
- kwotę 15 000,00 zł dla Gminnego Klubu Sportowego Orzeł Siedlin (tenis),
- kwotę 35 000,00 zł dla Gminnego Zespołu Ludowego Płońsk „Swada”,
- kwotę 10 000,00 zł dla Stowarzyszenia Szkolnej Turystyki Rowerowej „Siedliniaki”.

Gminny Klub Sportowy Gladiator Słoszewo systematycznie podnosi swoje kwalifikacje, uczestniczy w rozgrywkach ligowych na poziomie A klasy, które przyniosły awans do Ligi Okręgowej.

Gminny Klub Sportowy Orzeł Siedlin uczestniczy w turniejach piłki nożnej na poziomie międzygminnym i powiatowym. Ponadto klub wielokrotnie wygrywa rozgrywki IV i III ligi mazowieckiej oraz na arenach drugoligowych.

Gminny Zespół Ludowy „Swada” poprzez taniec i śpiew ludowy bierze czynny udział w promowaniu folkloru na terenie gminy, powiatu i województwa.

Stowarzyszenie Szkolnej Turystyki Rowerowej „Siedliniaki” promuje aktywność fizyczną, zdrowy tryb życia poprzez wycieczki i rajdy rowerowe organizowane dla dzieci i młodzieży na terenie Gminy Płońsk.

Infrastruktura sportowa na terenie Gminy Płońsk obejmuje 7 obiektów. W Arcelinie, Jeżewie, Słoszewie, Szerominku oraz Poczerninie znajdują się ogólnodostępne boiska sportowe przeznaczone dla mieszkańców we własnym zakresie. W Siedlinie oraz w Lisewie znajdują się Orliki, na których odbywają się zajęcia organizowane dla szkół, ale dostępne też, po godzinach pracy placówek oświatowych, dla mieszkańców. Ponadto przy szkole w Siedlinie oraz Lisewie wybudowano 3-torową bieżnię oraz zestaw streetworkout o bezpiecznej nawierzchni.

Na terenie Gminy Płońsk funkcjonuje 8 świetlic wiejskich z zapleczem gastronomicznym, które znajdują się w następujących miejscowościach: Cempkowie, Ćwiklinie, Skarżynie, Słoszewie Kolonii, Strachowie, Szerominie, Szerominku oraz w Arcelinie. Opłata za wynajem lokalu, zgodnie z Zarządzeniem Wójta Gminy Płońsk, zależna jest od powierzchni obiektu oraz miejsca zamieszkania najemcy. Dodatkowo na terenie Gminy funkcjonują 3 remizy strażackie (w Krępicy, Kownatach i Siedlinie).

Bezpieczeństwo publiczne

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 Ustawy o samorządzie gminnym, utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa należy do zadań własnych gminy.

Za bezpieczeństwo mieszkańców Gminy Płońsk odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Płońsku. Za teren jednostki odpowiada 2 dzielnicowych. W 2023 roku wyznaczone były działania priorytetowe obejmujące 2 miejscowości: Szerominek – wyeliminowanie zakłóceń ładu i porządku publicznego oraz spożywania alkoholu w miejscach niedozwolonych w rejonie sklepu i boiska oraz Ilinko – zapobieganie zgromadzeniom młodzieży na parkingu w okolicy stacji paliw "Orlen", które stwarzają zagrożenie w ruchu oraz wyeliminowanie kradzieży paliw.

Ochroną przeciwpożarową i przeciwpowodziową na terenie Gminy zajmuje się Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Płońsku oraz 5 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. OSP w Kownatach oraz w Siedlinie ujęte są w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym.

Tab. 24. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy

Nazwa jednostki	Lokalizacja	Ujęcie w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym
Ochotnicza Straż Pożarna w Krępiczy	Krępica 19a 09-131 Joniec	nie
Ochotnicza Straż Pożarna w Kownaty	Kownaty 26 09-100 Płońsk	tak
Ochotnicza Straż Pożarna w Siedlinie	Siedlin ul. Jana Pawła II 7, 09-100 Płońsk	tak
Ochotnicza Straż Pożarna w Słoszewie	Słoszewo Kolonia 14a 09-100 Płońsk	nie
Ochotnicza Straż Pożarna w Strachowie	Strachowo 6a, 09-100 Płońsk	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy.

Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy

Na terenie Gminy Płońsk działalność prowadzi wiele organizacji pozarządowych: stowarzyszenia (w tym 5 OSP), fundacje, kluby sportowe oraz koła gospodyń wiejskich. Podmioty te działają w różnych dziedzinach; pomagają przy wykonywaniu zadań własnych gminy, zapewniają wsparcie mieszkańcom w rozwijaniu swoich pasji. Organizacjami pozarządowymi na terenie Gminy są:

- Koło Gospodyń Wiejskich w Arcelinie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Słoszewie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Siedlinie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Krępiczy,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Szerominku,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Cieciorkach
- Koło Gospodyń Wiejskich w Brodach,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Kownatach,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Bońkach,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Skarżynie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Cempkowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich Ilinko „Jutrzenki”,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Lisewie „Lisewianki”
- Koło Gospodyń Wiejskich Sołectwo Woźniki
- Wiejskie Towarzystwo Ekologiczne „Urtica”,
- Koło Rencistów Emerytów i Inwalidów w Kownatach,
- Płońska Izba Gospodarcza,
- Kółko Rolnicze w Szerominie,

- Stowarzyszenie „Integritas”,
- Stowarzyszenie Szkolnej Turystyki Rowerowej „Rowerowe Siedliniaki”,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Podajmy Sobie Ręce”,
- Stowarzyszenie Arcelin-Kluczewo,
- Zespół Ludowy Gminy Płońsk ‘SWADA’,
- Gminny Uczniowski Klub Sportowy „Orzeł: Siedlin”,
- Gminny Klub Sportowy „Gladiator” Słoszewo-BS Płońsk,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Krępiczy,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Siedlinie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Strachowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kownatach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Słoszewie.

Ponadto, Gmina Płońsk przynależy do Lokalnej Grupy Działania Przyjazne Mazowsze. Stowarzyszenie ma na celu wspieranie rozwoju lokalnego na obszarze gmin będących członkami stowarzyszenia z uwzględnieniem potrzeb społecznych, gospodarczych oraz środowiskowych.

Gmina aktywnie współpracuje również z innymi samorządami, zarówno na poziomie lokalnym, jak i regionalnym, angażując się w różnorodne przedsięwzięcia. Między innymi, prowadzi wspólne działania przy budowie dróg, modernizacji infrastruktury czy organizacji imprez kulturalnych i sportowych.

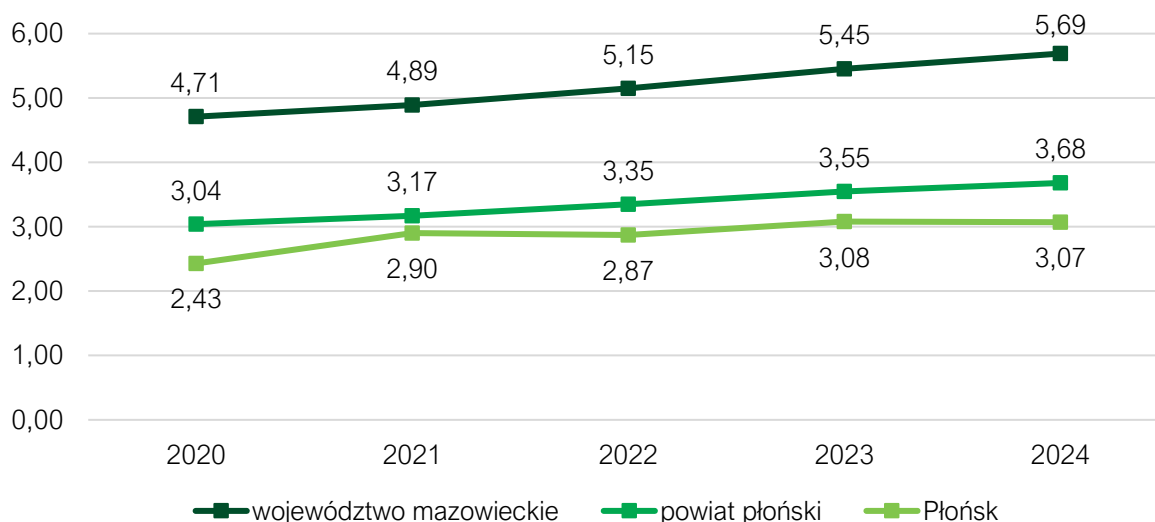
W 2023 r. Gmina Płońsk w ramach konkursu ofert na realizację zadań publicznych z zakresu upowszechniania kultury fizycznej przyznała dofinansowania przedstawione w tabeli poniżej.

Tab. 25. Wyniki konkursu ofert na realizację zadań publicznych w Gminie Płońsk w 2023 roku

Lp.	Nazwa podmiotu	Tytuł zadania	Udzielona kwota dotacji
1	Gminny Klub Sportowy "Gladiator" Słoszewo	Sport dla mieszkańców	70 000,00 zł
2	Zespół Ludowy Gminy Płońsk "SWADA"	Tańczymy ze Swadą	20 000,00 zł
3	Stowarzyszenie Szkolnej Turystyki Rowerowej "Rowerowe Siedliniaki"	Rajd rowerowy do Ciekosyna	7 000,00 zł
4	Gminny Uczniowski Klub Sportowy "Orzeł" Siedlin	Amatorska piłka nożna w Gminie Płońsk	8 000,00 zł
		Tenis stołowy w Gminie Płońsk	15 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy.

Poniższy wykres przedstawia liczbę fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych przypadających na tysiąc mieszkańców w Gminie Płońsk na tle powiatu płońskiego i województwa mazowieckiego w latach 2020-2024. Liczba tych podmiotów utrzymywała się na niższym poziomie niż średnia dla województwa oraz nieco niższym niż dla powiatu. W analizowanym okresie jego wartość dla poszczególnych jednostek wzrosła. W 2024 roku jego średnia wartość w województwie mazowieckim kształtowała się na poziomie 5,69, w powiecie płońskim – 3,68, a w Gminie Płońsk – 3,07.

Ryc. 30. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców w Gminie Płońsk na tle porównywalnych jednostek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS..

3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Na terenie Gminy Płońsk nie funkcjonują ośrodki opieki zdrowotnej w zakresie podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej. Mieszkańcy dostęp do usług zdrowotnych posiadają na terenie miasta Płońsk. Funkcjonuje tam Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej oraz niepubliczne i prywatne gabinety lekarskie.

W ramach SPZOP w Płońsku przy ul. Henryka Sienkiewicza 7, działa: szpitalny oddział ratunkowy, oddziały szpitalne, zespół poradni specjalistycznych, pracownia diagnostyczna, medyczne laboratorium diagnostyczne, zakład diagnostyki obrazowej, zakład opiekuńczo-leczniczy oraz dział pomocy doraźnej.

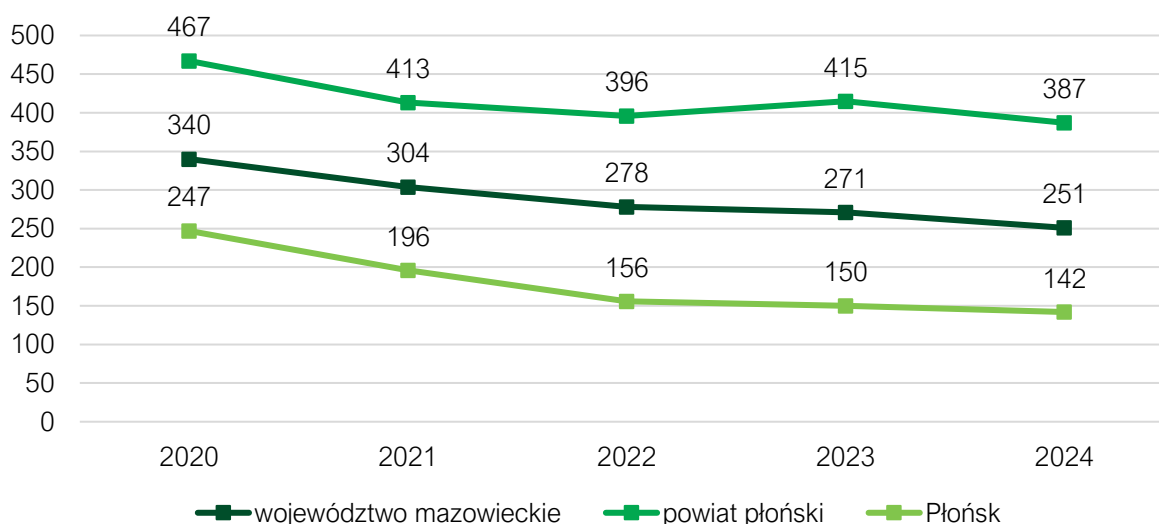
Jednostką organizacyjną odpowiedzialną za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Płońsk jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Płońsku z siedzibą przy ul. Pułtuskiej 39. Najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin zamieszkujących Gminę, ubiegających się o pomoc społeczną jest: ubóstwo, długotrwała choroba, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Jednym z głównych zadań własnych gminy jest udzielenie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego potrzebującym. Na terenie Gminy nie ma noclegowni ani schroniska, natomiast podpisano umowę z Stowarzyszenie Monar Schronisko dla Osób Bezdomnych Markot w Dreglinie na świadczenie usług polegających zapewnieniu schronienia i całodziennego wyżywienia w tym jednego ciepłego posiłku dziennie.

Gmina Płońsk posiada Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie przyjęty Uchwałą Rady Gminy w Płońsku Nr L/340/2018. Celem strategicznym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Porównanie udziału mieszkańców będących beneficjentami pomocy społecznej z innymi jednostkami samorządowymi, umożliwia zastosowanie wskaźnika liczby beneficjentów

środowiskowej pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców. Na przestrzeni lat 2020-2024 wartość wskaźnika dla wszystkich przedstawionych jednostek utrzymuje tendencję spadkową. W tym czasie jego wartość dla regionu Mazowsza zmalała z 340 do 251, a dla powiatu płońskiego – z 467 do 387. W Gminie Płońsk natomiast na początku analizowanego okresu wartość omawianego wskaźnika kształtowała się poziomie 247, po czym w kolejnych latach sukcesywnie malała, osiągając wartość 142 w 2024 roku. Warto podkreślić, że Gmina Płońsk odznaczała się na tle powiatu oraz regionu relatywnie niską liczbą beneficjentów pomocy społecznej w relacji do liczby ludności.

Ryc. 31. Beneficjenci korzystający z pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Płońsk na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej jest zadaniem własnym gminy, nałożonym przez ustawę z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. 2023 poz. 725). Polityka mieszkaniowa na terenie Gminy Płońsk oparta jest m.in. o zapisy Uchwały Nr LII/364/2022 Rady Gminy Płońsk z dnia 21 września 2022 r. sprawie Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Płońsk na lata 2022-2027. Z zapisów wspomnianego Programu wynika, że sprzedaż w kolejnych latach zależna będzie od wniosków najemców zamieszkujących na stałe w tych lokalach. Wśród działań mających na celu racjonalizację gospodarowania zasobem mieszkaniowym wyróżnia się:

- poprawę warunków technicznych i standardu lokali mieszkalnych,
- racjonalne gospodarowanie środkami z budżetu Gminy przeznaczonymi na finansowanie gospodarki mieszkaniowej,
- intensyfikacja zamian wzajemnych lokali jako sposób na dostosowanie standardu lokalu do potrzeb mieszkańców,
- dążenie do sprzedaży lokali znajdujących się w budynkach z udziałem Gminy we Wspólnotach Mieszkaniowych,
- dokonywanie podziału lokali większych na mniejsze.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę mieszkań socjalnych i komunalnych będących w zasobie Gminy Płońsk od 2018 do 2022 roku. Przez 4 lata liczba mieszkań komunalnych była

stała, dopiero w 2022 r. spadła o 1 i wynosiła 34 mieszkań. W obrębie gminy nie ma mieszkań socjalnych. Nie funkcjonują również mieszkania wspomagane ani mieszkania chronione

Tab. 26. Liczba mieszkań socjalnych i komunalnych w zasobie Gminy Płońsk w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba mieszkań komunalnych	35	35	35	35	34
Liczba mieszkań socjalnych	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Spis rycin

Ryc. 10. Położenie Gminy Płońsk na tle województwa oraz gmin sąsiadujących	70
Ryc. 11. Obręby geodezyjne na terenie Gminy Płońsk	71
Ryc. 12. Infrastruktura transportowa na terenie Gminy Płońsk.....	73
Ryc. 13. Wiejskie Obszary Funkcjonalne w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego.....	75
Ryc. 14. Pokrycie planistyczne w Gminie Płońsk	79
Ryc. 15. Pomniki przyrody oraz obszarowe formy przyrody na terenie Gminy Płońsk.....	81
Ryc. 16. Porównanie liczby podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2020-2024 działających na terenie Gminy Płońsk	86
Ryc. 17. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla Gminy Płońsk na tle porównywanych jednostek.....	87
Ryc. 18. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Płońsk na tle powiatu i województwa.....	88
Ryc. 19. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Płońsk w 2024 roku na tle powiatu i województwa	90
Ryc. 20. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Płońsk na tle powiatu i województwa w latach 2020-2024	93
Ryc. 21. Wykonanie budżetu Gminy Płońsk w latach 2019-2024.....	94
Ryc. 22. Struktura dochodów Gminy Płońsk w latach 2019-2024	95
Ryc. 23. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Płońsk na tle powiatu i województwa w latach 2020-2024	97
Ryc. 24. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Płońsk na lata 2025-2040	98
Ryc. 25. Gęstość zaludnienia w powiecie płońskim w 2024 r.	101
Ryc. 26. Liczba ludności w Gminie Płońsk w latach 2005-2024.....	102
Ryc. 27. Struktura ludności w Gminie Płońsk w latach 2020-2024.....	105
Ryc. 28. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Płońsk w latach 2023-2025.....	109
Ryc. 29. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w szkołach w Gminie Płońsk w 2025 roku	109
Ryc. 31. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców w Gminie Płońsk na tle porównywanych jednostek.....	114
Ryc. 32. Beneficjenci korzystający z pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Płońsk na tle powiatu i województwa.....	115

Spis tabel

Tab. 7. Wydatki w dziale transport i łączność w latach 2020-2024 w Gminie Płońsk (mln zł).....	74
Tab. 8. Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2020-2024	80
Tab. 9. Zabytki wpisane do rejestru zabytków.....	82
Tab. 10. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych 2020-2024.....	84
Tab. 11. Podmioty działające na terenie Gminy Płońsk w 2024 r. według sekcji PKD.....	85
Tab. 12. Stan gospodarki odpadami w Gminie Płońsk w latach 2018-2022.....	91
Tab. 13. Dochody podatkowe Gminy Płońsk w latach 2019-2024	96
Tab. 14. Wydatki według działów klasyfikacji budżetowej w latach 2019-2024	96
Tab. 15. Zmiany liczby ludności w Gminie Płońsk na tle innych gmin powiatu płońskiego oraz województwa mazowieckiego w latach 2020-2024	102
Tab. 16. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Płońsk na tle powiatu płońskiego, województwa mazowieckiego w latach 2020-2024	103
Tab. 17. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Płońsk w 2020 i 2024 roku na tle innych porównywanych jednostek.....	104
Tab. 18. Przedszkola na terenie Gminy Płońsk.....	105
Tab. 19. Funkcjonowanie placówek przedszkolnych w Gminie Płońsk	106
Tab. 20. Szkoły podstawowe na terenie Gminy Płońsk w roku szkolnym 2024/2025.....	107
Tab. 21. Stan bazy dydaktycznej w Szkołach Podstawowych w Gminie Płońsk	107
Tab. 22. Liczba uczniów zamieszkujących Gminę Płońsk uczęszczająca do szkół na terenie Gminy oraz liczba uczniów z terenu Gminy uczęszczająca do szkół na terenie innych gmin....	108
Tab. 23. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Gminie Płońsk w latach 2019-2024 (tys. zł)	110
Tab. 24. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy	112
Tab. 25. Wyniki konkursu ofert na realizację zadań publicznych w Gminie Płońsk w 2023 roku	113
Tab. 26. Liczba mieszkań socjalnych i komunalnych w zasobie Gminy Płońsk w latach 2018-2022	116

Załącznik 2: Wzór ankiety

Gmina Płońsk
BLISKO LUDZI

ANKIETA

Strategia Rozwoju Gminy Płońsk na lata 2023-2030 – konsultacje społeczne

Szanowni Państwo,

W związku z przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Płońsk na lata 2023-2030, zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety. Ankieta jest anonimowa.

Dziękujemy Państwu za udział w zbieraniu danych, Państwa opinia i uwagi pomogą zaplanować działania, niezbędne do rozwoju naszej Gminy!

Część I

Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza najniższą, natomiast 5 najwyższą ocenę.

Społeczeństwo							
Jak oceniasz:		Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Aktywność mieszkańców na rzecz gminy?							
Funkcjonowanie pomocy społecznej?							
Dostęp do podstawowej opieki medycznej?							
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?							
Czy widzisz potrzebę utworzenia opieki żłobkowej na terenie gminy?							
Wsparcie osób starszych oferowane przez gminę (DPS, Klub Seniora)?							
Wsparcie osób niesamodzielnych?							
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy?							
Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy?							
Funkcjonalność budynków administracji publicznej?							
Gospodarka							
Jak oceniasz:		Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy?							
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy?							
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie gminy?							
Czy widzisz potrzebę utworzenia transportu zbiorowego na terenie gminy?							
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?							
Dostępność usług na terenie Gminy?							
Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie?							
Konkurencyjność gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji?							

Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?							
Środowisko i przestrzeń							
<i>Jak oceniasz:</i>		<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Estetykę swojej gminy?							
Jakość powietrza w gminie?							
Działania gminy w zakresie ochrony środowiska?							
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?							
Infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty, itp.)?							
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)?							
Świadomość ekologiczną mieszkańców?							
System odbioru odpadów na terenie gminy?							
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?							
Walory środowiska przyrodniczego w gminie?							
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy?							
Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w gminie?							
Dotychczasowe kierunki rozwoju przestrzennego gminy?							
Środowisko i przestrzeń							
<i>Jak widzisz:</i>		<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Możliwości rozwoju gminy w kierunku zabudowy produkcyjnej, usługowej i magazynowej (wzdłuż trasy nr 7, 10,50)?							
Możliwość rozwoju gminy w kierunku zabudowy wielorodzinnej?							
Możliwość przeznaczania nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną?							
Możliwość rozwoju gminy w kierunku odnawialnych źródeł energii (farmy fotowoltaiczne, elektrownie wiatrowe)?							
Infrastruktura techniczna							
<i>Jak oceniasz:</i>		<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Stan dróg w gminie?							
Małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)?							
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?							
Jakość sieci wodociągowej?							

Jakość sieci kanalizacyjnej?						
Jakość sieci gazowej?						
Dostęp do Internetu w gminie?						
Turystyka i rekreacja						
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Atrakcyjność turystyczną gminy?						
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w gminie?						
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej?						
Poziom bazy gastronomicznej?						
Wypożyczenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych?						
System ścieżek rowerowych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla seniorów?						
Działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?						
Edukacja i kultura						
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Dostęp do edukacji przedszkolnej?						
Jakość edukacji przedszkolnej w gminie?						
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie gminy?						
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?						
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w gminie?						
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
Dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)?						
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie gminy?						
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie gminy?						
Dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie gminy?						
Organizację dowozu dzieci do szkół?						
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w gminie?						
Działalność biblioteki?						
Działalność świetlic wiejskich?						

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w gminie w ciągu najbliższych lat:

- ☐ poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- ☐ poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego / zapewnienie transportu zbiorowego
- ☐ rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych
- ☐ rozbudowa oświetlenia ulicznego
- ☐ rozwój infrastruktury sportowej
- ☐ budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- ☐ budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- ☐ rozwój sieci gazowej
- ☐ budowa i modernizacja świetlic wiejskich
- ☐ rozwój przedsiębiorczości/ ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
- ☐ poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
- ☐ poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie gminy
- ☐ zwiększenie dostępu do Internetu
- ☐ wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- ☐ stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- ☐ stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- ☐ poprawa dostępu do usług medycznych
- ☐ zmniejszenie bezrobocia
- ☐ promocja gminy
- ☐ inwestycje w rozwój turystyki
- ☐ podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- ☐ zwiększenie dostępności przedszkoli
- ☐ zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
- ☐ poprawa bezpieczeństwa publicznego
- ☐ rozwój kultury
- ☐ aktywizacja osób starszych
- ☐ inne (jakie?)

Część III:

1. Co Pani/Pana zdaniem powinno być wizytówką gminy?

Metryczka

Płeć:

- ☐ kobieta
- ☐ mężczyzna

Wiek:

- ☐ poniżej 18 lat
- ☐ 18-25 lat
- ☐ 26-35 lat
- ☐ 36-45 lat
- ☐ 46-55 lat
- ☐ 56-65 lat
- ☐ powyżej 65 lat

Zatrudnienie:

- ☐ uczeń/student
- ☐ rolnik
- ☐ przedsiębiorca
- ☐ osoba pracująca
- ☐ osoba bezrobotna
- ☐ emeryt / rencista
- ☐ inne (jakie?)

Zamieszkanie:

- ☐ jestem mieszkańcem gminy
- ☐ nie jestem mieszkańcem gminy

Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna

Gmina Płońsk
BLISKO LUDZI

CEL STRATEGICZNY I: ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ ZWIĘKSZAJĄCA POTENCJAŁ ROZWOJOWY GMINY					
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
1.1.Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i sieciowej	Budowa, rozbudowa i modernizacja dróg gminnych, parkingów, chodników oraz pozostałej infrastruktury przydrożnej				
	Stworzenie spójnej sieci tras rowerowych łączących poszczególne miejscowości z miastem zgodnych z wojewódzkimi standardami infrastruktury rowerowej				
	Współpraca z zarządcami dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji ciągów komunikacyjnych				
	Prowadzenie działań na rzecz rozbudowy i modernizacji sieci kolejowej – szczególnie szybkiego połączenia z Warszawą				
	Poprawa bezpieczeństwa na terenie Gminy, m.in. poprzez budowę, rozbudowę i modernizację systemu oświetlenia ulicznego, budowę przejść dla pieszych, sygnalizacji świetlnej i poprawę stanu oznakowania drogowego				
	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej wraz ze stacjami uzdatniania wody, które zapewnią dostęp dla zwiększającej się liczby odbiorców				
	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przepompowniami i siecią monitoringu				
	Rozbudowa oczyszczalni PGK w ramach partnerstwa				
	Wsparcie mieszkańców w budowie przydomowych oczyszczalni ścieków oraz promowanie tego rozwiązania w miejscach, gdzie nie ma możliwości doprowadzenia sieci kanalizacyjnej				

	Współpraca z podmiotami odpowiedzialnymi za doprowadzanie gazu i prądu w celu zwiększenia dostępu do urządzeń sieciowych na obszarach problemowych				
	Współpraca z operatorami i umożliwienie rozwoju wysokiej jakości Internetu bezprzewodowego na terenie Gminy				
1.2. Poprawa jakości stanu środowiska przyrodniczego	Wdrażanie programów wspomagających wymianę źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla mieszkańców Gminy oraz termomodernizacji budynków mieszkalnych				
	Podniesienie poziomu jakości powietrza poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej				
	Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie poprawnej segregacji odpadów i odpowiedniego gospodarowania odpadów				
	Rozwój systemu segregacji odpadów na rzecz utrzymania zwiększenia poziomów segregacji i recyklingu i oraz likwidacja dzikich wysypisk odpadów				
	Zapewnienie terenów pod lokalizację odnawialnych źródeł energii w dokumentach planistycznych				
	Podejmowanie działań i przeprowadzanie akcji edukacyjnych na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy				
	Ochrona naturalnej retencji wód, w tym poprzez utworzenie zbiorników wodnych w miejscowościach Szerominek, Jeżewo, Cempkowo, Arcelin, Pilitowo oraz Dalanówek				
	Regulacja polityki przestrzennej poprzez opracowanie planu ogólnego				
1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna	Przygotowanie terenów pod zabudowę jednorodzinną dla nowych mieszkańców				
	Wyposażenie przestrzeni publicznych w niezbędną infrastrukturę służącą				

	mieszkańcom wraz ze zwiększeniem obszarów zieli publicznej				
	Planowanie nowej zabudowy w oparciu o zapewnienie wysokiej dostępności do infrastruktury społecznej				
	Analiza oraz uzupełnienie infrastruktury społecznej w miejscowościach z ich najmniejszą dostępnością				
	Rozbudowa i modernizacja obiektów obrony cywilnej, obejmująca m.in. budowę obiektów szkoleniowych oraz strzelnicy, jak i modernizację istniejących i budowę nowych schronów				
CEL STRATEGICZNY II: ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA OPARTA NA LOKALNYCH ZASOBACH					
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
2. 1. Rozwój sfery gospodarczej Gminy	Wyznaczenie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych				
	Pozyskiwanie nowych inwestorów skłonnych lokalizować przedsięwzięcia na terenie Gminy				
	Rozbudowa infrastruktury technicznej w obszarach proinwestycyjnych				
	Stworzenie spójnego systemu ulg podatkowych i zachęt inwestycyjnych dla istniejących i nowych firm				
	Wspieranie mieszkańców w zakładaniu nowych działalności gospodarczych na terenie Gminy				
	Wspieranie tworzenia gospodarstw ekologicznych oraz produkcji żywności wysokiej jakości: ekologicznej, tradycyjnej, regionalnej				
	Poprawa wydajności gospodarowania i dostosowanie do zmieniających się warunków rynkowych oraz wdrażanie idei gospodarki obiegu zamkniętego, w tym wykorzystanie odpadów rolnych oraz odpadów i pozostałości z sektora spożywczego				
	Wspieranie innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich				

2.2. Wzrost konkurencyjności wykorzystujący potencjał Gminy	Wsparcie idei przedsiębiorczości wśród mieszkańców Gminy, w szczególności z wykorzystaniem istniejącego potencjału rolniczego (rodzinne przetwórnictwo, rolniczy handel detaliczny)				
	Utworzenie Domu Kultury/Centrum Kultury wraz z otaczającą infrastrukturą				
	Rozbudowa i modernizacja obiektów kulturalnych dostosowana do potrzeb różnych grup społecznych				
	Zwiększenie liczby wydarzeń kulturalnych dla każdej grupy wiekowej				
	Wsparcie organizacji pozarządowych oraz OSP w aplikowaniu o środki zewnętrzne oraz zapewnienie im zaplecza lokalowego, a także powierzanie szerszego spektrum zadań własnych Gminy organizacjom pozarządowym				
	Rozwój działalności świetlic wiejskich wraz z utrzymaniem infrastruktury na wysokim poziomie				
	Wsparcie inwestycji związanych z renowacją obiektów zabytkowych na terenie Gminy				
2.3. Rozwój oferty sportowo-rekreacyjnej	Rozbudowa infrastruktury rekreacyjno-turystyczno-sportowej				
	Utworzenie terenów rekreacyjnych w miejscowości Arcelin				
	Rozbudowa sieci ciągów pieszo-rowerowych łączących miejscowości gminne, miejscowości poza terenem Gminy, a także istotne punkty i atrakcje turystyczne				
	Wytyczanie, oznaczanie i utrzymanie szlaków pieszych, rowerowych, edukacyjnych				
	Poszerzenie oferty w zakresie różnych dziedzin sportu (turystyka rowerowa, piesza, biegi)				
	Monitorowanie potrzeb mieszkańców				
	Promocja oferty aktywnego spędzania czasu na terenie				

	Gminy				
	Stworzenie miejsc do spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych mieszkańców				

CEL STRATEGICZNY III: AKTYWNE I ZDROWE SPOŁECZEŃSTWO W GMINIE PŁOŃSK					
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
3.1. Rozwinięta oferta edukacyjna oraz opiekuńcza dla najmłodszych	Utworzenie miejsc opieki dla dzieci do lat 3				
	Zapewnienie nowoczesnej bazy infrastrukturalnej w obszarze edukacji i wychowania poprzez rozbudowę, modernizację i doposażenie obiektów				
	Doskonalenie kadry wychowawczej i oświatowej poprzez kursy i szkolenia dla nauczycieli oraz aktywne pozyskiwanie wysokokwalifikowanej kadry pedagogicznej stanowią kluczowe kierunki działań w celu podniesienia jakości edukacji i efektywności procesu nauczania				
	Opracowanie i wdrażanie programów wsparcia dla uczniów wymagających dodatkowej pomocy w nauce oraz uczniów szczególnie uzdolnionych (kursy językowe, zajęcia dodatkowe, stypendia)				
	Rozwój postaw obywatelskich wśród młodzieży (wolontariat uczniowski)				
3.2. Wzmacnianie usług pomocy społecznej i opieki zdrowotnej	Wsparcie działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz lokalnych organizacji pozarządowych w zakresie pomocy społecznej				
	Wspieranie rozwoju opieki krótko i długoterminowej dla osób ze szczególnymi potrzebami				
	Zapewnienie dostępu do poradnictwa psychologicznego i terapeutów od uzależnień				
	Utworzenie centrum zdrowia w miejscowości Arcelin				

	Utworzenie świetlicy socjoterapeutycznej w miejscowości Ćwiklin				
	Tworzenie miejsc przyjaznych seniorom (np. Kluby Seniora) oraz rozwój gminnej polityki senioralnej				
	Podjęcie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom oraz pomoc rodzinom z trudnościami				
	Wdrażanie programów polityki zdrowotnej lub profilaktyki zdrowotnej i społecznej i podejmowanie inicjatyw uczących mieszkańców zdrowego trybu życia				
	Wsparcie działań zmierzających do rozwoju i poprawy dostępności do usług medycznych o charakterze ogólnym i specjalistycznym m.in. poprzez zagospodarowanie miejsca, w którym działalność będą mogli prowadzić lekarze specjaliści				
	Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników poprzez m.in. organizowanie szkoleń dla pracowników zatrudnianych przez Gminę współpracujących z osobami ze szczególnymi potrzebami i nie tylko				
3.3.Przeciwdziałanie problemom społecznym i wykluczeniu społecznemu	Likwidowanie barier architektonicznych infrastruktury drogowej i w budynkach użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami				
	Aktywizacja społeczna osób starszych ze szczególnymi potrzebami				
	Organizacja warsztatów z zakresu doradztwa zawodowego oraz realizacja kursów dla osób bezrobotnych i wykluczonych społecznie				
	Organizacja programów aktywizacji zawodowej i społecznej osób dotkniętych i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym				
	Rozwój kompetencji mieszkańców Gminy i kadry				

	Urzędu Gminy				
	Stałe podnoszenie poziomu dostępności cyfrowej				
	Rozwój e-usług				
	Rozwój mieszkalnictwa komunalnego i socjalnego				

Załącznik 4:

Wieloletni plan inwestycji i działań Gminy Płońsk z udziałem środków zewnątrznych na lata 2025-2035

Gmina Płońsk
BLISKO LUDZI

L.p.	Nazwa drogi	Źródło finansowania	Termin realizacji
Inwestycje w zakresie infrastruktury drogowej			
I	Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach Michalinek i Poczernin, gm. Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
II	Budowa i rozbudowa dróg gminnych w miejscowościach Cempkowo, Woźniki, Arcelin, Szeromin, gm. Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
III	Remont drogi gminnej nr 300724W w miejscowości Jeżewo – Bogusławice i Cempkowo, gm. Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
IV	Budowa drogi w miejscowości Ilinko, gm. Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
V	Budowa i rozbudowa drogi gminnej w miejscowości Poświętne, ul. Podmiejska, gm. Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
VI	Rozbudowa drogi gminnej nr 300798W i 300799W w miejscowości Szpondowo, gm. Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
VII	Rozbudowa drogi gminnej nr 300734W w miejscowości Dalanówek – Rażniewo,	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu	2025-2035

	gm. Płońsk	Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	
VIII	Przebudowa drogi gminnej nr 301730W w miejscowości Dalanówek, gm. Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
IX	Rozbudowa drogi gminnej nr 300711W w miejscowości Michowo-Szpondowo-Kownaty, gm. Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
X	Przebudowa dróg gminnych na terenie Gminy Płońsk w miejscowości Szerominek m.in.: ul. Wschodnia, ul. Południowa ul. Zimowa ul. Wymarzona ul. Świerkowa ul. Krzywa ul. Poziomkowa	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
XI	Przebudowa dróg gminnych na terenie Gminy Płońsk w miejscowościach: Poczernin, Brody, Jeżewo, Cempkowo, Szymaki, Woźniki, Dalanówek, Strachowo, Brody, Poświętne, Siedlin, Młyńsk, Cholewy, Skarżyn, Krępica, Ilino, Ilinko, Kluczewo, Arcelin, Słoszewo, Rażniewo, oraz m.in. w ramach ciągów drogowych: - Szerominek – Arcelin; - Szeromin – Arcelin; - Siedlin – Rażniewo;	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035

	- Pilitowo – Siedlin; - Brody ul. Kwiatowa – Siedlin - Dalanówek – Rażniewo – Siedlin - Strachowo – Strachówek; - Brody – Siedlin; - Koziminy – Strachowo; - Koziminy; - Michowo; - Ćwiklinek; - Cempkowo – Woźniki; - Cholewy – Radzyminek; - Brody – Jeżewo; - Słoszewo – Milewo; - Michowo – Szpondowo; - Michalinek – Szczytniki; - Szymaki – Jarocin; - Szpondowo – Kownaty; - Szeromin – Ćwiklinek; - Ćwiklinek.		
XII	Przebudowa obiektów mostowych w ciągu dróg gminnych m.in. w miejscowościach: Woźniki Lisewo Ilino Kluczewo i Szerominek	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
XIII	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez zmianę organizacji ruchu na drogach Gminy Płońsk m.in. w : - Poświętne, - Siedlin - teren zabudowany droga 301716W - Ilino, - Ilinko przy dr. krajowej nr 10, - Ćwiklin ograniczenia prędkości, teren	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035

	zabudowany, - Szerominek - skrzyżowanie ulicy Południowej ze Świerkową, - Nowe Koziminy i Koziminy Stachowo – ograniczenia prędkości, - Cempkowo teren zabudowany, - Brody skrzyżowanie z drogą powiatową, - Bogusławice skrzyżowanie z drogą powiatową, - Skarżyn w pobliżu SIM, - Kownaty na skrzyżowaniu z drogą do Drożdżyna,		
XIV	Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
Inwestycje w zakresie gospodarki wodno-ściekowej			
I	Budowa stacji uzdatniania wody wraz z kanalizacją oraz remonty dróg gminnych w miejscowości Skarżyn, gmina Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
II	Przebudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Krępica	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
III	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Płońsk m.in.: Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Szerominek Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bońki Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Brody	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035

	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Skarżyn		
IV	Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
V	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
VI	Budowa SUW w miejscowości Skarżyn, gm. Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
VII	Budowa i przebudowa systemów zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków na terenie gminy Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
VIII	Cyberbezpieczne wodociągi w Gminie Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
IX	Budowa przydomowej oczyszczalni ścieków przy budynku komunalnym w miejscowości Skarżyn, gm. Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
Inwestycje w zakresie administracji, oświaty, sportu i rekreacji			

I	Rozbudowa wraz z przebudową istniejącej infrastruktury dydaktycznej – Szkoła Podstawowa w Siedlinie	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
II	Modernizacja kompleksu sportowego „Moje Boisko – ORLIK 2012” w miejscowości Lisewo i modernizacja kompleksu sportowego „Moje Boisko – ORLIK 2012” w miejscowości Siedlin	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
III	Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej i remizie OSP w miejscowości Siedlin, gm. Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
IV	Przebudowa gminnego budynku z przeznaczeniem na świetlicę wiejską w miejscowości Siedlin, gm. Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
V	Modernizacja budynku świetlicy w miejscowości Ćwiklin, gm. Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk 2025-2035	
VI	Poprawa efektywności energetycznej budynku Szkoły Podstawowej w Siedlinie, gm. Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
VII	Zagospodarowanie terenu rekreacyjno-sportowego poprzez budowę altany w miejscowości Siedlin, gmina Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego,	2025-2035

		Budżet Gminy Płońsk	
VIII	Zagospodarowanie terenu rekreacyjno-sportowego poprzez budowę altany w miejscowości Poczernin, gmina Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
IX	Budowa kompleksu sportowego ORLIK w miejscowości Jeżewo, gmina Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
XX	Budowa boiska wielofunkcyjnego w miejscowości Bońki	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
XXI	Cyberbezpieczny Samorząd w Gminie Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
XXII	Zagospodarowanie terenu rekreacyjno – sportowego w miejscowości Cempkowo, gm. Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
XXIII	Rozbudowa i przebudowa budynku Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Siedlinie i Szkoły Podstawowej w Lisewie wraz ze zmianą sposobu użytkowania	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035

XXIV	Rozbudowa budynku urzędu o pomieszczenia biblioteki i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
XXV	Zagospodarowanie terenów w miejscowości Szerominek, Słoszewo, Siedlin, Cempkowo	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
XXVI	Zagospodarowanie terenu wokół budynków Urzędu Gminy Płońsk wraz z oświetleniem terenu	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
XXVII	Zagospodarowanie terenu wokół stawu w miejscowości Skarżyn	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
XXVIII	Zagospodarowanie terenu poprzez budowę strzelnicy	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
XXIX	Zagospodarowanie terenu rekreacyjno-sportowego w Gminie Płońsk m.in. w miejscowości: - Bońki wraz z budową świetlicy gminnej, - Skarżyn, - Lisewo, - Siedlin, - Słoszewo	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035

XXX	Budowa lub modernizacja i ogrodzenie placów zabaw w miejscowości: - Arcelin, - Poczernin, - Poświętne, - Bogusławice, - Cempkowo, - Strachowo, - Słoszewo, - Lisewo, - Siedlin, - Koziminy Nowe, - Strachowo, - Krępica	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
XXXI	Modernizacja świetlic wiejskich i strażnic OSP w miejscowościach : - Siedlin, - Ćwiklin, - Krępica, - Strachowo, - Skarżyn, - Słoszewo, - Szerominek, - Kownaty	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
XXXII	Głęboka termomodernizacja obiektów na terenie Gminy Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
Inwestycje w zakresie Ochotniczych Straży Pożarnych			
I	Zakup samochodów i sprzętu dla Ochotniczych Straż Pożarnych	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa	2025-2035

		Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	
Inwestycje w zakresie ochrony środowiska			
I	Rekultywacja terenów w miejscowości Dalanówek, gm. Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
II	Budowa mieszkalnictwa komunalno-socjalnego wraz z zagospodarowaniem terenu	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
III	Budowa zbiorników retencyjnych, w tym poziomych na terenie Gminy Płońsk m. in w miejscowościach: Szerominek, Siedlin, Jeżewo, Arcelin, Skarżyn, Cempkowo, Słozewo, Ćwiklin.	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
IV	Obniżenie poziomu niskiej emisji i poprawa jakości powietrza na terenie Gminy Płońsk m.in. poprzez wymianę źródeł ciepła lub montaż instalacji OZE u mieszkańców Gminy Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
V	Wymiana oświetlenia na energooszczędne na terenie Gminy Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
VI	Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej w gminie Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035

VII	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
VIII	Budowa błękitno - zielonej infrastruktury sprzyjającej różnorodności biologicznej na terenie Gminy Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035
XI	Działania edukacyjno-informacyjne w zakresie ochrony powietrza i oszczędności energii na terenie Gminy Płońsk	Budżet Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Rządowego Funduszu Państwa, Budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego, Budżet Gminy Płońsk	2025-2035